

V spomin na junake, za park miru

70

Strelišče na Opčinah

Danes ob 15. uri

NEDELJA, 18. DECEMBRA 2011

št. 298 (20.313) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v naselju Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533386, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124

Primorski dnevnik

Tudi mi si želimo sprememb

JAN GRGIĆ

»Jaz gledam na svoj položaj iz statističnega stališča in med milijoni ljudi, ki bodo morali izgubiti svoje življenje, bom le eden izmed toljih,« je razmišjal tržaški revolucionar Pino (Pingo) Tomažič (Tigrova sled, Dorče Sardoč). Za svobodo drugih in za svoje ideale je žrtvoval najbolj dragoceno stvar, ki jo ima vsak izmed nas, življenje. Na drugem tržaškem procesu posebnega fašističnega sodišča, pred sedemdesetimi leti, je bil Tomažič skupaj s četverico tovarišev (Viktorjem Bobkom, Ivanom Vadnalom, Simonom Kosem in Ivanom Ivancičem) obsojen na smrt. Na openskem strelišču, prav tam, kjer danes zgodovinskim doganjem v posmeh, še streljajo na vadbenih poligonih (najbrž zaradi nepoznavanja zgodovine sploh ne vedo, kaj se je tam dogajalo), je padel pod rafali fašističnih krvnikov. Samo zato, ker je ljubil svoj jezik, svoj narod in je imel drugačen pogled na svet.

Podobno kot danes številni mladi po svetu, ki se upirajo starim in novim tiranom. V arabskem svetu, Latinski Ameriki, Aziji, Rusiji.

Kaj pa pri nas, v našem ožjem manjšinskem mikrookolju? Če so se naši dedje upri z orožjem, si moramo danes mladi utirati pot z znanjem. Razpolagamo s »topništvom« velikih kalibrov (beri izobraženci), ki pa jih ne znamo (ali nočemo) izkoristiti. Bežijo nam. Kot skupnost smo premalo pogumni. Stagnamo. Bojimo se sprememb, čeprav po drugi strani slavimo ravno junake, ki so zanje tvegali celo življenja.

ITALIJA - Po odobritvi varčevalega odloka v poslanski zbornici

Napolitano hvali parlament, sindikati ostajajo zelo kritični

Bonanni: Kot bi ga sestavil moj stric, ki nima pojma o ekonomiji

ITALIJA - Po umoru dveh Senegalcev v Firencah

Proti rasizmu

Manifestacije v številnih italijanskih mestih - Solidarnost s Senegalci - Baklada v Trstu

FIRENCE - Več tisoč Senegalcev in drugih priseljencev se je včeraj udeležilo manifestacije proti rasizmu v spomin na senegalska policična prodajalca, ki ju je v torek ustrelil italijanski desničarski skraj-

než. Udeleženci so zahtevali spoštovanje človekovih pravic in boj proti rasizmu.

Podobne manifestacije so bile tudi v številnih drugih italijanskih mestih: v Turinu, Bologni, Neaplju

in drugih. V Trstu so na podeli priredili baklado proti rasizmu. Več sto ljudi je zahtevalo, naj občinska skupščina obsodi rasistične izpade.

Na 22. strani

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je prepričan, da se je parlament izkazal, ker je z veliko večino glasov odobril varčevalni odlok Montijke vlade. Sindikati pa tudi po številnih popravkih med razpravo v poslanski zbornici niso zadovoljni in zahtevajo nove popravke za večjo pravičnost pri stiskanju pasu. Vodja Cisl Rafaële Bonanni je včeraj iročno dejal, da je dekret »tak, kot bi ga sestavil moj stric, ki nima pojma o ekonomiji«, medtem ko je voditeljica Cgil Susanna Camusso opozorila ne samo na neuravnoteženost ukrepov v škodo odvisnega dela in pokojnin, ampak tudi na njihove recesivne učinke.

Na 22. strani

Forum za Goriško podpira poskus ZKB

Na 2. strani

Naš intervju z arh. Markom Hreščakom

Na 3. strani

Park Globojner brez prihodnosti

Na 4. strani

Upokojenci že leta izgubljajo kupno moč

Na 9. strani

Goriške višje srednje šole odprle vrata

Na 10. strani

Romjanski starši pojejo že deset let

Na 10. strani

Gorica bogatejša za nov muzej

Na 11. strani

Danes in jutri odprto

Draguljarna Skerlavai

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

30 LET 1981 2011

popusti do -30%

Sail Sistiana SPORT & TEMPORIZER

do 30. decembra

OB NEDELJAH ODPRTO 10.-13. / 15.30-19.30

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI Roiano

TEHNIČNI PREGLEDI ZA osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t, motorna kolesa, kolesa z motorjem, trikolesnike in štirkolesnike.

UL. SOLITRO, 1/2
PON-PET 8.00 - 17.00

GOSPODARSTVO - Ob obsodbi izjav ajdovskega župana Marjana Poljšaka

Forum za Goriško podpira interes ZKB za hranilnico v Vipavi

Slovenska država in obmejni župani odgovorni tudi za gospodarsko povezovanje

TRST - Na naše poročanje o do-
gajanju okrog poskusa prevzema ve-
činskega deleža Hranilnice in posojil-
nice Vipava se je odzval Forum za Go-
riško, ki je na četrtkovi seji v Novi Go-
rici sprejel naslednjo izjavo, ki jo v ce-
loti objavljamo.

V Primorskih novicah in Primor-
skem dnevniku so bile te dni objavljene
novice, da Kmetijska zadruga Vipava
prodaja svoj večinski delež v Hranilni-
ci in posojilnici Vipava ter da se za ta
nakup potegujejo trije manjšinski del-
ničarji. Vsi trije delničarji so finančne
ustanove Slovencev v Italiji, in sicer KB
1909 iz Gorice, Zadružna kraška ban-
ka z Opčin in zadružna banka Dober-
dob-Sodovnica.

V Forumu za Goriško smo prese-
nečeni in razočarani sprejeli izjavo žup-
ana Ajdovščine Marjana Poljšaka,
da na tak prevzem ne pristanejo, češ, da
mora ostati banka v rokah Primorcev,
ne pa da gre v likvidacijo. S tem je ja-
sno povedal, da omenjenih finančnih
držav, ki predstavljajo steber gospo-
darskega razvoja slovenske manjšine v
Italiji, ne šteje za Primorcev in jim je pri-
pisal celo slabe namene.

Če Slovenci v Italiji niso Primor-
ci, pa ne morejo biti niti Slovenci. Ta-
ko je užalil prav tiste naše rojake čež me-

jo, ki so najbolj zvesti Primorci in pre-
dani slovenstvu skozi vso našo zgodovino.
Take izjave župana so nedopustne in
vsega obsojanja vredne, zato od
Marjana Poljšaka pričakujemo, da se bo
opravičil in preklical svoje izjave.

V Forumu za Goriško že vrsto le-
to opozarjam na nedopustno po-

manjkljivo podporo Slovencem v Italiji.
V Forumu za Goriško smo vedno za-
stopali stališče, da mora ostati beseda
Primorska in Primorci izključno v upo-
rabi za vse Slovence na zahodnem ro-
bu narodnostne meje, ne glede na drža-
vne ali pokrajinske meje. Zato smo ved-
no nasprotovali, da bi se pokrajine in za-

hodni Sloveniji poimenovale z besedo
Primorska, saj bi s tem Primorce raz-
delili na tiste, ki prave znotraj uradne
pokrajine Primorske, in tiste, ki to niso
- torej Slovence v Italiji. Ker je bil prav
župan Poljšak med osrednjimi pobud-
niki mitingaškega nastopanja Iniciative
za Primorsko za ohranitev imena Pri-
morska v imenu upravne pokrajine, nam
njegove sedanje izjave potrjujejo, da
Poljšak ne razume, kaj je čezmejni
enotni slovenski kulturni prostor in da
je odgovornost slovenske države in ob-
mejnih županov da se to tudi gospo-
darsko podpre.

Forum za Goriško bo tudi od no-
ve slovenske vlade zahteval oblikovanje
pokrajine s sedežem v Novi Gorici in
zahteval njen posebno odgovornost za
podporo Slovencem v Italiji kot sestav-
nemu delu enotnega slovenskega kul-
turnega prostora. Kulturo pa moramo
podpreti s čezmejnim povezovanjem ta-
ko gospodarskih kot finančnih ustanov
Slovencev na Primorskem.

Forum za Goriško želi izraziti po-
sebno podporo omenjenim trem finan-
čnim ustanovam iz zamejstva, če se bo
odočlile za prevzem Hranilnice in po-
sojilnice Vipava.

Mag. Boris Nemec
predsednik Forum za Goriško

MANJŠINA - Deželno tajništvo SKGZ

Podpora prizadevanjem za primerno zastopanost

GORICA - Deželno tajništvo Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ), ki se je sestalo v petek v goriškem KB-centru, podpira vsa prizadevanja, ki gredo v smer demokratične manjšinske zastopanosti in ki se mora izoblikovati na podlagi stvarnih potreb naše narodne skupnosti in njene zasi-
dranosti v treh pokrajinalah dežele FJK, je zapisano v tiskovnem sporočilu kro-
vne organizacije.

Vodstvo SKGZ bo temu vpraša-
nju posvetilo vso pozornost in bo akti-
vno sodelovalo, zato da bo manjšina
vendarle dobila primerno zastopanost,
ki bo uživala čim širši konsenz. Po-
membno je, da se ob formulah za se-
stavo dogovorimo tudi o pristojnosti
novega organizma. Doslej se je namreč
sleherna pobuda v te smer izjavljala, ker
so bila o pristojnostih takšnega telesa
mnenja v manjšini različna in težko
uskladljiva. To je bil doslej glavni razlog,
da v naši skupnosti nimamo takšnega
zastopniškega organizma, je zapisano v
sporočilu.

SKGZ izraža zadovoljstvo, da se
težave glede manjkajočih sredstev iz Ri-
ma (2,5 milijona evrov) vendarle ugodno
rešujejo in da obstaja stvarna mož-
nost, da bodo naše organizacije in usta-
nove v začetku prihodnjega leta dele-
ne te pomoči, saj je njihova finančna
vzdržljivost presegla vsako mejo in so
se znašle v izredno hudih težavah.
SKGZ je obenem mnenja, da bi mora-
la Dežela FJK zagotoviti predjem za

sredstva iz zaščitnega zakona, kot je na-
kazal sam odbornik Elio De Anna na se-
ji deželne posvetovalne komisije. Obe-
nem menimo, da bi bilo potrebno po-
iskati v dogovoru s predstavniki Monti-
jeve vlade dolgoročno rešitev, ki naj
gre v smer sistemskega financiranja, je
zapisano v tiskovnem sporočilu.

Odločitev paritetnega odbora,
da občina Rezija ostane v zaščitnem za-
konu za Slovence v Italiji, je edina pravi-
lna in duhu z zakonodajo, saj so Re-
zijani del slovenskega jezikovnega si-
stema. Na tajništvu smo ocenili, da so
predstavniki SKGZ v paritetnem odboru
doslej vedno delovali konstruktivno in v skladu z dogovori, ki so bili
sprejeti v manjšini. Zaradi tega zavra-
čajo izjave o nespoštevanju dogovorov in
soliranju. Če se je to kdaj zgodilo, po-
tem bi bilo primerno z imenom in pri-
imkom povedati, kdo je deloval v na-
sprötju s sprejetimi dogovori. Časopi-
sne kritike v logiki vsi krivi - nihče kriv
ne koristijo in vnašajo nepotrebno
zmedo, opozarjajo pri SKGZ.

Slovenska kulturno gospodarska
zveza pozdravlja in voči uspešno de-
lo vsem poslankam in poslancem Državnega zabora Republike Slovenije.
Zavzema se, da se ohrani mesto ministra za Slovence po svetu in v zamejstvu,
ki ga nekatere stranke nameravajo ukiniti. To bi v bistvu pomenilo nižati ni-
vo pozornosti do Slovencev, ki živijo zunaj
meja matične države, še opozarja
deželno tajništvo SKGZ.

Ob bližajočih se božičnih in novoletnih praznikih
Vam želimo veliko lepih trenutkov
ter izpolnjenih želja.

Leto 2012 pa naj bo prezeto z novim zagonom
in idejami, ki nas bodo skupaj bogatile

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE V TRSTU

Zanimivosti TV oddaje

Alpe Jadran

TRST - V nočnem oddaji Alpe Jadran bodo predvajali prispevke o inovativni eko-leseni hiši v Karniji, o slovenskem »raziskovalcu zvoka« Primožu Oberžanu in o trgovanjem s tartufi na Bavar-
skem. V nadaljevanju bo na vrsti odkrivanje skritih zakladov švi-
carske doline Engadin, oglasila se bo neobičajna »oslovska glasba« z Dugega otoka na Hrvaškem go-
vor pa bo tudi o novi spletni apli-
kaciji za nadzor nad porabo jav-
nih sredstev v Sloveniji.

Ob koncu oddaje bo na vrsti še
reportaža o gradu Felthurnsu na Južnem Tirolskem. Srednjee-
vropski TV obzornik bo na spo-
rednu po slovenskem TV dnevniku,
s ponovitvijo v četrtek ob istem času.

Videm: drogo skrivali v kleteh

VIDEM - Videmski karabinjerji so izvedli obsežno akcijo za zajetite razpečevanja mamil, predvsem med mladoletniki. Opravili so 34 hišnih preiskav, zaplenili 50 gramov hašiša, aretrirali eno osebo, številne druge - med katerimi so tudi štirje mladoletni - pa so prijavili sodstvu zaradi po-
sesti in razpečevanja mamil. Karabinjerji so uvedli preiskavo po smrti Renata Maiera 17. avgusta letos zaradi prekomernega zaužitja mamil. Preiskovalci so odkrili, da si je Maiero preskrbel drogo v mestni četrti Peep Est v Vidmu. Tu so prišli na sled široko razpredeni mreži razpečeval-
cev mamil, med katerimi so bili tudi številni mladoletni. Drogo so skrivali kar v kleteh. Pri operaci-
ji je sodelovalo kar 90 karabi-
njerjev, aretriran je bil 40-letni Guido Passaretti, star znanec
mož postave.

Imela sta heroin, marihuano in metadon

SPLITMBERGO - Karabinjerji so v noči na soboto aretrirali mlade-
niča zaradi posesti in razpečeva-
nja mamil. 24-letni R.M. alban-
skega porekla in njegova 29-let-
na prijateljica J.D.L. sta imela pri
sebi nekaj gramov heroina in ma-
rihuane. Orožniki so opravili hi-
šni pregled, med katerim so na-
šli več doz metadona in lekarni-
ško tehnico. Moškega so odpe-
ljali v zapor v Pordenon, žensko pa v Trst.

Zaradi zemeljskega plazu zaprt a cesta Kobarid - Bovec

BOVEC - Zaradi zemeljskega plazu, ki se je z brežine vsul na magistralno cesto, je popolnoma zaprt a cesta Kobarid - Bovec. Do Bovca je tako mogoče priti le po obvozu prek Učje in Italije.

Zemeljski plaz, ki se je na cesto vsul včeraj ob približno 9.30, je popolnoma zaprl cesto med Trnovim ob Soči in Srpenico, je za STA povedal vodja službe za odnose z javnostjo občine Bovec Milan Štulc. Približno 40 kubičnih metrov materiala je bilo na cesti na mestu, kjer je plaz že zaprl cesto ob zadnjem potresu v Posočju. Še enkrat toliko mate-
rialja pa grozi, da se bo vsulo na cesto. Zato so se pristojne služ-
be odločile, da bodo kamenje nad cesto razstrelile. Cesto bodo na-
to ponovno očistili, vendar bo za-
radi varnosti promet tudi v pri-
hodnjih dneh potekal izmenično
enosmerno. Brežino nad cesto bodo morali namreč sanirati in jo
prekriti z zaščitnimi mrežami.
Zaradi miniranja in čiščenja bo
cesta predvidoma še zaprta do
končanja del, so še povedali na
bovški občini. (STA)

MANJŠINA - Zasedanje IO SSO v Čedadu

Odprtji za uskladitev manjšinskih prioritet

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slo-
venskih organizacij, ki je preteklo sre-
do zasedel v Čedadu, je imel kot glavno
temo na dnevnem redu razpravo o pro-
gramske smernicah za triletje 2011-
2014, ki jih je nakazal predsednik Dra-
go Štoka. Začetek zasedanja pa je po-
svetil obeležitvi dveh pomembnih do-
govkov, ki slovensko narodno skupnost
ne posredno zadevajo, beremo v ti-
skovnem sporočilu organizacije.

Izvršni odbor SSO se je spomnil
70. obletnice ustrelitve mladih živiljenj
na Općinah in se poklonil njihovemu
svetemu spominu. Štoka je poudaril, da
so dali živiljenja za svoj narod, za obstoј
slovenstva na naših tleh v času, ko so
nam hoteli s silo uničiti naše vredno-
te, nas pa do dna ponižati. Darovanje
njihovega mladega živiljenja je takrat
postalo in danes še vedno ostaja te-
meljni trenutek naše polpretekle na-
rodne zgodovine. V usodnem času se
je zavest celotne Primorske premaknila
v zavesten in pogumen upor proti fa-
šističnemu zatiranju slovenskega na-
roda in vrednot demokracije ter so-
cialne pravičnosti, je bilo rečeno.

Izvršni odbor SSO je tudi ocenil
potek volitev v Sloveniji in ugotovil, da
so prinesle določene novosti. SSO oce-
njuje, da se razmerje in odnos do slo-
venske narodne skupnosti zunaj meja
Slovenije ne bo spremenil, saj je skrb
naše matične domovine do nas zapisa-
na v posebni spomenici ter v zakonu za
Slovence v zamejstvu in po svetu. SSO
verjame v demokracijo in objektivnost
matične države, zato se tudi med po-
tekom volilne kampanje ni opredelje-
val in zavrača neumestne in zavajujo-
če namige, ki so se pojavili v medijih.

Predsednik Štoka je nato podal
predlog o izoblikovanju programskih
smernic za triletje 2011-2014. Časi si-
lij, da svoje cilje in delovanje usmerimo
v tiste prioritete, ki bodo učinkovo-
vito uresničevale poslanstvo SSO in
njegovih članic, je poudaril. Gre namreč
za ohranitev in razvoj naše narodne
skupnosti v Furlaniji-Juliji krajini.

SSO si želi, da bi se med članica-
mi okreplilo sodelovanje, in to se pose-
bno na ravni zvez, ki koordinirajo de-
lovanje društev na treh pokrajinskih
ravnah. Vse bolj pomembna bo vloga

medijev in založniških zadrug, ki se
morajo medsebojno dopolnjevati in
okrepiti s koriščenjem sodobnih komuni-
kacijskih sredstev. Še posebno v
letu 2012 si bo moral SSO v tesni po-
vezavi s članicami prizadevati za akti-
vno sodelovanje z Deželo FJK, v prvi
vrsti z deželnim odbornikom De Anno.
SSO si mora priskrbiti bolj pogloblje-
no analizo mladinske problematike na
vseh nivojih. Ob ostalih komisijah bo za
mladinsko področje ustanovljena po-
sebna delovna komisija, katere vodstvo
je bilo zaupano prof. Jožiju Peterlinu. V
ospredju bodo tudi odnosi s skupnimi
članicami in aktivnejša vloga SSO v nji-
hovih predstavnih organih. Kon-
kretni morajo postati tudi medse-
bojni stiki tako s Slovensko skupnostjo,
zbirno stranko Slovencev v Italiji, kot
z drugo krovno organizacijo SKGZ.
SSO si želi, da bi se že takoj na začetku
novega leta srečali z uskladitev pri-
oritet, ki bodo zadevale celotno slo-
vensko narodno skupnost v deželi FJK
ter institucionalne odnose z Italijo in
Slovenijo. Podobno srečanje bo SSO
predlagala tudi Narodnemu svetu ko-
roških Slovencev, s katerim deli skup-
ne vrednote in poglede na marsikate-
ro še odprto vprašanje.

SSO v tiskovnem sporočilu izra-
ža zadovoljstvo, da se kočljivo vpraša-
nje sredstev, tako na državni kot na de-
želnih ravnih premika v pravo smer. Za-
hvaljuje se obema deželnima svetnikoma
Igorju Gabrovcu in Igorju Kocijan-
čiču za zelo konkretno in stalno pri-
zadevanje pri spodbujanju deželne upra-
ve, da izpolni določila, ki zakonsko za-
gotavljajo sredstva za delovanje slo-
venskih organizacij in društev. Orga-
nizacija pričakuje, da se bo vprašanje fi-
nančnih sredstev pozitivno rešilo tudi
na strani Slovenije. Mednarodni uspeh
in ugled slovenske države sloni namreč
tudi na nakovostnem organiziranem
delovanju Slovencev v zamejstvu, ki je
neposredno vezano na način in kvali-
teto ustrezne vsestranske podpore.

Tiskov

NAŠ INTERVJU - Tržaški arhitekt Marko Hreščak že več let sodeluje s humanitarnimi organizacijami

Haiti v resnici »neobstoječa država« V Kongu z motorji naravnost v džunglo

Začetek v Slonokoščeni obali, potem Craxijeva leta debelih krav - Med načrti poleg Bosne in azijskega cunamija tudi Stadion 1. maj in TKB

Deset let je živel v Slonokoščeni obali, že štirideset let potuje po svetu in dela v najrazličnejših okoljih - od saharske puščave, kjer je gradil delavsko naselje ob nahajališču plina, do džungle v Kongu. Občasno je bil dejaven tudi v domačem Trstu, a poklic ga je praviloma gnal v eksotične kraje. Arhitekt Marko Hreščak je bil nazadnje šest mesecev na Haitiju, kjer se je udeležil popotresne obnove po katastrofi, ki je karibsko državo prizadel januarja 2010. Z irsko nevladno organizacijo Goal je v prestolnici Port au Prince vodil gradnjo šolskih poslopij. Kmalu se je izkazalo, da je naloga še posebno zahtevna.

Koliko časa ste bili na Haitiju?

Šest mesecev. V Port au Princeu je bilo največ škode v revnih barakarskih četrtnih. Hiše bogatih prebivalcev so ostale pokonci, ker so bile zgrajene na kamnu. Vsi ostali so imeli svoje hiše na poceni zemljiščih, zgrajene pa so bile s slabimi materiali. Čim se je zatreslo, so se stavbe zrušile.

Tudi javni objekti, npr. šole?

Seveda. Problem Haitija je, da ni država, čeprav bi to morala biti. Ko sem bil jaz tam, države ni bilo. Vladala je korupcija, vsi predsedniki po vrsti pa so bili klasični diktatorji in socialna politika jih ni zanimala. 80% šol je privatnih in za privavnike je to posel. Pri gradnji šole se je postavljal celo vrsta problemov: kdo je dejanski lastnik zemljišča, ali je ta šola državno priznana itd. Dobiti te dokumente je bilo dejansko nemogoče. Katastrska ureditev je bila kaotična. Ko ti dodelijo sredstva za nek načrt, ne moreš tjavljati nekaj graditi. Gotov moraš biti, da bo to šola, ne pa, kaj naj vem, tovarna čevljev. Pa tudi za pridobitev gradbenih dovoljenj sploh ni bilo nobenih postopkov.

Kaj ste torej storili?

Koordiniral sem enega izmed sto tisočih gradbenih načrtov, v našem primeru pod okriljem Unicefa. Vse organizacije so prispele z denarjem, ne da bi lahko tam kaj počele. Napisled smo se odločili graditi »laže« stavbe, se pravi skoraj brez temeljev, a s strukturo, ki bi uspešno kljubovala viharjem in potresom. Šlo je za nekakšna zatočišča za otroke. Po šestih mesecih smo le postavili prvo zgradbo, po mojem odhodu (marca letos) pa so nadaljevali z delom.

Dober del vaše kariere se je odigral v Afriki, kronološko od Slonokoščene obale (1972) do Konga (2009). Zakaj ste se pred 40 leti odpravili v Abidžan?

Po diplomi - leta 1971 v Benetkah - nisem hotel ostati doma. Ker sem poznal svojega očeta (Dušan Hreščak je bil po vojni odgovorni urednik Primorskega dnevnika, leta 1965 pa je postal prvi slovenski odbornik Občine Trst, op. nov.), sem vedel, da mi ne bi nikoli pomagal, v smislu, da mi ne bi priskrbel poslov z javnimi upravami. Nekateri znanci so denimo postali arhitekti Dežele in Občine. Pa tudi mene to ni zanimalo. Bil sem »sessantottino« (član študentskega gibanja iz leta 1968, op. nov.) in takrat smo se borili, da bi določene neumnosti odpravili ...

Pa ste odleteli v Afriko ...

V Slonokoščeni obali sem odprl gradbeno podjetje in tam ostal deset let. Sodeloval sem s pomembnimi italijanskimi biroji, kot je Studio Nervi, v Abidžanu smo načrtovali nebottičike in notranje prostore. Pridobil sem veliko izkušenj.

V naslednjih letih ste delali tudi v Gani, Nigeriji in drugih afriških državah.

Medtem sem začel sodelovati s programi italijanskega zunanjega ministrstva

Marko Hreščak in pogled na enega izmed predelov haitijskega glavnega mesta Port au Prince nekaj mesecev po potresu

FOTO KROMA IN MH

Na nigerijski univerzi Ile-Ife, kjer so imeli inženirsko fakulteto, smo pod vodstvom inženirja Roberta Coste ustanovili fakulteto za arhitekturo. Mladi smo tam občasno poучevali.

Je bil zaslužek dober?

Za Craxijovo obdobje so bile značilne najvišje plače v zgodovini. Tedaj me je bilo kar stram, saj smo bili Italijani daleč najbolje plačani v Afriki. Predstavniki ostalih držav in tudi mednarodnih organizacij so zaslužili precej manj. V Italiji smo prejemali manjšo plačo, istočasno pa so nam za afriške misije dajali po deset milijonov lir na mesec. Res mi je bilo nerodno ... Pozneje se je sveda spremenila.

V 90. letih ste bili tudi v povojni Bosni.

Kmalu po Daytonskem sporazumu sem prišel v stik z italijansko organizaci-

jo Iscos. V Bosni smo začeli izvajati različne načrte, ne samo gradbene. Pomagali smo pri obnavljanju ogromne mizarne Manjača v Mrkonjić gradu, v okviru drugega projekta smo obujali ribogojstvo.

Ste bili bolj dejavni v Republiki srbski?

Humanitarci ne smejo imeti političnih ali verskih stališč. Bil sem tudi v Palah. Vsem ljudem moraš pomagati, barbam pa seveda ne.

Kje ste v vseh teh letih naleteli na najslabše delovne razmere?

Gotovo v Demokratični republiki Kongo. Predlani smo bili v Kinduju, kjer so leta 1961 pobili in baje požrli trinajst italijanskih padalcev. Na letališču Fiumicino v Rimu so tem žrtvam posvetili spomenik. Jaz sem bil točno tam, mene pa so skoraj

pojedle miši. Organizaciji Care sem se pritožil, ker so me poslali 2200 kilometrov ob reki Congo navzgor, v tem kraju pa ni bilo ne hrane ne nič drugega. OZN je posiljal očiščeno pitno vodo, ki so jo domaćini prelivali in jo zamenjevali z nepitno. Slednjo so nato prodajali naprej. Že samo preživetje je bilo tam težko.

Našim inženirjem so priskrbeli motorna kolesa 125 enduro in jih poslali načrtno v tropski gozd, 500 kilometrov daleč - brez vsakršne ceste, niti makadamske! Vrnili so se komaj živi. Na motorčku bi se bila morala peljati v dveh, a jaz nisem hotel zraven, ker je bilo to res naro.

Kje je bilo najbolj prijetno?

Zelo so mi všeč orientalski kraji, užival sem na Tajske, všeč sta mi bili tudi Indonezija in Šri Lanka. Ta smo se odpravili po cunamiju. Ljudje so lepi, narava tudi, pristop do življenja pa je popolnoma družen od našega. Mi smo dualisti, imamo belo in črno. Oni to niso, simbol jing in jang ponazarja spajanje črnega in belega v krogu. Zato je njihovo življenje zelo harmonično.

Na vaši spletni strani www.marco-hrescak.com so tudi fotografije nekaterih tržaških načrtov. Med temi sta Stadion 1. maj in sedež TKB na Trgu Oberdan. Kaj bi o tem povedali?

Konec 80. let je načrt za ureditev velikega centra na območju Stadiona 1. maj in sosednjega nogometnega igrišča osvojil prvo mesto na razpisu. To so bili v bistvu vodoravni nebottičiki, ki so zaobjemali dvorano, trim stezo in še marsikaj. Denar je bil baje na razpolago, nato pa so se Slovenci med sabo tako dolgo prepirali, da je država (mislim, da je bil to Coni) na koncu zadržala sredstva. Banka na Trgu Oberdan smo načrtovali Boris Podrecca, Mitja Race in jazz. Vito Svetina nas je poklical vse tri, tako da je imel Podrecca v zakupu streho, Race zunanjji del, jazz pa notranje prostore. Delo se je že bližalo koncu, ko denarja ni bilo več od nikoder. Koordinator posegov je vse skupaj zaustavil. Banka je propadla.

Kaj nameravate v prihodnjem?

Delal bom do konca, nikoli se ne bom upokojil.

Aljoša Fonda

Pekarna Paolo Bukavec

DANES ZJUTRAJ ODPRTA
SLAŠČIČARNA NA KRŽADI

PROSEK, 160 - TEL. 040/225220
PROSEK, 138 - TEL. 040/251068

PANETONI, "TRONCHETTI",
PINCE, POTICE, IN DRUGE
BOŽIČNE SLADICE

**Voščimo Vam sladek Božič in
slastno leto 2012!**

www.paolobukavec.it

abbigliamento
Leli
konfekcije

Na Opčinah
Dunajska cesta 17/A

Vesele praznike!

Nove zimske kolekcije in ideje za božična darila

Sladki božič na Opčinah

od 19. do 24. decembra

Naj te vodi Zvezda!

Ob tvojih božičnih nakupih
zaupaj trgovskim obratom,
ki izpostavljajo sledeči motiv.

ZKB | 1908 credito cooperativo del carso zadružna kraška banka

EFRUI VENEZIA GIULIA
www.turismofvg.it

CONFCOMMERCIO IMPRESSE PER L'ITALIA TRIESTE

NOLEGGIO STAND FLASH AGENZIA DI PUBBLICITÀ AGORÀ DELLA COMUNICAZIONE

coorganizzazione con:

Konzorcij Centro in Via
insieme a opicina skupaj na opčinah

Vam vošči vesele praznike

PADRIČE - Gozdna zadruga protestira zaradi številnih birokratskih in fizičnih ovir

Park Globojner ne more sprejemati obiskovalcev

Začasno zaprtje - Carlo Grgič se pritožuje nad pomanjkanjem sredstev in nezazidljivostjo površin

Padriška Gozdna zadruga je zaradi pomanjkanja sredstev in številnih ovir sklenila, da park Globojner, ki se razteza na 170 hektarjih površine, ne bo več odprt za obiskovalce. Predsednik Gozdne zadruge Carlo Grgič pravi, da bodo morali odsloviti osem uslužbencev, ki so doslej skrbeli za 82 glav živine - krave, ovce, koze, osle, prašiče in furlanskega bika. Če se ne bo nič spremenilo, bodo živilo najbrž prodali. Park je po Grgičevih besedah obratoval s sredstvi iz sklada za spodbujanje kmetijstva, iz prodaje bioško pridelanega mesa in najemnin, ki jih javne in zasebne družbe plačujejo (nekateri sicer ne plačujejo redno) zadrugi za oddajnike, napeljava in druge objekte med Padričami in Trebčami. Vse to očitno ni dovolj, številne birokratske in druge ovire pa onemogočajo parku, da bi privabil turiste.

Deželno upravo sodišče FJK je pred kratkim sprejelo priziv padriške Gozdne zadruge, češ da je treba obcestno ograjo, s katero je družba Anas tuk pred odprtjem nove hitre ceste zagradiла park, odstraniti, saj je bil postopek pomanjkljiv. Park je trenutno dosegljiv samo s stranske ceste ob znanstvenem parku. Kljub temu pa park Globojner nima svetle prihodnosti, saj je upravno kolesje počasno, neštete birokratske ovire pa po Grgičevih besedah onemogočajo turistični razvoj območja. Sistem zaščitenih območij, od programa Natura 2000 dalje, ovira kakršenkoli razvoj. Grgič pa poudarja, da so smernice novega prostorskega načrta Občine Trst odvzete še zadnje zazidljive površine. »Zdaj ne bomo smeli graditi ničesar,« pravi Grgič.

Kiosk, ki je nekoč privabljal motoriste in druge obiskovalce, je pred leti zgorel, zaradi zapletene birokracije pa so ga lahko popravili šele tri leta pozneje. Po Grgičevi oceni pa bi bilo dobro urediti pravi sprejemni center. Omenil je celo možnost načrtovanja hotelskih dejavnosti. »A kaj, ko nas vsi ovirajo in za razvoj turizma ne prejemamo niti evra. Že dolgo let pa zmanjšamo na protivrednosti, ki so jih domačini obljubili ob gradnji znanstvenega parka in sinhrotrona, ki nam nista prinesla nobene koristi,« je odločen predsednik Gozdne zadruge. Protivrednosti so znašale 2,4 milijarde lir, dogovor so leta 1990 podpisali Dežela FJK, Občina Trst in Gorska skupnost. Isteč leta je država ob svetovnem nogometnem prvenstvu v Italiji prav tako obljubila sredstva za Kras, ki pa niso nikoli pri-

Kam bodo šle padriške ovce?
KROMA

šla do cilja, pravi Grgič. Oblasti so pred časom tudi zasegle del območja, zadruga pa se je obrnila na predsednika republike in od njega prejela pozitiven odziv.

Padričarji so uradni lastniki teh zemljišč najmanj od leta 1833. Tuk pred iztekom 19. stoletja je Občina Trst zahtevala lastništvo, domaći jus pa se je pritožil in leta 1907 zabeležil zmago. Tedaj so na Padričah ustanovili prvo gozdno zadrugo na slovenskem ozemlju. Park Globojner pa so na podlagi deželnega zakona uradno odprli leta 1986.

Včeraj sta bila v parku tudi predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marjan Milkovič in deželnji svetnik SSk Igor Gabrovec. Prvi je pojasnil, da je smernice Cosolinijevega prostorskega načrta, ki uvajajo popolno nezazidljivost, še mogoče spremeniti in da je to vprašanje torej rešljivo. »Pravi problem je pomanjkanje sredstev. Park ima že dva odobrena načrta za ureditev hlevov in sprejemnega centra, a denarja ni. Ni dvoma, da obcestna ograja škodi tukajšnjim dejavnostim,« je pristavl Milkovič. Gabrovec je Grgiču izrazil popolno solidarnost. Dežela pa v tem primeru nima večje vloge. »To pa sodi v širši kontekst strogo omejujočih zaščitnih predpisov, ki so sad starega koncepta, saj prepovedujejo celo sečnjo, paš in druge dejavnosti, brez katerih Kras propada,« je dejal deželnji svetnik. (af)

OBČINA ZGONIK - Obisk upraviteljev iz sežanske občine

Sodelovanje v Briški jami

Poudarili pomen povezovanja za ovrednotenje edinstvenega čezmejnega prostora

Zgoniška in sežanska občina krepita medsebojno čezmejno sodelovanje. Upravitelji obeh občin so z evropskimi čezmejnimi projektmi že pred leti nastavili plodno kooperacijo. Pretekli petek so jo razširili tudi na upravno osebje, saj so prav uslužbenici srž vsake občinske uprave.

V gosteh zgoniške občine so bili sežanski župan Davorin Terčon in več kot dvajset uslužbencev njegove občine. Z gostiteljem, zgoniškim županom Mirkom Sardočem, so se odpravili na ogled Briške jame, potem so se sestali v tamkajšnjem centru, kjer so poudarili pomen spoznavanja domačega in bližnjega okolja, njegovih značilnosti in sistemskoga povezovanja, predvsem v luči enovite predstavitev ozemlja in njegovih proizvodov ter turističnega trženja tega edinstvenega čezmejnega prostora.

Mirko Sardoč (levo) in Davorin Terčon v Briški jami

FOTO A.G.

TRŽAŠKI KARABINERI - Po šestmesečnem zasledovanju aretirali dvojico roparjev

Alarmni sistem prelisičila z »jammerjem«

Redno sta s Hrvaškega zahajala v Italijo in kradla po večjih trgovskih centrih - Z donosnim poslom sta tedensko zasluzila do 20 tisoč evrov

Zimske jakne, volnene majice, puloverji iz kašmirja, ovratne rute, pa tudi mobilni telefoni, zapestne ure ali naprave za satelitsko navigacijo. To in še marsikaj so karabinjerji tržaške postaje v Ulici Hermet pred tednom dni zasegli dvojici iz Hrvaške, ki je več mesecev kradla po tržaških in tudi deželnih trgovskih centrih.

Kakor sta novinarjem pojasnila načelnik karabinjerjev Marzilio Li Calzi in poročnik Davide Rossetti, so v okviru rednega nadzora nad teritorijem tržaški karabinjerji sredi poletja ustavili avtomobil z italijansko evidenčno tablico, v katerem sta se peljala bosanski in hrvaški državljan. Po pregledu dokumentov so agenti ugotovili, da je avtomobil najet, njuni osebni izkazniki pa sta bili dokaj sumljivi. Moška so vsekakor pustili dalje, istočasno pa ranju odredili zasledovanje, ki se je po šestih mesecih zaključilo z aretacijo. Bosanskega državljanja, 36-letnega B.D. in hrvaškega državljanja, 37-letnega C.G. dolžijo redne tedenške kraje po večjih trgovskih centrih od Trsta, mimo Pordenona, Vidime pa vse do Veneta, Toskane in Emilije Romagne. Enega od njiju so v soboto zasačili ravno pri kraji, oba pa obenem dolžijo posedovanja lažnih dokumentov.

Moška sta v teh mesecih vsak teden redno prihajala v Italijo. Njun cilj so bili, kot zapisano, večji

Del ukradenega blaga je bilo včeraj na ogled na karabinjerski postaji v Ul. Hermet

KROMA

OB 70-LETNICI DRUGEGA TRŽAŠKEGA PROCESA

»Bili smo kot trdna veriga, vsa vas je bila vključena vanjo«

Spomini Elvire-Vere Vremec z Opčin na 2. tržaški proces in vojno dogajanje

Velik proces proti šestdesetim obtožencem, ki je v slovensko zgodo-vino prešel kot Drugi tržaški proces, se je 15. decembra zaključil z izvršitvijo petih smrtnih odsodb. Njegovi začetki pa segajo v pomlad 1940. leta, ko so fašistične oblasti izvedle na desetine aretacij. Sredi neke julijске noči so orožniki in kvesturini potrkali tudi na vrata družine Vremec v bližini zadružne prodajalne na Opčinah.

»Prišli so ponoči, take stvari so najraje delali v temi. V opensko kasarano so odvedli mene in sestro Aleksandro,« se spominja gospa Elvira-Vera Vremec, ki bo prihodnjo pomlad slavila 90. rojstni dan. »Tam so bile tudi Angela, Lojzka, Zdenka in številni moški. Spominjam se, da so me tolazili, saj sem bila najmlajša v družbi.«

Moške so nato odpeljali v koronejske zapore, pet openskih deklet pa »k jezuitom, kjer smo bile do spraševanja same, v samici. Med spraševanjem sem seveda vse tajila, potem so me odvedli v celico, ki je bila že polna. K meni je pristopila Bobkova sestra Ivanka (sestra tistega Viktorja Bobka, ki ga je fašistično sodišče kasneje obo-dilo na smrt; op. nov.) in mi dejala: me politične zapornice ne odzdravljamo paznikom z rimskim fašističnim po-zdravom! In tako je tudi bilo.«

V celici se Vera spominja Tatjane Šmuc, Olge Mahnič, Milene Martelanc, a tudi dejstva, da je morala spati na mizi, ker zanjo ni bilo postelje ... in da je stranišče v celici zakrival le raztrgan paravan. »Kasneje sta se nam v zaporu pridružili tudi Dani Tomažič in Zita Perkan, zaprte pa so bile tudi Zora Perello, mladoletna Vojka Šmuc in mnoga druga dekleta, tudi z Goriškega. Ko so nune razumele, da nismo nevarne, so nam dovolile imeti odprtva vrata celice. V bistvu smo se lahko prosto premikale po zaporu. Ko so slišale, da zna Zora igrati na harmonij, so nam dovolile sestaviti pevski zbor, saj je bilo med nami veliko cerkvenih pevk. Nune so bile zadovoljne, saj smo pele med nedeljsko mašo v kapelici. V primerjavi s kasnejšimi izkušnjami, ta prva aretacija ni bila huda. To obdobje je zaznamovalo predvsem veliko pri-jateljstvo.«

Januarja 1941 so Vero in Aleksandro izpustili. Nekaj časa sta mirovali, nato sta se počasi spet vključili v antifašistično mrežo. »V vasi smo bili vsi povezani, prevladoval pa je občutek strahu. Karabinjerji so ponoči redno

Zgoraj gospa Vera (prva z desne) na Primorskem dnevniku, spodaj pa na srečanju nekdanjih zapornic

udarjali po naših vratih in preiskali hišo: iskali so brata, ki je bil pri partizanih. Zelo sem se bala. Čakali smo na proces, vedeli smo, da se pripravlja nekaj hudega. 15. decembra se je vas skrila za zakrita okna: nestrnpo smo čakali in posredovanja prijateljice, nas je nek sodelavec Gestapa vključil v seznam delavk. To nam je najbrž rešilo življene. 20. aprila, na Hitlerjev rojstni dan, so nas izpustili.«

Sodelovanje z odporiškim gibanjem in Osvobodilno fronto se je nadaljevalo skozi ves vojni čas. »Spominjam se, kako sta Zora in Vojka nosili letake in jih puščali v našem hramu. Bili sta zlati, simpatični, lepi. Me smo jih nato nosile čez Repen in Pliskovico do Ivanjega grada in še dlje. Bili smo kot trdna veriga, vsa vas je bila vključena vanjo, tudi trgovine. Pri nas doma smo pripravljali pakete s hrano in potrebsčinami, ki smo jih nato skrili na dno voza in prekrili s krajivim gnojem. Kak otrok jih nato odpeljal na cilj. Jaz sem bila blagajničarka krajevne OF in sem imela na primer nalogo, da delim pomoci ženam, ki so ostale same.«

Marca 1945 so zaprli Vero in ves odbor openske OF, »ki sta ga meni, Milki in Juštini zapustila moj brat in moj fant preden bi šla v partizane. Gestapo me je odpeljala na Trg Oberdan, tu sem bila zaprta z italijanskimi zapornicami. Spraševalo so me, kako je zunaj, če je zmaga blizu, a jaz sem bila tako nezaupljiva in navajena molčati, da nisem odgovarjala na njihova vprašanja. Še danes me zaradi tega peče vest.«

V sobi, kjer so jo zasljevali, je bil kovček poln »pripomočkov« za mučenje, ki so jih uporabili tudi na njej. Ko so jo odvedli v Coroneo, v katerem je bil tudi njen brat (»on spodaj, jaz zgoraj«), ji je slovenski kolaboracionist pljunil v obraz in jo oklofutal. V zaporu je prezivela več tednov. »Tako sem bila prestrašena, da vam ne morem povediti. Bala sem se, da me bodo odpe-

ljali v Rižjero in me tam začigli. Nekega dne so nas odvedli v Rojan: tu smo ves dan čakale, a ker ni bilo dovolj kamionov, so le moške odpeljali v Nemčijo, nas pa odvedli nazaj v Coroneo. Zaradi posredovanja prijateljice, nas je nek sodelavec Gestapa vključil v seznam delavk. To nam je najbrž rešilo življene. 20. aprila, na Hitlerjev rojstni dan, so nas izpustili.«

Vera je po vojni nekaj let delala v

upravi Primorskega dnevnika na Golodonijevem trgu. Iz tistega urada je fotografija, s katere se smeje v družbi dveh kolegic. Skupinsko fotografijo pa je petdeset let po vojni posnel Mario Magajna: nekdanje zapornice so se zbrale v gostilni Dolenc in obujale spomine. »Bilo je zelo lepo srečanje. Tolikokrat smo rekle, da ga moramo ponoviti, a ga žal nismo. Zdaj pa je za marsikoga prepozno.« (pd)

OPČINE - Danes Spominska svečanost na strelišču

Letos mineva 70 let odkar so pod streli fašistične milice padli Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos, Pinko Tomažič in Ivan Vadnal, ki jih je Posebno sodišče za državno varnost odsodilo na smrt. Zgodilo se je namreč 15. decembra 1941 na openskem strelišču, kjer so v naslednjih letih fašistični in nacistični okupatorji skupno umorili še okoli sto ljudi slovenske, hrvaške in italijanske narodnosti.

Njihove žrtve se bomo spomnili danes na svečanosti, ki se bo ob 15. uri začela na openskem strelišču. Nastopil bo Tržaški partizanski pevski zbor, ki nosi ime po Pinku Tomažiču, priložnostna govorinka pa bosta novinarka Poljančka Dolhar in zgodovinar Franco Cettotti. Udeleženci se bodo od tod v sprevodu napotili v Prosvetni dom, kjer bo spregovoril nekdanji predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in spet zapel partizanski zbor.

Na Prosek u spomin Ignaciju Oti

Tudi na Prosek u so se preteklo nedeljo spomnili Ignacij Ota, skladatelja, glasbenika, zborovskega dirigenta, pedagoga in kulturnega delavca, ki je dolgo let deloval prav tam. Ob 80-letnici rojstva in 10-letnici smrti je v organizaciji MoPZ Vasili Mirk zaživel spominski večer z bogatim programom.

Pevski program sta sestavljala MoPZ Valentina Vodnika in MoPZ Vasili Mirk. Hčerka Damijana Ota je predstavila razstavo Ignacij Ota Njegova zgodba, ki jo je priprava-

vila sama. Poudarila je, da je zbranega materiala še veliko, saj je bil oče Ignacij zelo skrben zbiratelj in je doma hrani vso dokumentacijo in slike, zato je razstava le delček njegove zgodbe. Hčerka Damijana je nato predstavila še zbirko skladb Ignacij Ota za odrasle zborje Zborovska glasba, ki jo je uredil Aljoša Tavčar, o knjigi skladatelja Živiljenje darovano glasbi pa je spregovoril Boris Pangerc, ki jo je tudi sam uredil.

Večer je sklenil še ogled posnetkov s koncerta v Dolini, kjer je Ota pred smrтjo nastopil s slavnim solom Temna noč, ki jo je sam uglasbil.

Trst v središču za razvoj jedra mesta

Združenje tržaških trgovcev Confcommercio je dalo pobudo za ustanovitev združenja Trst v središču. Gre za omrežje, pri katerem sodelujejo trgovine, javni lokalni in razne servisne službe, njegov namen pa je obuditi in spodbuditi mestno središče, da bi se trgovska in turistično razcvetelo.

Tržaško mestno središče bo tako imelo svojo mrežo trgovcev, kot jo že imajo Sv. Jakob, Općine in devinsko-nabrežinska občina.

Odbor za pravice pomorskih delavcev

V Trstu so pred dnevi ustanovili tako imenovani ozemeljski odbor za dobrobit pomorskih delavcev tržaškega pristanišča. Pri ustanovitvi so sodelovali pristaniško poveljstvo, tržaška pokrajina, tržaška občina špediterji v tržaškem pristanišču, pomorski agenti, čezaški naftovod, pristaniška oblast, delavci na vlačilcih in drugi.

Povod za ustanovitev združenja je bila mednarodna konvencija o pomorskom delu, ki naj bi jo italijanski parlament v kratkem ratificiral. To naj bi bila nekakšna »ustavna listina« pravic pomorskih delavcev, tako na morju kot na kopnem, ki postaja v času vse večjega števila gusarskih napadov na ladje, nadvse aktualna.

Še danes razstava Ženska umetnost

V dvorani Fittke se bo danes založila razstava z naslovom Ženska umetnost, ki jo je priredilo združenje DFidapa v sodelovanju z odborništvom za kulturno tržaške občine. Razstava je uredila Marianna Accerboni, ogledalo pa si jo več kot tisoč ljudi. Razstavljeni so dela Nore Carella, Egle Ciacchi, Anne D'Amore, Gabrielle Giurovich, Rossane Longo, Valdee Manago Ravalico, Marte Potenzieri Reale in Eddo Romanzin Starz. Zadnji voden obisk bo danes ob 11. uri.

Živela butara ...

V knjižnici Quarantotti Gambini v Ul. Lodole 6 bodo jutri predstavili knjigo Lucia Fabija Živela butara in topla voda. Žentjakobska zgodba iz Trsta v prejšnjem stoletju. Začetek ob 17. uri.

OPĆINE - Tradicionalna prireditev ZKB

Nagradili dobre dijake in študente

Veliko pozornost namenili Monografiji o Srečku Kosovelu, katere avtor je prof. dr. Janez Vrečko

Tudi letos je Zadružna kraška banke otrokom svojih članov, ki so se še posebno izkazali na lastni študijski poti, na tradicionalni decembrski prireditvi podeli štipendije. Letošnji dogodek pa je še dodatno obogatil predstavitev Monografije o Srečku Kosovelu, katere avtor je prof. dr. Janez Vrečko, ki predava na ljubljanski Filozofski fakulteti. Za glasbeno kuliso sta poskrbela violončelistka in pevka Andrejka Možina ter kitarist Marko Čepak, petkov spored pa je še dodatno popestril nastop pesnika in igralca Alekseja Pregarca, ki je občuteno recitiral splet Kosovelovih pesmi. V svojem uvodnem govoru je predsednik upravnega odbora Zadružne kraške banke Sergij Stancich podaril pomen tovrstnih kulturnih pobud, ki so letos zamenjale izid že tradicionalnega "institucionalnega" koledarja ZKB. Kraški denarni zavod je namreč v letošnjem letu lep del svojih sredstev namenil predvsem kulturnim in dobrodelnim podbudam.

Dobršen del petkovega poznga popoldneva je zasedla predstavitev Monografije o Srečku Kosovelu, ki so jo oblikovali Matija Ogrin z Instituta za slovensko literaturo pri Znanstveno raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki je knjigo izdal, seveda s finančno pomočjo ZKB. Poleg njega sta izza predavateljske mize nastopila še prof. Tatjana Rojc in avtor knjige Janez Vrečko, ki je na opusu Srečka Kosovela opravil res izjemno in obsežno delo. V svojem krajšem nagovoru je Ogrin poučaril predvsem dejstvo, da je prof. Rojčeva pred leti izdala že pomembno publikacijo, v kateri so zbrana pisma Srečku Kosovelu, nato je spregovoril še o zbirk monografij o slovenskih literatih, ki je najstarejši tovrstni niz publikacij, saj izhaja že od leta 1946, z njim pa je začel prof. Anton Ocvirk.

Rojčeva je v svojem posegu literarno in umetniško uvrstila opus Srečka Kosovela, ki je ustvarjal v času, ki so ga na Tržaškem oblikovali slikar Avgust Černigov, publicist Vladimir Martelanc, pesnik Fani Obidova in skladatelj Marij Kogoj. Monografija o Srečku Kosovelu izpod peresa prof. Vrečko je nastajala celih sedem let, o Kosovelu pa so v preteklosti pisali še drugi, denimo Boris Pahor, prof. Vrečko pa idealno nadaljuje delo najzlahnejše veje slovenske literarne zgodovine, in sicer komparativistiko, ki so jo pred njim utemeljili Anton Ocvirk, Dušan Pirjevec in Janko Kos.

Janez Vrečko je v začetku svojega govorov izrazil svoje veselje nad dejstvom, da se Monografija o Srečku Kosovelu predstavlja ravno na Općinah, saj je bil ta kraj za tomajskoga pesnika nekakšno okno v svet. Tja je Kosovel po navadi prihajal peš, v mestu pa se je spuščal s tramvajem. Zanimivo pa je, da Kosovel Trsta po požigu Narodnega doma ni več maral. V svojem kratkem življenju je pesnik prešel več ustvarjalnih faz, ki pa so vse tako ali drugače povezane s Krasom. Nekaj časa se je Kosovel identificiral v futurizmu, ki ga je na Slovenskem poosebljal Anton Podbevšek, nekatere turistične prvine, ki jih je utemeljil Marinetti, denimo igračkanje z jezikom in človekom, pa za Kosovela niso bile sprejemljive. Prvi, ki je Kosovela povezal s konstruktivizmom, je bil prav literarni zgodovinar Anton Ocvirk, zaradi teh svojih trditev pa je doživel velik napadov in neodobravanj. Zanimivo je, da je Kosovela s konstruktivizmom zbral Ivo Grahov, ki se je po oktobrski revoluciji "vtihotaplil" v Sovjetsko zvezo in bil nekaj časa tudi zaprt zaradi suma vohunstva, iz zapora pa ga je rešil Vladimir Martelanc. Grahov je bil po svojem povratku iz SZ izreden kulturni posrednik, Kosovel pa je po novih spoznanjih, ki mu jih je slednji posredoval, začenjal pojmovati znanost in literaturo ne več kot dve nasproti si vedi, ampak je v njej videl popolno sintezo. V tem duhu sta likovna umetnika Černigov in Stepančič leta dni po Kosovelovi smrti v tržaškem Ljudskem vrtu ustvarila Kons laboratorij, ki je požel zanimalje in odobravanje v vseh tedanjih

Skupinska slika mladih, ki so si tokrat prislužili štipendijo ZKB

KROMA

pomembnejših evropskih umetniških krogil. Prof. Vrečko je svoj poseg sklenil s trditvijo, da kljub vsemu opravljenemu delu o Srečku Kosovelu nismo še izrekli zadnje besede.

Zadnji del petkovega srečanja v razstavni dvorani ZKB je potekal v znamenju podelitev štipendij. Še pred samim podelitevijo pa se je predsednik Stancich odzval na nekatere polemike, ki so nastale v preteklih dneh v Vipavski dolini, in sicer

v zvezi z možnim odkupom Vipavske hranilnice s strani ZKB. Stancicha je zmotilo predvsem dejstvo, da so nekateri vidni predstavniki slovenskega javnega življenja ZKB in njeno vodstvo enostavno ožigali za "Italijane", kar je predsednik primerjal temu, da mati zapusti in se oddalji od lastnega otroka.

Štipendijo za uspešno zaključeno višjo srednjo šolo so v višini 500 evrov prejeli Nastja Slavec, Alen Čok, Tjaša Oblak,

Lucija Tavčar, Goran Kerpan, Tina Renar, Nik Skabar, Martina Jazbec, Nada Sossi in Miha Pečar. 750 evrov za uspešno opravljeno univerzitetno diplomo prve stopnje so podelili Lari Devetak, Lari Simoneta in Mateji Clarici, najvišjo denarno nagrado za univerzitetno diplomo pa so prejeli Kristijan Stopar, Mitja Nabergoj, Jasmina Sossi, Eva Krmec, Mateja Milič, Laura Venier in Ivana Zidarič.

Primož Sturman

Sneg pobelil kraške vrhove

Pa je prišel, sneg namreč. December se je že prevesil v drugo polovico, pravega mraza, ki je bil sicer tudi pri nas značilen za to obdobje, pa od nikoder. V noči med petkom in soboto pa so se pojavile močne padavine, v nižini pretežno kot dež, v višjih legah pa je tudi snežilo. Bela odeja se je obdržala samo na vrhovih, vendar pa - po oceni strokovnjakov - napoveduje tudi skorajšnje znižanje temperature.

NOVINARSKI KROŽEK - Ob izteku leta

Praznična voščila

Srečanje tradicionalno prireja Novinarski krožek v sodelovanju z drugimi novinarskimi organizacijami

Zbrane je včeraj nagovoril predsednik krožka Roberto Weber, srečanja pa sta se med drugimi udeležila tudi tržaški župan Cosolini in škof Crepaldi

KROMA

Z baklami proti rasizmu

Nekaj sto ljudi se je sinči udeležil bakiade proti rasizmu, ki so jo priredile mirovniške organizacije iz solidarnosti do dveh Senegalcev, ki jih je v torek v Firencah ustrelil italijanski desničarski skrajnež. Manifestanti so zahtevali, naj tržaški občinski svet obsodi umora v Firencah in naj opozori vlado nad nevarnostjo rasističnih izpadov.

Na Radiu Trst A o mladinskem podjetništву

V sklopu ponedeljkove oddaje »Studio D«, ki ga predvaja Radio Trst A, se bo sta novinarka Elena Leghissa in mladi ekonomist in družboslovec Mitja Stenfanc pogovarjala o mladinskem podjetništvu v tržaški pokrajini. Med ekonomsko rubriko, ki je na sporedu med 12.00 in 12.30, bo redni gost oddaje predstavil izsledke iz študije »Smernice za promocijo mladinskega podjetništva«, ki jo je izobiloval skupaj s kolegi iz Slovenskega raziskovalnega inštituta. Pobudnika študije sta Tržaška Pokrajina in Združenje mladih tržaških podjetnikov (Confcommercio Giovani).

Božo Rustja ob božiču v DSJ

Društvo slovenskih izobražencev bo ju tri imelo svojo zadnji večer pred božičnim in novoletnim premorom. V Peterlinovi dvorani bo tokrat gost pisatelj Božo Rustja, ki je tudi odgovorni urednik revije Ognjiče in avtor uspešnih Zgodb za pogum. Kot naslov svojega jutrišnjega razmišljanja si je postavil vprašanje »Kakšnega Odrešenika pričakujem?«. Izhodišče mu je znani ruski pisatelj Nikolaj Vasiljevič Gogolj in njegova izjemna komedija Revizor, v kateri opisuje pričakovanje revizorja v odročnem mestu. Briljantna komedija pa je po mnenju poznavalcev samo metafora človeškega pričakovanja in posmeh na to, koga ljudje pričakujejo. Kakšnega Rešitelja? Svojim gledalcem, bralcem in vsem nam zato ruski pisatelj postavlja vprašanje: Kakšnega Odrešenika pričakuje? Kakšnega Odrešenika naj bi pričakoval kristjan in kakšen se nam kaže v Svetem pismu, o tem bo jutri v DSJ spregovoril Božo Rustja. Začetek ob 20.30.

Glasba in ples na praznik sv. treh kraljev

Ob prazniku sv. treh kraljev, 6. januarja 2012, odborništva socialnih služb občin Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) organizirajo kosičko, na katerem so predvideni tudi glasba, ples in tombola, in sicer v restavraciji Križman v Repnu. Kosička se lahko udeležijo osebe nad petinštrestesetim letom starosti s stalnim bivališčem v občinah Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor. Vpisovanje se bo začelo 19. decembra in bo trajalo nepreklicno do 12. ure 23. decembra 2011. Prijaviti se je mogoče: v tajništvu občine Repentabor ali občine Zgonik, z ponedeljka do petka od 09.00 do 12.00; na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, Naselje sv. Mavra št. 124 - Sesljan, od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30.

Praznični fotoutrip 2011

Klub ekonomski krizi, ki neizbežno pogojuje tudi naše kraje, so se na ulicah pričgale praznične lučke, trge pa krasijo osvetljene jelke. Ljudje se, tako ali drugače, pripravljajo na božični čas in prehod v novo leto. Kaj pa vi? Pošljite nam fotografijo - svoj praznični fotoutrip, da bo tudi naša spletna stran nekoliko bolj praznična.

Posnetke opremi s komentarjem in pošli na našo spletno stran www.primorski.eu ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu.

KAVARNA SAN MARCO - Knjižni sejem Bobi Bazlen

Na kavi s slovenskimi gosti

Predstavitev antologije *Belo lebdenje med nama - Bogat izbor knjig in srečanja samo še danes*

Kavarna San Marco v Ulici Battisti bo še danes gostila knjižni sejem Bobi Bazlen, ki obiskovalcem ponuja bogat izbor produkcije manjšinskih založb, ob tem pa tudi številna srečanja z avtorji. Uvodno srečanje je bilo včeraj posvečeno slovenskim avtorjem. Na pobudo ljubljanske založbe Apokalipsa, Slovenskega kluba in Skupine 85 so predstavili slovensko-italijansko antologijo *Belo lebdenje med nama/Bianco levitare tra noi due*. Uredil jo je pesnik in urednik založbe Apokalipsa

Primož Repar, publikacija pa združuje dela štiridesetih avtorjev in avtoric iz trinajstih držav, ki so med letoma 2005 in 2011 brali svojo literaturo v tržaškem Kulturnem domu kot udeleženci mednarodnega festivala Revija v reviji.

Goste je uvodoma v imenu organizatorjev pozdravil Luca Visentini, ki ni skrival zadovoljstva nad sodelovanjem s slovensko založbo Apokalipsa, ki je rođeno tudi zajetno dvojezično zbirko. Ob kavi so nato nekaj svojih odlomkov prebrala

li Matjaž Kocbek, Iztok Osojnik, Aleksander Peršolja, Primož Repar in Maja Vidmar, njihove verze pa je v italijanskem prevodu Jolke Milic oz. Mihe Obita prebrala še Patrizia Vascotto.

Sejem se bo danes začel ob 10. uri, ob 11. uri so predvidene ustvarjalne delevnice za otroke, ob 16.30 bo založba Communicare predstavila knjigo La Sacchetta Claudia Erneja, ob 17.30 pa bo protagonistka srečanja tržaška hudomušnost z Diegom Mano.

vored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 6 (040 371377).

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. decembra 2011
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Goldoni 8 (040 634144), Ul. Revoltella 41 (040 911048), Žavlje - Ul. Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor S. Piero 2, Žavlje - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040).
www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dejurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o zdrženih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino
AMBASCIATORI - 15.40, 17.50, 20.00, 22.15 »Sherlock Holmes: Gioco di ombre«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »The Artist«.

CINECITY - 11.00, 13.05, 15.30, 17.40, 20.00, 22.05 »Il gatto con gli stivali 3D«; 10.45, 13.25, 15.20, 17.20 »Il gatto con gli stivali 2D«; 17.45, 20.00, 22.00 »Midnight in Paris«; 10.45, 13.05, 15.25 »Lo schiaccianoci«; 11.00, 14.40 »Happy feet«; 11.05, 13.10, 15.25, 17.40, 20.05, 22.10 »Finalmente la felicità«; 10.50, 13.05, 15.10, 17.35, 19.20, 20.00, 21.45, 22.20 »Vacanze di Natale a Cortina«; 10.45, 12.45, 15.30, 16.50, 18.30, 19.30, 21.30, 22.10 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

FELLINI - 11.00, 15.20, 17.00 »Lo schiaccianoci«; 18.40, 20.30, 22.15 »Scialla!«.

Lekarne

Nedelja, 18. decembra 2011
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. dell'orologio 6, Melara - Ul. Pasteur 4/1, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'orologio 6 (040 360605), Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. dell'orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Dre-

BARŠKI OKTER v sodelovanju z ZSKD in deželnim zborovskim združenjem USCI vabi na koncert v sklopu revije Nativitas »Božič v Terski dolini« danes, 18. decembra, ob 15.30 v cerkev sv. Jurija v Barbu. Nastopajo Barški oktet (dir. Davide Clodig), MoPZ Tabor-Općine (dir. David Žerjal), OPZ Mali Luterji-Špeter (dir. Davide Clodig), Gojenci Glasbene matice v Bardu (dir. Davide Clodig).

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi danes, 18. decembra, na koncert »V pričakovanju Božiča«. Nastopajo: OPZ »Kraški cvet« pod vodstvom s. Karmen Koren ter zbor »Vesela pomladi« z Općin in vokalna skupina »Tamariska« iz Izole, ki ju vodi Andreja Štucin. Prireditve bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29) ob 16. uri. Misijonski krožek je pripravljen dobrodelni božični sejem.

OPZ IGO GRUDEN IZ NABREŽINE v sodelovanju z ZSKD in deželnim zborov-

skim združenjem USCI vabi na koncert v sklopu revije Nativitas Na križišču poti danes, 18. decembra, ob 16. uri v Cerkev sv. Roka v Nabrežino. Nastopajo OPZ Igo Gruden (dir. Mirko Ferlan), OPZ Fran Venturini-Domjo (dir. Suzana Žerjal) in MeMIPZ Neokortex-Gabrijel (dir. Jana Drasic).

SKD GRAD od Banov prireja Božični razstavni sejem, ki bo potekal v društvenski prostorih danes, 18. decembra, 10.00-13.00 in 15.00-19.00. Poleg božičnih okraskov, naravnih izdelkov, čajnih mešanic in naravnih mil, bo razstavljal slike Katerina Kalc. Toplo vabljeni na skodelico čaja.

SKD LONJER-KATINARA vabi na »Lonjerski božič« danes, 18. decembra, ob 15.30. Nastopil bo Pihalni orkester Rimancanje in zbor Tončka Čok.

SKD SLOVENEC v sodelovanju z ZSKD in deželnim zborovskim združenjem USCI vabi na koncert v sklopu revije Nativitas naslovom »Božični sijaj« danes, 18. decembra, ob 17. uri v cerkvi sv. Antonia Puščavnika v Borštu. Nastopajo: MePZ Slovenec-Slavec (dir. D. Grbec), MLVS AnaKrousis-Gropad (dir. M. Marchesich), MePZ Društvo portoroški zbor iz Pirana.

SKD VESNA v sodelovanju z Rajonskim svetom za Zahodni Kras vabi na prireditve Sladko božično voščilo - Biškota da 2011 (pokusnja in nagrjevanje najboljših pišketov) danes, 18. decembra, ob 18.00 v KD Alberta Sirka v Križu. Nastopili bodo Mladi glasbeni ustvarjalci, hip hop plesna skupina ŠD Mladina in ansambel Podoknjičarji. Udeleženci tekmovanja lahko oddajo pecivo od 16.30 dalje na dan prireditve.

SKD VIGRED vabi na božični sejem ročnih del knjig in koledarjev ter na razstavo »Zimski čarci« danes, 18. decembra, v Štalco v Šempolaju. Urnik: 9.30-11.00 in 14.00-16.00. Na sejmu sodeluje tudi združenje staršev COŠ S. Gruden in OV Šempolaj.

SPD KRASJE vabi na božični sejem, ki bo v Hiški od Lj'ncice odprt danes, 18. decembra, ob 10. do 12. ure ter v ponedeljek in torek od 15. do 17. ure. Toplo vabljeni!

UČENCI IN UČITELJICE OS A. SIRKA iz Križa vabijo na božični sejem, ki bo v Hiški od Lj'ncice odprt danes, 18. decembra, ob 10. do 12. ure ter v ponedeljek in torek od 15. do 17. ure. Toplo vabljeni!

UČENCI IN UČITELJICE OS KAJUHA-Trubarja Vas vabimo na božično igrico »Dobri snežak«, ki bo v torek, 20. decembra, ob 17. uri v bazovski kinodvorani.

GOJENCI GODBENIŠKE ŠOLE »VIKTOR PARMA« TREBČE vabijo na božičnico, ki bo v četrtek, 22. decembra, ob 18. uri. Vljudno vas pričakujemo!

KD SKALA iz Gropade in KD Sloven s Padrič vabita na božičnico, ki bo v četrtek, 22. decembra, ob 20. uri v cerkvi sv. Roka v Gropadi. Nastopil bo MePZ Skala-Sloven. Ob 19.00 bomo na vaškem trgu na Padričah nazdravili prihajajočim praznikom.

OTROCI IN VZGOJITELJICI OV J. KOŠUTA v Križu vabijo na ogled prestavje »Božič brez mej«, ki bo v četrtek, 22. decembra, ob 11. uri v prostorih otroškega vrtca.

SKD VIGRED vabi v četrtek, 22. decembra, ob 20. uri v Štalco v Šempolaju na tradicionalni večer »Srečno« z nastopom raznih glasbenih in pevskih skupin.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA - TREBČE prireja božični koncert, ki bo v petek, 23. decembra, ob 20.30 v trebenski cerkvi Sv. Andreja. Ob priliki bo tudi loteria z bogatimi dobitki. Toplo vabljeni!

SKD BARKOVJE - Ul. Bonafata 6, vabi na božičnico Glasbene kambrce v petek, 23. decembra, ob 17. uri.

+ Zapustila nas je naša draga

Irma Brišček

Sporočajo

sestra Dora, nečaka Berti z Marino in Kitty, pranečaki Nikola, Andreja, Aleksander in Mateja

Pogrebni obred bo v torek, 27. decembra, ob 14.30 v kapelici na pokopališču v Barkovljah. Namesto cvetja darujte za združenje De Banfield.

Pogrebno podjetje Alabarda

Pridružuje se

Milan Čebulec

+ Mirno je na svojem domu zaspala

Milka (Emilia) Calzi vd. Crismancich

Njena skrb do družine in prijateljev bo vedno ostala v našem spominu in srcih.

Sin Franco s Susanno in vnuč Matej

Pogreb bo v torek, 20. decembra, ob 13.30 v cerkvi v Bazovici.

Žarni pogreb bo v ožjem družinskem krogu.

Namesto cvetja darujte za Ass. Amici del Cuore.

Bazovica, 18. decembra 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi gospe Milke izražamo iskreno sožalje Francotu, Susanni in Mateju

družine Štokelj

ZAHVALA

Ob slovesu našega ljubega

Ada Lapornika

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v tem težkem trenutku: g. župniku Francu Pohajaču za tolažilne besede in pogrebno sv. mašo, dr. Dragu Štoki in g. Igorju Tutij za gajljive in občutene poslovilne besede, Mešanemu pevskemu zboru Sv. Jernej z Općin ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nam kakorkoli izkazali sožalno bližino.

Posebna zahvala dr. Marku Jevnikarju in primariju Onkološkega oddelka tržaške bolnice dr. Alessandri Guglielmi.

Družina

ZAHVALA

Cveta Cante por. Peric

Iskrena zahvala vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage.

Svojci

20.12.2001

20.12.2011

Vilma Bizjak

Svetli so spomini nate.

Družina

Col, 18. decembra 2011

Raffaella Sacchi

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM
pod pokroviteljstvom
Slovenske Prosvete

vabi na KONCERT
V PRIČAKOVANJU BOŽIČA

Nastopajo:
OPZ Kraški cvet
(dir. s. Karmen Koren)
MDS Vesela pomlad z Opčin
(dir. A. Štucin)
Vokalna skupina Tamariska iz Izole
(dir. A. Štucin)
Recitatorja Boštjan Petaros in
Veronika De Luisa

Danes, 18. decembra, ob 16. uri
v Marijinem domu v Rojanu
(ul. Cordaroli, 29)

V veži doma bo dobrodelni božični sejem

SKD Igo Gruden
v sodelovanju z
Zvezo slovenskih
kulturnih društev in
Deželnim združenjem
pevskih zborov USCI

vabi na
zborovski koncert
revije NATIVITAS
NA KRIŽIŠČU POTI

Sodelujejo:
MLPZ Igo Gruden
MeMLPZ Neokortex
OPZ Fran Venturini

danes, 18. decembra 2011,
ob 16.00
v cerkvi sv. Roka v Nabrežini

Nikolaj Vasiljevič Gogolj
REVIZOR

režija: Mateja Koležnik
v torek, 20. decembra ob 20.30
abonma Super-klasični, Mega in izven
(predstava nadomešča
gostujajočo produkcijo JAKOB RUDA)

Blagajna SSG je odprta
od ponedeljka do petka
z urednikom 10-15 in eno uro in pol
pred začetkom predstave
Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali
040 362542. www.teaterssg.com

KD Prisma v sodelovanju z SSG
BOŽIČNI KONCERT
italijanskega mladinskega orkestra

vodi: Massimiliano Donninel
na sporedni glasba F. Schuberta,
W.A. Mozart in L. Mozart

v petek, 23. decembra ob 20.30
za izven

Blagajna SSG je odprta
od ponedeljka do petka
z urednikom 10-15 in eno uro in pol
pred začetkom predstave
Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali
040 362542. www.teaterssg.com

SILVESTRSKI VEČER
v SSG-JU

T.I.P. Teater
Radoslav Zlatan Dorić

SEZONA NAROČENIH UMOROV (komedija)
režija: Gojmir Lešnjak Gojc
sledi ples s triom Bodeča roža

v soboto, 31. decembra
od 21. ure dalje
vstopnica: 35 evrov!

predprodaja pri blagajni SSG
od ponedeljka do petka
z urednikom 10-15
Tel. št. 800214302 (brezplačna)
ali 040 362542. www.teaterssg.com
spletna prodaja na www.vivaticket.it

Društvo slovenskih izobražencev
vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3

na
božično srečanje
z Božom Rustjo
na temo
KAKŠNEGA ODREŠENIKA PRIČAKUJEM

Začetek ob 20.30

KD F. Venturini
čestita članici in odbornici
Bruni Manin Spetič
ob nedavnem prejetju priznanja
Folklorja v srcu
deželnega združenja folklornih
skupin.

Na Fakulteti za matematiko
univerz v Ljubljani in Trstu je
uspešno diplomirala
Mara Ghersinich
Čestitajo ji in želijo še mnogo
uspehov
starši, nonoti in Marko

Na Pedagoški fakulteti v Kopru je
Erik Kuret
uspešno nadgradil svoje
medkulturne študije s pedagoško
andragoškim izobraževanjem.
Ob slovesni podelitvi Uradne
listine mu iskreno čestitajo in
želijo še nadaljnji uspehov in
zadoščenj

vsi njegovi

Na tržaški in ljubljanski univerzi je
Mara Ghersinich
uspešno zaključila 3-letni študij
iz matematičnih ved.
Iskreno ji čestitamo
vsi pri KD F. Venturini

Lara je že vsem sporočila, da je
sestrico
Martino
dobila.
Z Eleno in Andrejem se veselimo
in razširjeni družinici veliko
srečnih dni želimo
srečni nonoti

in voščili srečo in zdravje v novem letu
2012. Prisrčna hvala!
PIKAPOLONICA WINTER TIME Šč Melanije Klein vabi otroke od 3. do 7. leta
na dvotedensko celodnevno čarobno
preživetje. Od 27. decembra do 6. januarja, bomo z domišljijo obiskali severni tečaj, spoznali kaj delajo severni jeleni in škrati. Otroke čakajo velika
presenečanja, glasbene in ustvarjalne
delavnice, motorične igre, izleti itd. Informacije na www.melanieklein.org, tel. 328-4559414. Vpisovanje do 21. decembra na sedežu, Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in petkih od 9. do 13. ure
in ob sredah od 16. do 18. ure.

UČENCI COŠ P. TOMAŽIČ iz Trebča bomo
koledovali po vasi v sredo, 21. decembra,
v popoldanskih urah in v četrtek, 22. decembra v Forni di Sopra. Informacije na tel. št. 328-4559414. Vpisovanje do 21. decembra na sedežu, Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in petkih od 9. do 13. ure
in ob sredah od 16. do 18. ure.

ZEGNAMEK KONJ, starodavni slovenski
obred, prireja slovensko konjeniško društvo Skuadra Uoo v ponedeljek, 26. decembra, ob 12.30 v Štivanu pri cerkvi Sv. Janeza Krstnika. Vabljeni konjeniki, ljubitelji konj in slovenskih običajev.

IŠČEMO GOŠO (slovensko govorčo) 2 uri dnevno za pomoč
starejši osebi v domu za ostarele.

Godbeno društvo Nabrežina se **ZAHVALJUJE VSEM**,
ki so omogočili **letošnji božični koncert**:
Občina Devin-Nabrežina, Zadružna kraška banka,
Trgovina jestvin Kukanja, Agraria Stanissa,
Kraški muzikanti, ASD Sokol, Peter Verč in Matija Faganel

avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalk ESSO na Opčinah. Tel. 335-5476663 (Vanja).

BABY BAZEN - Šč M. Klein obvešča, da
se bo tečaj v bazenu za dojenčke in otro-
ke do 4. leta začel v soboto, 14. januarja.
Vpisovanje: Ul. Cicerone 8, ponedelj-
jek in petek 9.00-13.00, sreda 16.00-
18.00. Število mest je omejeno. Info na
www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodne-
vne tečaje smučanja in deskanja za
otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra
vsako soboto in nedeljo od 14. januarja
dalje. Predviden je avtobusni prevoz z
odhodom iz Nabrežine. Informacije in
vpisovanje na info@skdevin.it ali na tel.
335-8180449 (Erika).

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo tečaji
smučanja začeli v nedeljo, 15. januarja.
Po potrebi organiziran avtobusni prevoz.
Informacije na tel. št. 347-0473606.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale na-
slednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katina-
nara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavlje (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg Val-
maura, Zgonik - Državna cesta 202 - km
18+945, a

Q8: Nabrežina 129

FLY: Passeggi S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski
drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Ser-
gija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49,
Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul.
Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin -
Državna cesta 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg
Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202,
Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km
3+0,67, Opčine - križišče, Kraška po-
krajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA
km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Poslovni oglasi

IŠČEMO GOŠO (slovensko govorčo) 2 uri dnevno za pomoč
starejši osebi v domu za ostarele.

Tel. 338-1464643

Mali oglasi

ENOSOBNO STANOVANJE v Sežani
dajem v najem. Tel. št.: 392-4628911.

GRELIC lamborghini-calor za kurilno
olje, moč 0,53 KM prodam za 250,00
evrov (novi stane 1.600,00 evrov). Tel.
št.: 348-4462664.

IŽKUŠENA GOŠPA v gospodinjstvu in
negi starejših oseb isče delo od 13.30
dalje. Tel. št.: 335-6445419.

IŠČEM DELO kot gospodinjska pomo-
čnica ali negovalka starejših oseb. Tel.
št.: 349-5169954.

PODARIM 6-vratno omaro in posteljo.

Tel. št.: 040-225655.

PRODAMO HIŠO v dolinski občini. Po-
klicati na tel. št. 392-3842937 od 12.
do 17. ure.

STANOVANJE v Sežani prodam. Tel.
št.: 00386(0)41 345277.

V SEŽANI dajemo v najem dvosobno
stanovanje v odličnem stanju, popol-
noma opremljeno. Tel. 346-9520796.

Lotterija 17. decembra 2011

Bari	51	86	7	73	48
Cagliari	27	31	83	84	43
Firenze	60	52	6	49	40
Genova	36	10	86	25	31
Milan	40	82	24	84	47
Neapelj	81	71	6	78	39
Palermo	1	56	18	61	80
Rim	54	75	63	8	32
Turin	49	26	70	78	35
Benetke	29	57	43	58	18
Nazionale	33	49	12	88	80

Super Enalotto Št. 151

2	28	37	56	77	79	jolly 85
Nagradi sklad						3.148.214,29 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						43.730.03,09 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						629.642,86 €
12 dobitnikov s 5 točkami						39.352,68 €
1.202 dobitnikov s 4 točkami						392,87 €
48.940 dobitnikov s 3 točkami						19,29 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-€
Brez dobitnika s 5 točkami	-€
8 dobitnikov s 4 točkami	39.287,00 €
252 dobitnikov s 3 točkami	1.929,00 €
3.956 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
26.268 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
58.246 dobitnikov z 0 točkami	5

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Nedelja, 18. decembra 2011

9

DOBERDOB - Na srečanju sindikata SPI-CGIL o težavah upokojencev

Že leta izgubljajo kupno moč, sedaj ob dodatnih 700 evrov

V doberdobski občini uspešneje kljubujejo naraščajoči stiski kot na Tržiškem

Upokojenci že leta izgubljajo kupno moč, zdaj pa jih bodo močno prizadeli tudi varčevalni ukrepi iz manevra rimske vlade predsednika Maria Montija. »Manever bo zlasti prizadel upokojence, ki mesečno prejemajo preko 1.400 evrov bruto pokojnine, kar znaša nekaj več kot 1.100 evrov neto. Nedvomno ne gre za visoke zneske, kljub temu pa se je Monti odločil, da dve leti teh pokojnin ne bodo uskladili z inflacijo. Po naših izračunih bo ta odločitev upokojence drago stala, saj se bodo morali na leto odreči 700 evrom,« pojasnjuje Pino Novati, predstavnik SPI-CGIL za tržiško mesto okrožje, ki se je v petek udežil tradicionalnega predprazničnega srečanja doberdobske sekcije sindikata upokojencev.

Uvodoma je spregovoril predsednik doberdobskih upokojencev, včlanjenih v SPI-CGIL, Olinto Zanier, za njim je Novati podal skrajno negativno oceno o vladnem manevru, ki po njegovih besedah najbolj oškoduje delavce, mlade in upokojence, medtem ko se le obrobno dotika velikih premoženj. »Monti ni nikakor prisluhnil predlogom sindikata, nikakor ni upošteval, da se že leta niža kupna moč upokojencev,« poudarja Novati in pojasnjuje, da se je zaradi visoke stopnje inflacije kupna moč upokojencev v zadnjih letih znižala za eno tretjino, tako da številnih izmed njih s težavo pridejo do konca meseca, čeprav so pred več leti zelo dobro živel. »V goriški pokrajini polovica upokojencev prejema manj kot 1.000 evrov pokojnine, nižanje kupne moči pa je mogoče razbrati tudi iz povečanega obiska v menzah Karitas in drugih človekoljubnih organizacij,« pravi Novati in razlaga, da je v goriški pokrajini v zadnjih časih zelo naraslo število brezposelnih, veliko delavcev pa je tudi v dopolnilni blagajni in na mobilnosti. »Upoštevati je treba tudi skorajšnje povisje davka na dodano vrednost IVA in dodatka k davku IRPEF, sploh se bodo občine znašle v težavah zaradi nižanja prispevkov in sočasnega porasta povpraševanja po socialni pomoči. Čakajo nas res težki časi,« poudarja Novati.

V imenu doberdobske občine uprave je na srečanju z upokojenci spregovorila podžupanja Luisa Gerolet. Povedala je, da je gospodarska in politična kriza močno prizadela krajevne uprave. »Na področju socialnih služb dejela doslej ni zmanjšala

Pino Novati in Olinto Zanier na doberdobskem shodu upokojencev

občini Doberdob vloženih najmanj prošenj po pomoči glede na povprečje tržiškega mesta okrožja, kjer je socialno ogroženih družin veliko več, še najbolj pa so v težavah priseljeni, saj ob izgubi delovnega mesta nimajo sorodnikov ali prijateljev, ki bi jim lahko prisločili na pomoč v pričakovanju na novo zaposlitev. (dr)

V TRŽIČU Pomoč 300 socialno ogroženim osebam

Pred koncem leta bodo v Tržiču z denarjem iz skладa za socialno ogrožene osebe pomagali 300 posameznikom. V zadnjih letih so na tržiški občini dotacija za sklad postopoma višala; pred šestimi leti so skladu namenjali 100.000 evrov, letos jih bodo namenili 260.000, kljub tolikšnemu povišku pa bodo komajda zagotovili pomoč vsem, ki so zanjo zaprosili. Do 30. novembra je prošnjo po pomoči vložilo 261 občanov, do konca leta pa predvidevajo, da bodo presegli prag 300 prošenj. V Tržiču je poleg tega do 30. novembra 283 oseb vložilo prošnjo za koriščenje pomoči, ki jo zagotavljajo s prispevkvi iz deželnega solidarnostnega sklada.

GORICA - Policia

»Tablete varnosti«

V lekarnah zgibanke proti goljufom

Starejši občani so tudi na ozemlju goriške pokrajine pogosto tarča goljufov, ki na najrazličnejše načine poskušajo si prilastiti njihov denar ali dragocenosti. Zato so pri goriški policiji pripravili informativno kampanjo, v okviru katere namavajo priletnje občane poučiti o tehnikah in zvijačah, ki se jih goljufi poslužujejo z namenom, da pridobijo njihovo zaupanje in jih nato preličijo. Da bi čim višje število ljudi prišlo v stik z informativno kampanjo, je policija navezala sodelovanje z goriško zvezo Federfarma, v katero so včlanjeni vsi lekarnarji iz goriške pokrajine. Zaradi omenjenega sodelovanja so informativno kampanjo poimenovali »Pillole di sicurezza« (Tablete varnosti); med drugim je predvidena tudi izdaja zgibanke, ki jo bo mogoče najti v vseh lekarnah goriške pokrajine.

Na zgibankah, katerih tiskanje je gmotno podprtlo ravno zveza Federfarma, so navedene koristne telefonske številke, na katere se lahko ljudje obrnejo v primeru obiska goljufov, sploh pa so tudi navodila, na podlagi katerih naj bi prepoznavali goljufe. Policisti opozarjajo, da se morajo starejši občani držati osnovnih varnostnih pravil in z goljufi ne bodo imeli težav, prvo med temi pravili pa pravi, da nikakor ne smemo izročati denarja in dragocenosti osebam, ki jih ne poznamo.

Z goriške kvetture pojasnjujejo, da so lekarne razpršene po celotnem ozemlju pokrajine, med njihovimi najbolj poštovanimi obiskovalci pa so ravno priletni občani. Zaupanje, ki ga ti imajo v svojega lekarnarja, bo po mnenju policistov nedvomno prispevalo k temu, da bo informativna kampanja uspešna in da bo doseglja čim več ljudi.

GRADIŠČE Novinarji zahtevajo odprtje CIE

Novinarski sindikat FNSI zahteva, naj se vrata centra za priseljence CIE v Gradišču odprejo novinarjem, kot velja za vse ostale centre CIE in CARA iz Italije. Nova notranja ministrica Annamaria Cancelleri je namreč pred nekaj dnevi podpisala sklep, ki je zamrznil prepoprav v stanjem v centre CIE in CARA, ki je stopila v veljavno aprila zaradi množičnih prihodov priseljencev iz severne Afrike. Predsednik novinarskega sindikata Roberto Natale je pred dnevi opozoril, da sklep o zamrzitvi prepovedi obiskov ne velja za vse centre CIE in CARA, saj novinarji še vedno ne smejo vstopiti v center CIE v Gradišču. Z notranjega ministrstva so zato Nataleju sporočili, da je sklep splošen, vendar morajo posamezni prefekti preveriti, ali novinarji lahko vstopijo v posamezne strukture. »To je zelo dobra novica,« ugotavlja Natale, ki je zadovoljen, da bodo končno novinarji lahko spet poročali o življenjskih razmerah in pravicah priseljencev, ki so nastanjeni v centrih CIE in CARA. Natale pri tem opozarja, da so se za vstop novinarjev v centre za priseljence zavzele številne organizacije; njihova prizadevanja bodo končno poplačana.

Zapora na hitri cesti

Zaradi rušenja starega nadvoz za pri Gradišču bo danes do 10. ure zaprta hitra cesta med Gorico in Višlešem; obvoz bodo uredili po deželnih cestah. Zaradi gradbenih del na cestišču pa bodo jutri zožili vozni pas, ki z avtocesto A4 vodi proti cestninski postaji pri Vilešu. Na avtocesti bo zaprt tudi del reševalnega pasu.

NA GORIŠKEM Ob stavki zagotovljene samo osnovne storitve

Zaradi splošne stavke zaposlenih v javnem sektorju bo jutri lahko ovisno delovanje javnih uradov in struktur, v katerih bodo vsekakor nudili storitve, ki so zagotovljene po zakonu. Iz podjetij Isogas, Estpiù in Irisacqua sporočajo, da bodo med južnočrnomorje stavko zagotovljene le osnovne storitve. Na občini v Tržiču in Gorici bodo sprejemali prijave rojstev

in smrti, delovala bo pogrebna služba, zagotovljene bodo vse zdravstvene in socialne storitve, do katerih so krajevne uprave obvezane po zakonu.

»Vladni manever je nepravičen, ker hudo oškoduje delavce in upokojence, med njegovo pripravo pa se vladni zmeni zamenja za mnenje sindikatov,« pojasnjuje pokrajinski tajnik sindikata FP-CISL Massimo Bevilacqua in poudarja, da bosta najbolj prizadeta sektorja zdravstvo in sociala. Zaradi tega Bevilacqua poziva vse javne uslužbence, naj se jutri vzdržijo od dela.

nih od pomoči Karitas, še številne pa od Rdečega križa. Zaradi tega si moramo prizadevati, da bi ponovno zagnali goriško gospodarstvo in da bi na najboljši način nudili pomoč socialno ogroženim slojem iz našega mesta,« poudarja Dall'Osto, ki je v mestu poznan zaradi številnih dejavnosti, s katerimi se ukvarja. Že dalj časa je član ekipe civilne zaščite združenja karabinjerjev. Poleg tega je bil deset let predsednik rajonskega sveta iz Stražic, predsedoval pa je tudi krožku Camillo Medeot. V zadnjem obdobju je opravljal blagajniško funkcijo v občinskem krožku Demokratske stranke.

»Pred sabo imamo veliko dela, zato pozivam vse Goričane, ki jim je Goriča pri srcu, naj tudi sami prispevajo k njenemu preporodu,« zaključuje Enzo Dall'Osto.

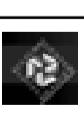
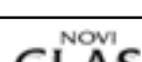
Koncertna sezona 2011/2012

BOŽIČNI KONCERT
Benjamin Britten – A CEREMONY OF CAROLS
Patrick Quaggiato, Aleksander Vodopivec -
Priredbe slovenskih božičnih pesmi

Nataša Jakopič, sopran, Martina Kocina, mezzosoprano
Dekliška vokalna skupina BODEČA NEŽA
Jasna Corrado Merlak, harfa
Orkester ArsAtelier
Mateja Černic, dirigent

Kulturni center Lojze Bratuž, torek, 20. Decembra 2011, ob 20.30

Predprodaja vstopnic na tel. 0039 0481 531445
ali po e-mailu: info@kclbratuz.org

GOSPEL 2011

KONCERT VRHUNSKE ČRNSKE DUHOVNE GLASBE

**EARL BYMUN & AS WE ARE
in CORA »SISTER« ARMSTRONG**
Torek, 27. decembra 2011, ob 20.30

v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass 20)

Vstopnina: redni 10,00 €; znižani 7,00 €

Info: Kulturni dom Gorica
tel. 0481-33288; email info@kulturnidom.it

GORICA - Dan odprtih vrat na višjih srednjih šolah

Otroci zadržani, starši spraševali

Profesorji opažajo porast zanimanja za tehnične in znanstvene predmete

Tudi letos so se vrata slovenskih višjih srednjih šol v Gorici odprla novim, bo-dčim učencem in njihovimi staršem. Klub dežju so se v petek po dolgih belih hodnikih, ki povezujejo poklicno-tehnični in licejski pol, zadrževali skupine zainteresiranih staršev in otrok, ki so imeli priložnost, da spoznajo bodoče profesorje in profesorice, ki so jim skušali obrazložiti šolski program in jim v grobem prikazati, kakšna so njihova pričakovanja za uspe-

šno izpolnitve študija. Otroci, ki se odločajo za vpis na licej, bodo morali izbrati med humanističnim, znanstvenim ali klasičnim. Tisti, ki se odločajo za tehnični smer, pa so si ogledali državni poklicni zavod za trgovske dejavnosti Ivan Cankar, državni zavod za upravo, finance in marketing Žiga Zois in državni industrijski tehnični zavod za informatiko in telekomunikacije Jurij Vega.

Obisk staršev in otrok je bil zado-

voljiv, sploh na slovenskih višjih srednjih šolah pričakujejo, da se bo tudi število vpi-sov obdržalo med 10-15 dijakov na razred. Poleg tega pa pričakujejo tudi večje zanimanje za znanstvene in tehnične smeri. V različnih razredih, kjer je potekalo srečanje, so predvsem starši radovedno oblegali profesorje v vprašanji. Otroci, ki so se znašli v nepoznani stavbi in s številnimi novimi obrazy, so pa bili bolj zadržani. Mogoče so bili prestrašeni nad tem epohalnim skokom proti odrasemu življenju, po poti resnosti in težkih knjig. Držali so se v bližini dolgih sten šolskega centra, ki so v večernih urah na pol prazne, delovale res malo zastrašjujoče. Poleg tega so se otroci morali soočiti s prvo težko odločitvijo v svojem življenju. Mogočih je bilo dokončno prepričanih nad izbrano smerjo. Tudi tisti, ki so gojili sanje o bodočem poklicu ali učni smeri, so jih varovali pred tujimi ušesi. Sami starši so se zdeli najbolj zaskrbljeni pred preveč odločnimi hčerkami ali sinovi.

V današnji dobi negotovosti se je človek prisiljen prilagajati spreminjačemu svetu. Poleg tega - če so se porušila vsa prepričanja, ki so zaznamovala prejšnje stoletje, ni razloga, zakaj se ne bi spremenili v roku petih let tudi programi mladega človeka. Vsi starši pa upajo, da se njihov otrok ne bo odločil za smer, ki bi se izkazala za napačno. Tudi če se to zgodi, ne gre obupati, kajti danes je po mnenju mnogih potrebno biti elastičen, vedno pripravljen na vse. Vsi pričakujejo, da se otroci v tem obdobju oblikujejo v mlade ljudi, da si pridobijo učne navade in da osvojijo dobre osnove, na katerih bodo potem lahko gradili znanje, ki jih bo pripeljalo do poklica. Pri tem pa se mnenja mamic in ocetov malce razlikujejo, kajti za mame je najvažnejše to, da bodo njihovi otroci srečni, za očete pa, da dobijo delo. Sramežljivi pogledi bodočih učencev so pred vsem tem bežali po tleh stavbe. Njihovi rožnatni obrazci so ob prvih vprašanjih še močnejše zardeli. Po prvih plahih poskusih pa so le pridobili pogum in bolj samostojno nastopali in predstavili svoja mnenja. Več od njih se je zdelo navdušenih nad možnostjo novega študija. Ko pa so starši začeli govoriti o tem, da bi bilo boljše, da bi otroci obiskovali tuje univerze, ki jih bolje pripravijo na znanje tujih jezikov in na jutrišnji svet, so se zdeli otroci bolj zadržani.

Novost nove šole in bolj resnega študija je za otroke velik zalogaj, če pa se njihove misli usmerijo v tako oddaljeni prihodnost, ki bi jih projicirala v tuge kraje daleč od hišnih gotovosti, se njihovi pogledi zmedejo, skušajo zbežati, presenečeni nad odgovornostjo in samoto, v katero jih usmerjajo starševski projekti. Tako daleč od družinske topline, igre, prijateljev, in neznanja, odraslo življenje! Sededa ni lahko, zato jim želimo vso srečo. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.solskicenter.net.

Jan Mozetič

RONKE - Jubilejni koncert

Starši Ensemble deset let s petjem spodbuja sožitje

Starši ensemble med koncertom (zgoraj); udeleženci večera (spodaj) BONAVENTURA

Sproščena, prisrčna in dosledno dvojezična proslava v auditoriju v Ronkah je bila okvir za praznovanje 10-letnice mešanege pevskega zboru Starši Ensemble, ki ga je organizalo Združenje staršev slovenske osnovne šole in vrtca v Romjanu pod pokroviteljstvom ronske občine. Med številnimi udeleženci so izstopali predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, podžupan občine Doberdob Luisa Gergolet in župan občine Miren Kostanjevica Zlatko Martin Marušič. Ronska odbornica za stike s slovensko narodno skupnostjo Elena Cettul je v slovenščini poudarila, da je navdušena nad dobrim in tvornim sodelovanjem z Združenjem staršev, sploh pa je ponosna nad dosežki in poslanstvom zboru Starši Ensemble. Pokra-

jinska predsednica Zveze slovenskih kulturnih društev in pokrajinške svetnica Vesna Tomšič je pozdravila v imenu deželnega predsednika Igorja Tute in pojavila dosego takoj visokega jubileja. Ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček je poddarila dejstvo, da pri vzgajanju šola ni dovolj, ker je v današnjih časih potrebna predvsem vzgoja skupnosti, za kar pa v Romjanu in Ronkah uspešno skrbi združenje staršev.

Zbor Starši Ensemble je nato postregel s paleto predvsem avtorskih pesmi, ki so nastale ob različnih priložnostih. Pesem »Dan Veselja« je na primer posvečena padcu meje med Slovenijo in Italijo, s pesmijo »Semo Fora« so leta 2009 zmagali festival Cantafestival della Bisiacaria. Na odrsu so kar gostje nastopili tudi učenci osnovne šole Cirila Kosmača iz Pirana pod vodstvom zborovodkinje Zlate Knez. Spremljala jih je ravnateljica Zlata Marušič. Pevvodja Silvia Pierotti je nato v slovenščini in italijanščini predstavila priložnostno zgoščenko, ki vsebuje tako avtorske kot tudi ljudske pesmi v slovenščini, italijanščini ter v bezjaškem in sicilskem narečju. Besedila skupno 35 pesmi so prispevali Boris Černic, Damiana Kobal, Liliana Visintin, Mario Furioso, Marina Zucco in Livio Glavič. Predsednica ZSKD Vesna Tomšič je ob koncu večera z Gallusovo značko nagradila pevce Giulio Alfano, Damjano Colarich, Giovannija Donninija, Valterja Jarca, Damiano Kobal, Ornello Lusin, Maria Minetta, Silvio Pierotti, Adriana Sivca, Giuseppe Scornavacca, Paolo Stafutti, Eldo Tence, Fausta Vucka, Franca Perica in Borisa Černica. Predsednica združenja staršev Damiana Kobal pa se je vidno ganjena zahvalila vsem, ki so v teh letih pripomogli k rasti tako Združenja kakor zboru ter tako pripomogli k sožitju med Slovenci in Italijani v Laškem. Med družabnostjo po proslavi je zbor sku-p s publiko zapel še »Vstalo Primorsko. (pz)

Za nižješolce je bil privlačen zlasti laboratorij (levo); spoznavanje šolske ponudbe (spodaj)

FOTO J.M.

GORICA - NOVA GORICA - »Glas ženske«
Neizrečenim in odvečnim besedam posvečajo natečaj

Udeleženke morajo svoje elaborate oddati do 6. februarja

Tema letosnjega literarnega natečaja Glas ženske je »Neizrečene besede, odvečne besede«. Besede lahko včasih prizadenejo, izbruhnejo v trenutku jeze, so neprimerne, a se vrnejo nazaj. Ostanejo za vedno, neizbrisane v spominu tistega, ki jih je izrekel, in tistega, ki jih je prejel. Včasih pa besede ostanejo le želje, misli, drobci duše, ki jih zaradi pomanjkanja poguma ali časa nismo uspeli izreci. Ostanejo neizgovorjene. Besede nežnosti, besede, s katerimi izražamo ljubezen, hvaljenost, upanje, pa tudi spoštovanje, ali besede, s katerimi se branimo. Katere so tiste besede, ki jih šenske zamolčijo, in katere so odvečne besede, ki jih nehoti izrečeo, ko so prizadete?

Razpis natečaja je objavljen na spletnih straneh gorische pokrajine www.provincia.gorizia.it in mestne občine Nova Gorica www.nova-gorica.si pod rubriko »aktivni razpis«. Udeleženke, višješolske oz. ženske nad 30. letom starosti, morajo svoje elaborate, ki ne smejo biti daljši od štirih tipkanih strani, oddati do 6. februarja. Zmagovalka med višješolskimi prejela nagrado 500 evrov, zmagovalka med ženskami nad 30. letom starosti pa 400 evrov.

GORICA - Tečaj in dogodek na Ad formandum

Marketing za promocijo teritorija in vse bolj komunikativni vinogradniki

Turistični in enogastronomski sektor v širšem pomenu beseda sta v naši deželi bogata in pobud za valorizacijo tipičnih proizvodov je še in še. Izobraževalna agencija Ad formandum je občutljiva do potreb teritorija in s svojimi storitvami prispeva k razvoju prostora in operaterjev, ki na njem delujejo. V to smer gre tečaj na podiplomski stopnji Marketinške strategije za promocijo teritorija. Izvedenec v marketingu analizira tržišče (izdelke, potrošnike, konkurenco), določi target potrošnikov in njihove potrebe ter segmentacijo potrošnikov, opredeljuje najprimernejši marketing »mix« za doseganje izbrane ciljne skupine (kombinacija proizvodov, cen, distri-

bucijskih kanalov in poslovne komunikacije). To so osnove marketinga, ki jih bodo pridobili udeleženci omenjenega programa. Poleg splošnih osnov bodo imeli priložnost soočanja z operaterji.

Tečaj je namenjen odraslim brezposebnim osebam z univerzitetno diplomo in z bivališčem na območju dežele FJK; izobraževanje traja 80 ur in bo potekalo od februarja do junija 2012. Izbor kandidatov bo 12. februarja; zainteresirani se lahko že sedaj vpisajo na tajništvu zavoda v Gorici (Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@ad-formandum.eu).

Pozornost do teritorija in iskanje energij z gospodarskimi dejavniki v luči

ustvarjanja dodane vrednosti za naš prostor se odraža tudi v dogodku AdVinum. Osem proizvajalcev vina, 33 ur izobraževanja in izobraževalni zavod, pozoren do potreb teritorija: to predstavlja edinstveno realnost. Skupina mladih in podjetnih vinogradnikov iz Goriških Brd, ki so se srečali v okviru tečaja uspešne komunikacije, bo v četrtek, 22. decembra, ob 20. uri na Ad formandum v Gorici pripovedovala o vinskih proizvodih in pri tem uporabljala najbolj sodobne oblike komuniciranja za promocijo lastnih kleti in teritorija. Degustacijo briških vin bodo spremljale kulinarne dobrote dijakov Gostinskega učnega centra Ad formandum.

GORICA - Sinoči v oživljenem samostanskem kompleksu sv. Klare

Novi muzej odprli mojstri italijanskega »novecenta«

Iz naših krajev Zoran Mušič, Lojze Spazzapan, Gino Parin in Afro - V marcu na vrsti Frecce Tricolori

Muzej sv. Klare so sinoči odprli z razstavo likovnih del, ki govorijo o tem, kako umetnost gleda na okolje, kako se z njim sooča in kako vpliva na percepcijo, ki jo imamo o okolju. To se odraža tudi v novem muzeju na vogalu med Ulico sv. Klare in Korzom, ki so ga začeli obnavljati leta 1999 z deželnim denarjem za Jubilej 2000, ga za obdobje treh mesecov odprli leta 2000 in ga nato za nadaljnji deset let spet zaprli, ker obnova ni bila dokončana in ker se vsebinski načrt zanj ni obnesel.

Z včerajšnjim dnem je muzej ponovno odprt in spreminja percepcijo, ki jo imajo občani o lastnem mestu, saj je nekdanji samostanski kompleks, ki sega v sedemnajsto stoletje in je bil med prvo svetovno vojno poškodovan, oživljen z novo vsebino - poleg univerze so v njem še univerza in stanovanja - in naj bi postal eden izmed najbolj privlačnih polov Gorice. Če bodo seveda vsebine prave. Začeli so z razstavo 62 likovnih del iz zbirke bančne skupine Intesa Sanpaolo, ki bodo na ogled do februarja prihodnjega leta. Marca pa bo na vrsti povsem drugačna razstava. V Gorico bodo pripeljali razstavo o letalski akrobatski eskadrili Frecce Tricolori, ki so jo v novembra prikazali v dvorani poslanske zbornice italijanskega parlamenta; postavili so jo ob 50-letnici eskadril in 150-letnici združitve Italije. Vprašanja, kaj bo sledilo in če bodo v novem muzeju naše mesto tudi stalne zbirke ter kako se ga bodo še posluževali, včeraj niso dobila odgovorov. Glede tega je župan Ettore Romoli le povedal, da se bo morala občina sponasti s problemom denarja za vzdrževanje in delovanje muzeja, ki zaseda 1.200 kv. metrov na štirih nadstropjih in se zaradi svojih značilnosti - leseni elementi, nizki stropi ... - močno razlikuje od klasičnih razstavišč. Izrazil je vsekakor prepričanje, da je pravi kulturni biser in prestižno razstavišče v centru mesta, ki ga je Gorica potrebovala. Pohvalo je izrekel občinskim uslužbenecem, ki so včišči dveh mesecih, od kar so delavci zapustili gradbišče, rešili vse tehnične težave in pridobili dovoljenja za odprtje muzeja. Tokrat so se izkazali z učinkovitostjo, je dodal pred občinstvom, ki je napolnilo podstrešno dvorano, ki je z varnostnih razlogov lahko opremljena le z 90 sedeži.

Ljudi na sinočnem odprtju pa je bilo veliko več. Prišli so tudi predstavniki krajevnih oblasti in uprav, bank in fundacij, ki so pri razstavi sodelovale. Poleg župana so jih nagovorili deželnih odbornik za kulturo Elio De Anna, izredni komisar podjetja, ki upravlja Vilo Manin, Enzo Cainero, in Francesco Tedeschi, ki je za goriško razstavo opravil selekcijo del in našel zanje skupni imenovalec: odnos do teritorija. Sinoči je bilo tudi povedano, da je to le »pokušnja« izredno bogate zbirke - preko 2.700 umetnin iz dvajsetega stoletja -, ki jo je bančna skupina Intesa San Paolo zbrala s prevzemom bank in njihovih likovnih zakladkov. Najbolj dragocen in številčen fond je prišel s spojivijo bank Intesa in Commerciale Italiana. Pri slednji likovnih del niso kupovali za krašenje pisarn, temveč izbirali so jih na podlagi zgodovinsko-umetnostne presoje. Žato so v zbirki domala vsi protagonisti t.i. italijanskega »novecenta«, med njimi tudi štirje mojstri iz naših krajev - Zoran Mušič, Lojze Spazzapan, Gino Parin in Afro -, ki so zastopani na krstni razstavi v novem Muzeju sv. Klare. (ide)

VILA MANIN Razstava Jožeta Ciuhe bo poklon Slovencem

Dogodek, s katerim so odprli Muzej sv. Klare, sta omogočila Vila Manin in njen izredni komisar Enzo Cainero, na katerega se je župan Ettore Romoli na začetku poletja obrnil s prošnjo, naj pomaga pripeljati v Gorico prestižno razstavo. Vila Manin ne skrbi le za razstave na dvorcu pri Codroipu, temveč deluje kot generator ali partner likovnih pobud po Italiji in v tujini; v zadnjem letu so sodelovali pri kar devetih razstavah. Omembo pa zasluži, kar je Cainero izpostavil na včerajšnjem odprtju. Povedal je, da je novi goriški muzej za Vilo Manin zanimiv tudi zaradi bližine Slovenije. Navedel je, da število slovenskih obiskovalcev Vile Manin raste in da je priliv Slovencev vedno bolj relevanten. »Ko je v Sloveniji kak državni praznik, tudi med tednom, se k nam pridelje ob 800 do tisoč Slovencev. Tudi njim v čast bomo septembra prihodnjega leta v Vili Manin odprtju razstavo del slikarja Jožeta Ciuhe,« je v Gorici napovedal Cainero.

Eno izmed štirih nadstropij novega muzeja z likovnimi deli na stenah (zgoraj), nabito polna podstrešna dvorana na sinočnjem odprtju (desno)

SCLAUZERO, BUMBACA

TRŽIČ - Ladjedelnštvo v Pancanu

Sprejemni center zametek muzeja

Odprtje sprejemnega centra

V tržiški delavni četrti Pancan so včeraj odprli sprejemni center, v katerem bodo na ogled eksponati in dokumenti o zgodovini te industrijske mestne četrti. Pancan so začeli graditi takoj po odprtju tržiške ladjedelnice leta 1908, uresničitev sprejemnega centra pa je prvi korak na poti do ovrednotenja njegove zgodovine. V prihodnjih letih namenita namreč tržiška občina v Pancanu urediti širši muzej ladjedelnosti, ki bo skupno meril 1.400 kvadratnih metrov.

»S sprejemnim centrom in sploh z muzejem ladjedelnosti hočemo ovrednotiti zgodovino Pancana, za kar je potreben doprinos čim širšega kroga ljudi,« je na včerajšnjem slovesnem odprtju poudarila tržiška županja Silvia Altran, medtem ko je Davide Jannis, predsednik tržiškega kulturnega konzorcija, pojasnil, da bo lahko vsakdo prispeval svoje pričevanje za obogatitev muzeja. Osebje sprejemnega centra bo namreč posnelo pričevanje vseh, ki so delali v ladjedelnici in živel v Pancanu, zbirali bodo tudi fotografije in dokumente.

Krajevni muzej ladjedelnosti bodo predvidoma odprli leta 2014. Uredili ga bodo v poslopiju, t.i. Ex Albergo Operai, ki ga je tržiška občina odkupila za tri milijone evrov. Za opremljanje muzeja bo potrebnih 1.766.000 evrov, od katerih jih bo občina iz svojega proračuna dala na razpolago 440 tisoč, 1.300.000 evrov pa bo evropskega prispevka.

Ob vpisu v prvi razred

Večstopenjska šola Doberdob prireja informativna sestanka za starše ob vpisu v prvi razred osnovne šole, in sicer jutri ob 16. uri v šoli na Vrhu, ob 17. uri pa še na osnovni šoli v Sovodnjah.

Čezmejna zdravica

Na sedežu goriškega zdravstvenega podjetja bo jutri opoldne predpraznično srečanje s predstavniki šempetrsko bolnišnice. Šempetrsko delegacijo bo vodil direktor bolnišnice Silvan Saksida, goriško zdravstveno podjetje bo predstavljal direktor Gianni Cortiula.

Štandreški praznik

V štandreški cerkvi bo danes ob 15. uri praznik mira in prijateljstva, na katerem bodo zbirali prispevke za Unicef. Sledila bo družabnost na trgu, ki bo med prireditvijo zaprt prometu.

Razstava v Galeriji Kosič

V Galeriji Kosič v goriškem Raštelu (vhod skozi trgovino obutev Kosič) bo danes ob 11. uri odprtje razstave Univerze za tretje starostno obdobje.

Božičnica v Gabrijah

Kulturno društvo Skala prireja jutri ob 19.30 na sedežu v Gabrijah božičnico. Nastopili bodo mladinski mešani zbor Neokortex, ženska vokalna skupina Jezero in moški zbor Skala.

Srečanje v Podsabotinu

Na kmekem prehodu pod Sabotinom se bosta v sredo, 21. decembra, ob 19. uri srečali krajevni skupnosti Pevma-Oslavje-Štmaver in Podsabotin; zapel bo moški zbor Štmaver.

Malčki bodo nastopili na Vrhu

Božičnica z nastopi otrok rupenskega vrtca in vrhovske osnovne šole bo v sredo, 21. decembra, ob 18.30 v kulturnem centru Danica na Vrhu.

Energetska varčnost

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo jutri ob 14.45 okrogla miza o energetski varčnosti športnih objektov. Srečanje prireja atletska zveza v sodelovanju s studiom BensaPM.

Knjiga o goriških kovancih

V palači Attems-Petzenstein na Korunu v Gorici bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo o goriških kovancih z naslovom »La monetazione goriziana«.

ŠKOCJAN - Tradicionalni praznik

Lučke treh občin

Potrdirili tudi vezi med Jadrom in slovenskim društvom iz Škocjana v Podjuni

Trije župani pred prižigom luč na jelki

FOTO K.M.

Pobrateni občini Divača, Škocjan ob Soči in Škocjan v Podjuni so prejšnjo nedeljo potrdile prijateljske vezi, ki jih družijo že veliko let. Predstavniki treh občin so se zbrali v obsoškem Škocjanu, kjer so dopoldne v okviru praznovanja zahvalne nedelje kmetje poklonili župniji poljske pridelke, ki so jih nato izročili družinam v stiski. Po maši so o pomenu kmetijstva spregovorili župana Silvia Caruso, podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic in deželnih svetnik Giorgio Brandolin.

Po polpne je bil na vrsti kulturni program v šotoru pred občino. Nastopili so folklorna skupina »Costumi bisiachi« iz Turjakova - tokrat tudi s podmladkom, mladi koroški kantavtor Kres Linc, mladinska godba na pihala Mavrica iz Divače, zbor Angelo Capello iz Beljana, pihalni orkester Candotti iz Pierisa ter pevska zborna osnovne šole in ni-

že srednje šole iz Pierisa. Domačini in predstavniki občin Divača in Škocjan v Podjuni (v nem. St. Kanzian am Kloepener See) so se nato napotili k božičnemu jelki, ki je tudi letos prišla z avstrijske Koroške. Po pozdravu župnika Pierpaola Soranza in župana Divača Dragu Božac in Škocjana v Podjuni Thomasa Krainza; vsi štirje skupaj so nato pritisnili na gumb in prizgali razsvetljavo jelke, ki so jo okrasili šolarji. Krajevna društva so v okviru praznovanja ves dan na stojnicah ponujala domače dobre, izkupiček od prodaje bodo izročili revnješim družinam. Ob prilikah so se srečali tudi predstavniki društva Jadro iz Ronk in Vinko Poljanec iz Škocjana v Podjuni, ki že več let sodelujeta ob srečanjih med potbratimi občinami, za organizacijo katerih dolga leta skrbijo škocjanski občinski odbornik Sergio Cosolo. (k.m.)

PEVMA - Na množično obiskanem božičnem koncertu

Otroci in harmonike

Zapela sta zpora iz vrtca in osnovne šole, zaigral je orkester Synthesis 4 iz Trsta

Pevski zbor
osnovne šole
Josip Abram
v vaški cerkvi

FOTO VIP

V polni cerkvi v Pevmi se je v petek odvijal res prisrčno zasnovan božični koncert, ki so ga oblikovali otroci iz krajevnega otroškega vrtca in osnovne šole ter harmonikarski orkester GM Synthesis 4 iz Trsta. Večer sta priredila športno-kulturno društvo Naš prapor in rajonski svet za Pevmo, Štmaver in Oslavje. Publiko in nastopajoče je uvedoma pozdravila predsednica društva Naš prapor Savina Radikon, ki je posebno pozornost namenila otrokom in njihovim učiteljicam, ki poleg znanja mladim vcepljajo ljubezen do petja, enega izmed pomembnih temeljev slovenskega kulturnega izročila. Najprej so spletom božičnih pesmi nastopili otroci iz vrtca pod vodstvom učiteljice Kaja Bandelli ob klavirski spremljavi

Marte Ferletič. Učiteljica Marta je v nadaljevanju vodila štiridesetčlanski zbor osnovne šole Josip Abram, ki se je predstavljal z lepimi slovenskimi božičnimi pesmimi. Na violinu je sošolce spremljala učenka Barbara Devinar.

Drugi del večera se je pričel z božično mislijo domačega župnika Marjana Markežiča, ki je povedal, da je božič vsakokrat, ko se posmeje bližnjemu in mu ponudiš roko. Z enournim koncertom so nato nastopili člani harmonikarskega orkestra, ki so pod vodstvom dirigenta Fulvija Jurinčiča postregli z odličnim programom klasičnih in božičnih motivov, začenjenih z jazzovskimi in modernejšimi prijemimi. S krajšimi besednimi spleti, od poetično izraženih misli pa do zgodbic z zabavno in poučno

vsebino, je nastop orkestra popestiral mlada gledališka igralka Elena Husu.

Celoten program je vodila domačinka Barbara Uršič, ki je naglasila, da božične pesmi spadajo v slovensko kulturno dediščino. Po lepoti, milini, izrazih veselja in radosti so te melodije prirasle k srcu naših ljudi. Prisotne je na koncu pozdravil rajonski predsednik Lovrenc Persoglia in se zahvalil vsem, ki so na kateri koli način pomagali pri uresničitvi res lepega večera, posebno pa že župniku, ki ob takih priložnostih stoji prirediteljem vselej ob strani. Ob vhodu v cerkev so bili na razpolago božični okraski in piškoti, ki so jih pripravili otroci iz vrtca. Nabrane prispevke bodo namenili nakupu igrač in potrebsčin za vrtec v Pevmi. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v pondeljek, 19. decembra, ob 20.45 »Servo di scena«, nastopa Franco Branciaroli; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v torek, 20. decembra, ob 21. uri narodni balet iz Georgije; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artistassociatgorizia.it.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
AGIP - Ul. Crispri 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo Argentina

Q8 - Ul. Trieste 22
ESSO - Ul. Aquileia 40

FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
GRADIŠČE

FLY - Ul. Palmanova 63/A
MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo

SAN MARCO PETROLI - Ul. Terme Romane 5

ŠKOCJAN
ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti 14 (Pieris)

STARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN-REDIPULJA
AGIP - Ul. III Armata 58

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.45 - 22.10 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Il Gatto con gli stivali«; 21.00 »Midnight in Paris«.

Dvorana 3: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »Vacanze di Natale a Cortina«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 - 22.10 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

Dvorana 2: 16.45 - 18.30 »Il Gatto con gli stivali«; 21.00 »Midnight in Paris«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Vacanze di Natale a Cortina«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.15 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Vacanze di Natale a Cortina«.

Dvorana 3: 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.10 »Il Gatto con gli stivali« (Digital 3D).

Dvorana 4: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Midnight in Paris«.

Dvorana 5: 15.40 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Le idi di marzo«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.15 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Vacanze di Natale a Cortina«.

Dvorana 3: 17.00 - 18.45 - 20.40 »Il Gatto con gli stivali« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Midnight in Paris«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Le idi di marzo«.

DANES V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 16.00 - 18.00 »Maga Martina«.

Razstave

V POKRAJINSKI GALERIJI V UL. DIAZ v Gorici je na ogled samostojna razstava likovnega umetnika Vanje Franka z naslovom »Čas, prostor, energija«; ob delavnikih 10.00-12.30, 16.30-19.00, ob praznikih 10.00-12.30.

POKRAJINSKI MUZEJI obveščajo, da bo danes, 18. decembra, ob 16. uri brezplačen voden oglj pinakoteke v palači Attems Petzenstein na Trgu De Amicis 2 v Gorici (tel. 0481-547541). Odprta bo od 10. do 17. ure.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled

razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; do 15. januarja 2012, ob sobotah in nedeljah ob 17. uri brezplačni voden ogledi.

Koncerti

KC LOJZE BRATUŽ IN ZCPZ vabita na koncertno sezono 2011-12 v torek, 20. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; predprodaja vstopnic po tel. 0481-531445 ali na info@kclbratuz.org.

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vabi na božični koncert v petek, 23. decembra, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdoru.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.15 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Vacanze di Natale a Cortina«.

Dvorana 3: 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.10 »Il Gatto con gli stivali« (Digital 3D).

Dvorana 4: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Midnight in Paris«.

Dvorana 5: 15.40 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Le idi di marzo«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.15 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Vacanze di Natale a Cortina«.

Dvorana 3: 17.00 - 18.45 - 20.40 »Il Gatto con gli stivali« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Midnight in Paris«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Le idi di marzo«.

DANES V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 16.00 - 18.00 »Maga Martina«.

Razstave

V POKRAJINSKI GALERIJI V UL. DIAZ v Gorici je na ogled samostojna razstava likovnega umetnika Vanje Franka z naslovom »Čas, prostor, energija«; ob delavnikih 10.00-12.30, 16.30-19.00, ob praznikih 10.00-12.30.

POKRAJINSKI MUZEJI obveščajo, da bo danes, 18. decembra, ob 16. uri brezplačen oglj pinakoteke v palači Attems Petzenstein na Trgu De Amicis 2 v Gorici (tel. 0481-547541). Odprta bo od 10. do 17. ure.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled

JAMLJE - V petek Na božičnici Kremenjaka Gianni Rijavec

V Jamljah bo v petek, 23. decembra, ob 20.30 božičnica, za katero so si Kremenjakovi kulturni zamislili program v dveh delih. Najprej bo v pravo božično vzdušje uvedel pevski zbor, nato bodo na oder stopile plesalke skupine Kremenjak s spletom modernih plesov. V tej sezoni skupino vodi mlada plesalka Mara Rogelj, ki je umetniško pot začela pri glasbeni šoli Terpsihora v Novi Gorici. V drugem delu večera bo zapel slovenski glasbenik Gianni Rijavec, ki mu pravijo večni romantik. Giannijeva glasbena pot se je začela za domaćim klavirjem. Inštrument mu je prirasel k srcu in postal je nepogrešljiv del njegovih nastopov. Pravzaprav se niti ne spominja, kdaj je začeligrati na črno-bele tipke. Številne LP plošče, kasete, zgoščenke potrebujejo glasbenikovo nenehno ustvarjalno moč. Turneje in nastopi po vsem svetu (Avstralija, Kanada, Švedska, Italija, Avstrija, nekdanja Jugoslavija) pa so dokaz, da je glasbenik svetovljan, vajen nastopanja pred najzahtevnejšo publiko. Pred kratkim je Gianni izdal novo zgoščenko z naslovom Poti do srca.

SVETA GORA Vsako leto bogatejša razstava jaslic

V dvorani samostana na Sveti Gori bo danes ob 15. uri odprtje desete mednarodne razstave jaslic. Organizator je frančiškanski samostan Svetega Gorja v sodelovanju s krajevno skupnostjo Solkan, turističnim društvom Solkan in kulturnim društvom Sabotin iz Štmavra. Govorniki bodo p. Bogdan Kraus, Drago Kozinc, podpredsednik društva ljubiteljev jaslic Slovenije, Anamarja Rijavec, novogoriška mestna svetnica, in Jožef Leban, predsednik solkanske krajevne skupnosti; na odprtju bodo nastopili učenci iz razreda solopjetja Glasbene šole Nova Gorica in Petra Zavrtanik, program pa bo vodila Vesna Bašin. Na razstavi sodelujeta tudi vrtca iz Pevme in Štandreža pa še osnovne šole iz Bračna, Števerjana in Dobrova s skupnimi jaslicami, ki so jih izdelali pod mentorstvom Nadje Bevacar. Razstava bo na ogled do 8. januarja (od 19. do 23. decembra in od 3. do 5. januarja med 14. in 17. uro, od 24. decembra do 2. januarja in od 6. do 8. januarja vsak dan med 10. in 17. uro, ob nedeljah in praznikih med 9. in 18. uro). (km)

društvenem sedežu v Jamljah; vpisovanje vsak večer po 18. uri v društvenem baru ali po tel. 338-6495722 (Martina). **OK VAL** prireja božični nastop svojih najmlajših članov, ki vadijo v Štandrežu v torek, 20. decembra, ob 17. uri v Štandrežki telovadnici. Nastopili bodo otroci predšolske telovadbe, mikro in mini volleya.

Ustanova za zdravstvene storitve
št. 2 Isontina

stran pripravila Tmedia

14. decembra v Pancanu in 20. decembra v Romansu

Nova zdravstvena organizacija na teritoriju

Preizkušanje z uvajanjem Bolničarja teritorialne ekipe

Posoško zdravstveno podjetje št. 2 se je zavzelo in zato uvaja v dveh krajevnih stvarnostih preizkušanje organizacijskega pristopa teritorialnih dejavnosti, ki se poimenuje Bolničar teritorialne ekipe (v ital. IET). Omenjena kraja sta Romans v okraju Zgornjega Posočja in Pancan v okraju Spodnjega Posočja. Predstavitev nove ureditve in posledično začetek dejavnosti sta določena za Pancan 14. decembra ob 16. uri in za Romans 20. decembra prav tako ob 16. uri.

Bolničar teritorialne ekipe (IET) sodi med strateške nosilce teritorialnega načrtovanja Posoškega zdravstvenega podjetja, ki bo v letu 2012 poskušalo razviti in preurediti storitve z nastavljivo omrežnega sistema in s proaktivnim pristopom. »Z izrazom proaktivnost – razлага Meri Marin, odgovorna za bolničarsko službo Posoškega zdravstvenega podjetja 2 – razumemo uvajanje operativnih strategij in pristopov namenjenih predhodnemu poznavanju pojavov in potreb.«

Bolničar teritorialne ekipe bo stičišče omrežja strokovnjakov zdravstvenega podjetja in drugih zunaj njega, ki si bodo prizadevali – poleg nudejna neposredne pomoči uporabnikom – tudi za povezavo med javnimi teritorialnimi službami in zasebne sociale. Zelo tesen bo odnos s socialnimi delavci in zdravniki splošne prakse, ki so bili

vkљučeni v sodelovanje že med načrtovanjem nove ureditve.

»Splošen cilj Teritorialne ekipe – tako razлага zdravstveni ravnatelj Zdravstvenega podjetja Marco Bertoli – je omogočiti razvoj zdravstvene kulture in prakse, ki naj zasledujeva širjenju in vzdrževanju zdravstvenega stanja z utrjevanjem avtonomije odločanja osebi in zagotovili obsoudeležbi bolničničnih specialistov v teritorialnih dejavnostih, da bo ponujena oskrba raznolika ter kakovostna glede tako glede vsebin kot tudi storitev.«

Bolničar teritorialne ekipe bo izvajal svoje naloge na treh ravneh: v ambulanti z nudenjem storitev uporabnikov, ki se bodo tja zatekali; na domu tudi z utrjevanjem zdravja in informiranjem družinskih jeder; v omrežju kot spodbujevalec ne le institucionalnih virov prisotnih na teritoriju, temveč tudi neformalnih, ki tam obstajajo, s spodbujanjem povezav med raznimi službami.

Bolničarja bosta začela s svojim delom na teritoriju že v mesecu decembru na načine in v urniki, ki jih bodo kasneje dopolnjevale dejavnosti drugih izvedencev, prilagojene potrebam, ki bodo izvirale od samih uporabnikov.

Prva nagrada za poster »Novi sistemi upravljanja za spodbujanje zdravja«

Posoško podjetje za zdravstvene storitve št. 2, sedež Usklajevalnega središča omrežja bolnišnic in zdravstvenih služb za spodbujanje zdravja v Furlaniji Julijski krajini, se je udeležilo 14. Vsesvetovne konference omrežja HPH; slednje se je porodilo na mednarodni ravni na spodbudo Svetovne zdravstvene organizacije z namenom, da se v bolnišnicah in zdravstvenih službah uveljavljajo načela, pristopi in metode za spodbujanje zdravja v smislu »procesa, ki naj omogoča osebam, da izvajajo večji nadzor nad svojim zdravjem in ga izboljšujejo«.

Pobuda je potekala v kraju Levico Terme v pokrajini Trento ob 30. novembra do 2. decembra 2011. Konferenca je pomembno vsakoletno srečanje za medsebojno informiranje, izmenjava izkušenj in znanj ter za poglabljanje med vsemi strukturami, izvedenci in socialnimi dejavniki, ki si prizadevajo za izdelavo strategij, načrtov in dobrih praks, da bi utrjevali znanje bolnikov, osebja in skupnosti.

Posoško zdravstveno podjetje št. 2 je predstavilo številne dobre prakse za širjenje zdravja, preprečevanje obolenosti in skrbi za mlade, ostarele in zdravstvene delavce. Med ustnimi poročili je Deželna koordinacija omrežja HPH predstavila projekt, ki je potekal usklajeno z osmimi podjetji, včlanjenimi v omrežje Furlanije Julijski krajine za organizacijsko dobro počutje in zakon o posledični iztrošenosti na delovnem mestu, saj ni zanemarljiv vpliv psiho fizičnega zdravja operatorjev na kakovost zdravstvene oskrbe v času, ko se krčijo sredstva in se viša srednja starost zaposlenih.

Projekt za prijazen nasmej v okviru drugega predstavljenega poročila je bil zelo upoštevan zaradi poudarjenih načel enakosti in zmanjšanja razlik. Poročal je dr. med. Giulio Tamburini, odgovorni goriški oddelka za odontostomatologijo, o zaščiti zobnega zdravja naračajnikov, ki se nahajajo v težkih socialnih in ekonomskih pogojih. Dr. med. Marco Bertoli, zdravstveni ravnatelj Posoškega zdravstvenega podjetja št. 2 je bil moderator vzorednega zasedanja z naslovom Enake možnosti glede dostopnosti in kopro-

dukcija zdravstvenih ter socialno zdravstvenih služb. Dr. med. Cristina Aguzzoli je predsedovala vzorednemu zasedanju z naslovom *Prispevek za izboljšanje živiljenjskih slogov in razvoj zdravega vedenja*. Luisa Giacomini je sodelovala v znanstvenem odboru za ocenjevanje posterjev skupaj z osmimi drugimi izvedenci omrežij HPH iz vse Italije. Projekt *Novi sistem upravljanja za spodbujanje zdravja*, ki je bil uresničen s Tržaškim podjetjem za zdravstvene storitve št. 1, je zmagal prvo na grado v razredu *posterji* med 109 osnutki, ki so prispeti iz vse Italije. Gre za pomembno priznanje organizaciji, ki pod režijo zdravstvenega ravnateljstva Posoškega podjetja, povezuje v omrežju različne stvarnosti, ki omogočajo državljanu usklajeno povezane postopke od spodbujanja zdravja do preprečevanja in zdravljenja bolezni. Vse te dobre prakse se povezujejo in prepletajo z institucijami in organizacijami, ki nimajo zdravstvenega značaja in delujejo na teritoriju (Občine, INAIL, FederSanità, ANCI itd.); namen je doseči kapilarno razširjenost kulture zdravja in nuditi usklajene, pomembne in vzdržljive posege. Da to dosežemo, je potrebno načrtovanje v dogovoru z vsemi prisotnimi ustanovami s pogodbami in dogovori, predvsem pa je treba, da te iste ustanove uporabljajo enak jezik o skupnih ciljih z namenom, da se nudi vsem državljanom neko raven osnovnega znanja, ki naj pripomore k samostojnim zdravstvenim izbiram.

Delovne smernice, na katerih se osnuje zdravstvo v skladu s krajevno skupnostjo glede spodbujanja zdravja, zaobjemajo zdrav slogan živiljenja, ustrezno in spodbudno okolje (urbane in izven mestne steze za telesno dejavnost, posegi v šolske menze in tiste v otroških jaslih, izobraževanje s tehnikami za premagovanje iztrošenosti in problemov, učinkovito sporočanje mladim generacijam, dejavnosti za preprečevanje pretirane uporabe alkohola in tobaka) z zmanjšanje razlik na področju zdravja, ker socialni in ekonomski pogoji ne smejo pogojevati izbir, zaradi česar se znajdejo v slabšem položaju najšibkejši slovi prebivalstva.

Srečanje med glavnim ravnateljem Posoškega podjetja za zdravstvene storitve št. 2 in Ravnateljem goriškega zavoda INPS

Uspešno opravljen izpit za nov sistem Civilne invalidnosti

Obračun prvih dveh let novega sistema

Dr. med. Gianni Cortiula, glavni ravnatelj Posoškega podjetja za zdravstvene storitve št. 2 in dr. med. Giorgio Primiceri, ravnatelj goriškega zavoda INPS, sta med nedavnim srečanjem pregledala opravljeno delo v prvih dveh letih delovanja novega sistema za ugotavljanje in priznavanje finančnih podpor na področju civilne invalidnosti, ki je stekel 1. januarja 2010. Zaradi učinkovitega in dejavnega sodelovanja med dvema upravama, zaradi reorganizacije dejavnosti in zavzetosti vseh zaposlenih zdravnikov, bolničark in upraviteljev je mogoče trditi, da sta v Goriški pokrajini – po nekaterih razumljivih začetnih težavah, ki jih gre pripisati začetnemu obdobju preverjanja – poenostavitev in racionalizacija dela ustaljena praksa. Odličnosti novega organizacijskega sistema in pristojnih postopkov, ki so vsi elektronsko programirani in dostopni vsem usposobljenim operaterjem na spletni strani zavoda INPS, so še posebej omogočile:

- telematično dostavo prošenj za preverjanje s strani uporabnikov, ki jim pomagajo Patronati in stanovska združenja, zaradi česar se je mogoče izogniti neugodnemu čakanju v vrsti pred okenci Zdravstvenega podjetja;
- skrčenje čakalnega časa, ki sedaj ne presega 45 dni, za pregled pred Skupno zdravstveno komisijo v dveh ambulantah Zdravstvenega podjetja v Gorici in v Tržiču;
- skrčenje čakalnega časa, ki sedaj ne presega 20 dni, za pregled na domu v primeru, da prizadete osebe ni mogoče prepeljati, kar potrdi družinski zdravnik;
- skrčenje čakalnega časa, ki sedaj ne presega 30 dni, za potrditev zdravniških ugotovitev s strani Pravnega zdravniškega centra v režiji zavoda INPS;
- skrajšanje časa, ki je potreben za izplačevanje finančne pomoči povezane s civilno invalidnostjo, ko je predvidena na podlagi zakonsko predvidenih pogojev;
- odpravljanje zaostalih in nerazrešenih postopkov v oskrbi uradov Zdravstvenega podjetja.

Na koncu srečanja je dr. Primiceri dejal: »Izziv, ki je sedaj pred obema upravama – v okviru skupnega in zavzetega sprejemanja odgovornosti – je Projekt 120. Z njim nameravamo doseči cilj najdaljše časovne meje 120 dni za izvedbo pregledov in izplačevanje morebitnih finančnih sredstev, in sicer od dneva predložitve prošnje; od tistega datuma namreč začne veljati priznanje pravnih obresti zaradi zakasnitriv in nerazrešenih postopkov v oskrbi uradov Zdravstvenega podjetja.«

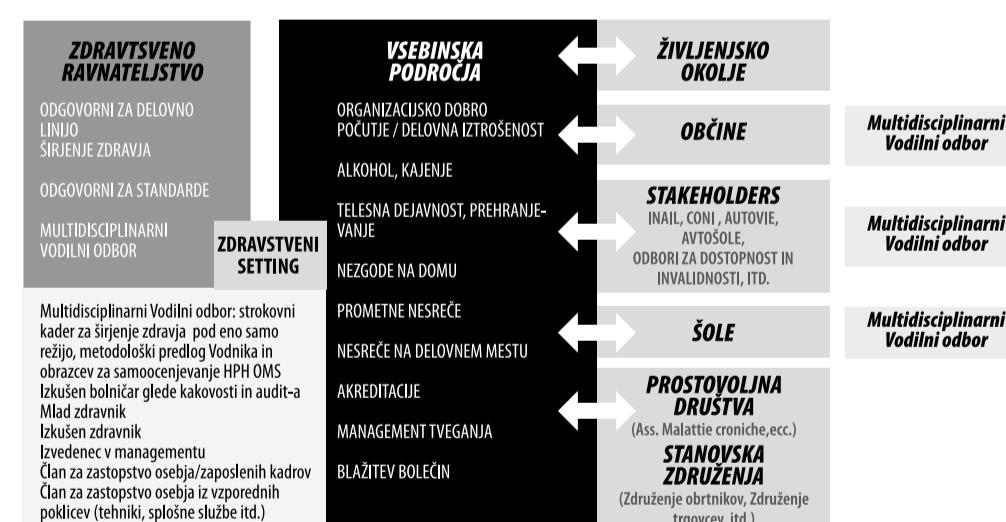
Dr. Cortiula pa je za svoj del zatrdil, da je »potrditev zadovoljivega zaključka skupaj opravljenega dela dveh ustanov, in sicer Zdravstvenega podjetja in zavoda INPS, spodbuda za nadaljevanje po začrtani poti racionalizacije, reorganizacije, informatizacije, ustreznosti in vzdržnosti, ki so temeljna načela za vse, ki delajo v javni upravi, z namenom, da se poveča kakovostna in kolica vrednost storitev namenjenih občanom. Spomimo naj, da v tem primeru govorimo o občutljivih uporabnikih zaradi invalidnih pogojev njihovega zdravstvenega stanja.«

14. VSEDŽAVNA KONFERENCA HPH

Oblikovati bolnišnična in teritorialna omrežja za spodbujanje zdravja

1. - 2. december 2011 LEVICO TERME (TRENTO)

NOVI SISTEMI UPRAVLJANJA ZA SPODBUJANJE ZDRAVA

*Guide on How to Develop a Health Promoting Policy
www.hphnet.org*

ORGANIZACIJSKI PRISTOPI ZA UČINKOVITEJE ŠIRJENJE ZDRAVA

- PO PROJEKTU (začetni model)
  - PO DODELENI STORITVI (začetni model)
  - PO SETTING-ih (zagotovilo vzdržnost)
  - PO SETTING-ih KI DELUJEJO ENOTNO IN SMERI STRATEGIJE SKUPNOSTI (zagotovilo vzdržnost)
- Johnson, A. & Baum, F. (2001). Health promoting hospitals: A typology of different organizational approaches to health promotion. Health Promotion International, 16(3), 281-287.*

VNAŠANJE ŠIRJENJA ZDRAVA V ZDRAVSTVENA PODIJETA ŠT. 1 IN ŠT. 2 PO PRINCIPU SETTING BASED APPROACH
STRUKTURALNI DIALOG MED NOSILCI INTERESOV ZA SKUPNE CILJE ZARADI RAZVODNOSTI ODGOVORNOSTI GLEDE REZULTATOV V ZDRAVJU PREBIVALSTVA

Zdravstveni ravnatelj Zdravstvenega podjetja št. 2

Marco Bertoli

*Center za usklajevanje omrežja HPH v Furlaniji Julijski krajini
Cristina Aguzzoli*

*Krajevna koordinatorka omrežja HPH ASS 1
Sara Sanson*

*Zdravstvena ravnateljica Zdravstvenega podjetja št. 1
Adele Maggiore*

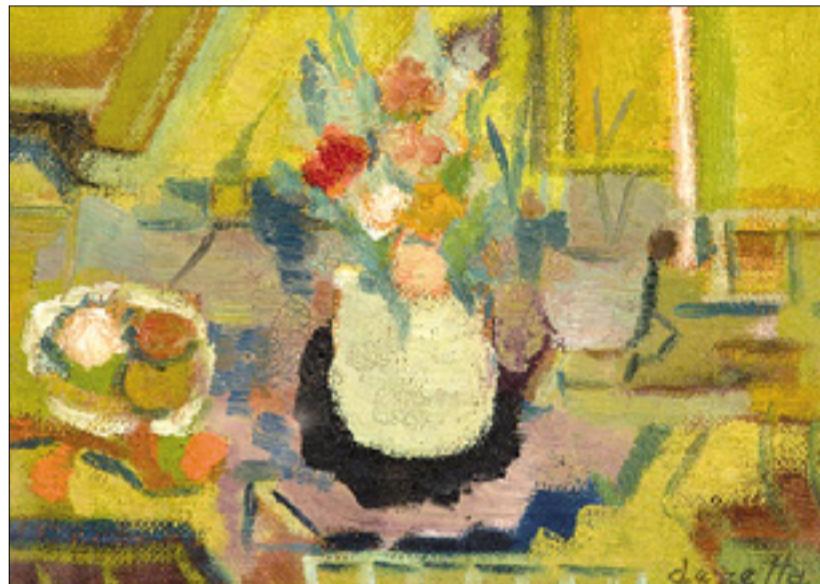
LIKOVNA UMETNOST - V tržaškem muzeju Revoltella

Umetnine iz bogate zbirke Leopolda Kostorisa

Letos poteka 55. letnica Kostorisove smrti in 60. letnica obstoja zbirke

Tržaški mestni muzej Revoltella ponuja vpogled v slikarsko zbirko vrhunskih kakovosti Leopolda Kostorisa in nam poleg likovnih užitkov nudi priložnost, da pobliže spoznamo preko okoliščin, v katerih je zbirka nastala, presek naše polpretekle zgodovine. Kostoris je bil podjeten tržaški trgovec, lastnik cjenjene trgovine moških oblačil Arbiter, bil je zbiratelj in obenem slikar. Po njegovih zamisli se je leta 1951 rodil vsedržavni natečaj Nagrada Arbiter. Po pošti je uglednim mojstrom tistega obdobja pošiljal vabilo k sodelovanju skupaj s slikarsko podlago malega formata 13 x 18 cm in natelet na pozitiven odziv. Zbirka je v petih letih obogatela z novimi umetniškimi deli in jih šteje danes preko 220, ki so do konca januarja na ogled v razstavnih prostorih tržaškega muzeja sodobne umetnosti, in sicer v galeriji nad avdito-rijem.

Odročitev manjšega formata je bila vezana po eni strani na omejenost razpoložljivih finančnih sredstev, po drugi tudi na manjši prostor, ki ga zaseda, predvsem pa je bila sad preprica, da ni format vezan na kakovost likovne upodobitve, saj uspe vrhunski mojster tudi na še tako majhnem formatu strniti likovno sporočilo in prav tako vzbujati v gledalcu emocije. Leopoldu Kostorisu je uspelo privabiti k sodelovanju takrat najbolj perspektivne mojstre, tako da je danes zbirka med najbolj popolnimi in cjenjenimi iz obdobja italijanskega slikarstva iz petdesetih let prejšnjega stoletja. Med uglednejšimi krajevnimi slikarji zasledi-

mo med drugimi mojstrova najbližja prijatelja Edoarda Devetto in Marcella Mascherinija poleg drugih imenitnih ustvarjalcev, kot so Lojze Spacal, Nino Perizi, Dino Predonzani, Livio Rosignano in drugi. Bogat je izbor pomembnih mojstrov italijanskega novecenta, kot so Sironi, Carrà, Vedova, Savinio, Afro, Prampolini, Cassinari, Capogrossi, Carenna, Campigli, de Pisis in mnogi drugi.

Leta 1999 je bila razstava že na ogled v rimski Narodni galeriji moderne umetnosti, v mestu, v katerega se je Leopold Kostoris zatekel z družino potem, ko mu je skupina antisemitov povsem uničila trgovino in se je bal priho-

da nacistov. V Rimu je začel slikati akvarele, da bi se preživiljal. Maja 1945 se je rodila tretja hčerka Fiorella in se je istega leta z družino vrnil in Trst, kjer je ponovno zaživel tudi družinska trgovina oblačil, ki nosi še danes ime Abiter. Leopoldo Kostoris se je ob delu posvečal študiju in diplomiral na univerzi iz ekonomskih ved ter v prostem času ustvarjal, zahajal v kroge umetnikov in se kulturno udejstvoval. Umrl je nenadoma leta 1956 pri komaj 48-ih letih.

Letos poteka 55. letnica Kostori-

sove smrti in 60. letnica obstoja zbirke. Njegova je bila dobrostoječa družina aškenazov, oče je bil po rodu iz Poljske in mati iz Romunije, poročil pa se je z Doris Nacmias grškega rodu. Razstava se rojeva v sodelovanju z družino, pri postavitvi in pripravah kataloga je sodelovala tudi Kostorisova vnukinja, arhitektka Caterina Padoa Schioppa, ki se posebej zanima za likovno umetnost. Postavitev upošteva tri tematske sklope, in sicer slike iz zbirke z ustrezno dokumentacijo, slikarska dela Leopolda Kostorisa in videodokumentarjec približevanje hčerke Fiorelle in sina Gianfranca o nastanku zbirke. Posebno zanimiva je tudi zbirka člankov in recenzij iz tistega obdobja.

Z ogledom prelepih slik se vživimo v življenjsko zgodbo izjemne zbirateljice, tankočutnega človeka, ki je s svojo strastjo in edinstvenim estetskim čutom zapisal tisto zgodovino Trsta, na katero smo lahko najbolj ponosni. Trst je bil v tistem obdobju pod Zavezniško vojaško upravo in je doživiljaj posebno konfliktno situacijo. Kljub napetosti pa so to leta, ki puščajo pečat predvsem na področju kulture in umetnosti. Trst na sploh dolguje veliko zbirateljemu in tudi sama zgodovina muzeja Revoltelle, ki razstavo gosti, se je rodila v tem duhu. Razstava je na ogled vsak dan razen toraka od 10. do 19. ure.

Jasna Merku

GLASBA

Umrla je Cesaria Evora

V bolnišnici na rodnih Zelenortskeh otokih je včera umrla pevka Cesaria Evora, v svetu znana tudi kot bosonoga diva. 70-letna pevka je pred tremi meseci napovedala upokojitev zaradi slabega zdravja. Pred tem je Evora prestala več operacij, med drugim na srcu. Že leta 2008 je med turnejo po Avstraliji doživel možgansko kap. Mednarodno kariero je pevka, ki velja za kraljico nostalgične glasbe »morna«, začela po dopolnjenem 50. letu starosti v začetku 90. let minulega stoletja z albumom Miss Perfumado. Pred tem je pela v barih Mindella, prestolnice zelenortskega otoka São Vicente.

Pesmi Cesarie Evora, katere se je zaradi nastopanja brez obuval ter zavzemanja za brezdomce, revne ženske in otroke njene države kmalu oprijel naziv »bosonoga diva«, so pogosto posvečene grenki zgodovini njene dežele, ki sta jo zaznamovala suženjstvo in emigracija. (STA)

Levo Spacalovo,
zgoraj pa
Devettovo delo

Tatjana Kokalj - Jana Kolarič
Zima z ognjenim šalom

Bruna Marija Pertot
Črni dobre na nabrežju
IZBRANE PESMI

Alojz Rebula
La vigna dell'imperatrice romana

Srečen Božič
s knjigami Mladike

Juren - Pizzamus - Persegati
Pozabljeni Kras

Miroslav Košuta
Drevo življenja

Vilma Purič
Pesniki pod lečo

50 LET **Založba MLADIKA**

Ul. Donizetti 3, 34133, Trst
tel. +39 040 3480818
www.mladika.com

Pekarna - Slaščičarna

Jazbec

DOMAČA PROIZVODNJA
PINCE PRESNIC PANETONI PANDORI RAZNE SLADKARIJE

VOŠČI VESELE BOŽIČNE IN NOVLETNE PRAZNIKE!

NABREŽINA 98 - TEL. 040 200174

nedeljske teme

ITALIJA, SLOVENIJA IN MANJŠINA

Kako nam je in kako nam bo

DUŠAN UDOVIČ

talijanski premier Mario Monti je pri pojasnjevanju kriznega manevra povedal preprosto, a pomembno resnico, ki jo je ob ocenjevanju vladnih ukrepov potreben imeti pred očmi: Če bi za manever imeli šest mesecev časa in urejen sistem proti davčnim utajam, bi vlada predstavila bolj sprejemljiv sveženj ukrepov. Še bolj jasen je bil Monti ob nedavnem obisku v Bruslju, ko je dejal, da v samih sedemnajstih dneh ni mogel narediti tega, česar nista naredila Berlusconi in Tremonti v sedemnajstih letih. Če ob tem upoštevamo dejstvo, da je bila država dokazano tik pred stečajem, na robu katastrofe po grškem vzorcu, je bila hitra umestitev emergenčne Montijeve vlade pod Napolitanovo taktirko videti kot nenakšen čudež, rešilni pas utapljočemu.

Ta dejstva je potrebno poudariti, v trenutku, ko je vladni manever dobil v parlamentu (pričakovano) zaupnico. To je bil za vlado »tehnikov« ključen prehod, kajti tam ima še vedno odločilno besedo politika in jo bo imela tudi v prihodnje, na to pa mora Montijeva ekipa računati. Prišlo je pravzaprav do povsem atipičnih okoliščin, ki jih je lahko ustvarila samo emergenca. Glavnina političnih sil (Ljudstvo svobode, Demokratska stranka in Tretji pol) se je spriajaznila z dejstvom, da svojim nalagam ni bila kos (to velja predvsem za Berlusconijevo stranko) in je, hočeš nočeš, morala sprejeti lekcijo »profesorjev«. Resnici na ljubo gre povedati, da je največjo odgovornost za usodo države pokazala Demokratska stranka, ki se je odpovedala skomini predčasnih volitev v trenutku, ko so ji sondaze kazale najbolje. Drugi, (Severna

Liga in Italija vrednot) so raje začeli bučno volilno kampanjo, z vso demagogijo in folklorno ropotijo, ki spada zraven.

Do kdaj bo lahko trajalo vzpostavljeno ravnowesje med vladom in parlamentom, je težko napovedovati. Glavna teža pa bo vsekakor na nadaljnjih potezah Montijeve vlade, ki je prestala šele prvi izpit. Na splošno je mogoče ugotoviti, da prvotni vladni manever izhaja iz parlamenta precej popravljen, kar potrjuje, da ohranja politika svojo težo. Tako kot dokazuje svojo nenadomestljivo vlogo sindikat, z odločno in tokrat skupno obrambo šibkejših družbenih slojev, ki še enkrat plačujejo krizi največji davek. Zanje je manever sporen in težko sprejemljiv. Najbolj žgoči argument so pokojnine in delovna doba, a glede tega vlada ljudem sporoča: »Delali boste dlje in

vaše pokojnine bodo nižje. Ljudje bi žrtve in veliko breme, ki jim ga naga vladni menever, še razumeli, a pogrešajo pravičnost, ko se globoko sega v žep vedno isti množici, ne da bi se učinkoviteje črpal sredstva tam, kjer so bogastva na veliko koncentrirana.

To bo v bližnji prihodnosti ključna preizkušnja za Montijeve vlado, vključno z ukrepi, ki naj načajo ponovno gospodarsko rast, in krčenjem javnih izdatkov, v prvi vrsti za škandalozno drag politični in državni aparat. Tu je na potezi predvsem politika, ki je v tej smeri doslej dala nekaj signalov, ukrepala pa bolj malo.

Nekatere pozitivne premike v zadnjih dneh beležimo v odnosu do naše skupnosti. Manjkajoča sredstva so bila po napornih prizadevanjih slovenskih in Slovencem naklonjenih predstavnikov vendarle vključena v vladni manever, čeprav negotovost za prihodnost ostaja, zlasti kar zadeva sredstva za založništvo, kot smo pisali v prejšnjih dneh.

Pritisk krize na Slovence v Italiji pa se odraža na dveh ravneh. Na eni strani smo podvrženi restriktivnim vladnim ukrepom v enakih razmerah kot vsi državljanji. Gospodarska kriza ima za vse težke posledice, veliko podjetij je v težavah, delovnih mest je vse manj, ranje so posebno prikrajšani mladi. Če se temu pridružijo težave delovanja institucij, društev in drugih organiziranih sredin manjšine, je škoda podvojena. Od Montijeve vlade zato pričakujemo občutljivost do reševanja manjšinskih vprašanj, večjo, kot smo jo s strani vlade preizkusili v bližnji preteklosti. Vsekakor pa zadostno, da ne bomo izviseli kot nekakšen stranski produkt posledic splošne krize.

***

Razmere v matični Sloveniji niso bistveno boljše od italijanskih, vsaj kar zadeva gospodarsko stanje in perspektive. Z jesenjo je država zdrsnila čez rob politične stabilnosti in šla na predčasne volitve. Tako sta se v nekem trenutku znašla v nestabilnosti in brezvladju obeh državnih polov, italijanski in slovenski, ki sta za našo skupnost neposredna sogovernika. Po italijanskem je sedaj na poti politične rekonstrukcije in stabilizacije - vsaj tako je upati - tudi položaj slovenske države. Želimo, da bi do tega prišlo čim prej in na najboljši način, kajti Slovenija v tem trenutku potrebuje stabilno vlado z najširšo možno politično zaslombo, da bo sposobna sprejemati učinkovite protikrizne ukrepe, ki bodo, žal, tudi nepopularni.

Kar zadeva slovenske volitve gre zabeležiti nekaj dejstev, s katerimi smo se tako ali drugače soočali tudi Slovenci v Italiji. Ne glede na to, da tudi v našem zamejstvu živi več stotin slovenskih volvcev, je med nami povsem naravno zanimanje za razmere v slovenski državi. Tudi na idejno politični ravni se spletajo med zamejstvom in matico različni stiki in vezi, na ravni posameznikov ali organizacij. Vse to so di v okvir pluralne družbe in normalnega komuniciranja med ljudmi v zamejstvu in Sloveniji. Tako je bilo ob rezultatih zadnjih slovenskih volitev tudi pri nas slišati več različnih komentarjev. Če poenostavimo, med Janševimi pristaši ali simpatizerji je bilo zaradi poraza občutiti razočaranje in nekaj dolgih nosov, Janković pa je z nepričakovano zmagov vzbujal zadovoljstvo. Koliko uteviljeno, je treba še videti.

Do tu nič nenavadnega. Bolj so dali misliti namigi in bolj ali manj prikrite napovedi v času neposredno pred volitvami, ko so vse sondaže kazale najbolje. Drugi, (Severna

že kazale na zmago Janševe stranke. To je marsikdo povezoval z napovedmi o premikih in spremembah tudi v našem zamejstvu. Povaj je vreden razmisleka, ker je v njem zaznati znamenja ozke in preživele miselnosti, ki nam, Slovencem v Italiji ne more prinašati koristi. Je pa tudi znak šibkosti, če v Ljubljani potrebuješ botra sorodne politične opcije, da boš v zamejstvu uveljavil to, česar sam ne zmoreš uveljaviti.

Da se razumemo, to velja za strice ali botre vseh mogočih barv političnega spektra. Prepričan sem, da bi morali Slovenci v Italiji znati doreči svojo načelno skupno politiko do tolikšne mere, da politične spremembe v Sloveniji ne bi smele vplivati na naš odnos do matic in odnos slovenske države s Slovenci izven njenih meja. To je tisto, kar se razume pod izrazom državniški odnos, ki smo ga v preteklih letih v dobrini meri že dosegli, a smo v njem zadnje čase, vsaj po moji oceni, nazadovali, včasih zaradi pobude, ki je prišla iz zamejskih krogov, drugič zaradi kakšnega napačnega vzgiba, ki je prišel iz Ljubljane.

V skladu s povedanim nas morata trenutek zanimati predvsem to, da Slovenija dobi v najkrajšem času dovolj trdno in sposobno vlado, da bo kos težavam, v katerih se nahaja.

***

Kar zadeva našo majnšinsko politično sceno gre zabeležiti nedavno skupno pobudo obeh slovenskih deželnih svetnikov, da pride v doblednem času do demokratično izvoljenega predstavninstva Slovencev v Italiji. Kot je vsem znano, ne gre za neko novo zamisel, saj je o njej v takšni ali drugačni obliki občasno govor že kakih dvajset let. Največja pričakovanja je v tem pogledu ustvarila famozna programska konferenca, a vemo, kako so njeni zaključki ne slavno obtičali.

Obuditev takšne razprave je v tem trenutku vsekakor dobrodošla, saj vemo, da je že dalj časa največja hiba naše skupnosti sposobnost sprejemanja skupnih odločitev. O tem, da je poleg obstoječih organiziranih sredin potreben nek izvoljen organ manjšine, ki bi imel legitimacijo odločanja in sklepanja o za manjšino pomembnih zadevah, obstaja načelno soglasje. Zato je sedaj največji problem v tem, kdo bo takšno razpravo, ki bo neizbežno terjala nekaj časa, upravljal in usmerjal tako, da bo le prišla do cilja, ne da bi spet zašla v slepo ulico, kot se je zgodilo že večkrat v preteklosti. Zdi se mi, da je še zlasti pomembna metodologija. Tu je potrebna velika doza potrežljivosti, politične modrosti in kreativnosti, vidim več zakulisnega dela in vztrajnega tkanja skupnih pogledov, kot medijskega nastopanja. Zraven sonda tudi strpnost in občutek za dialog, česar po prvih reakcijah sodeč ni pri vseh ravno na pretek. Morda začetek ni bil idealen, predlagatelja bi si bila morala zagotoviti več izhodiščnega konsenza.

Pobuda pa je vsekakor koristna in nujna, saj je skupna politična iniciativa manjšine deficitarna ravno v trenutku, ko bi jo najbolj potrebovali. Prav zaradi velikega skupnega interesa bi moral biti ta predlog razbremenjen bojem za osebni prestiž, medijsko vidljivost in pridobivanja političnih točk ali volilnega koncenza za vsako ceno. Res bi se morali vsi potruditi, da se zamisel o izvoljenem predstavninstvu Slovencev spet ne razbije na čereh političnih rivalstev in parcialnosti. Če bi na to temo uspeli doseči kakovosten skok, bi bila to pridobitev ključnega pomena za prihodnost naše skupnosti. Splača se poskusiti.

NA SEPTEMBRSKEM IZLETU PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Zgodaj zjutraj v četrtek, 15. septembra, je bilo na Oberdanovem trgu v Trstu živahno in razgibano kot le malokdaj sredi tedna. Zbirali so se izletniki - bralci Primorskega dnevnika, da odpotujejo na dolgo pričakovani izlet proti Piemontu, v odkrivanju vinorodne grickevne pokrajine Langhe, glavnega mesta Turina in v spoznavanju tipičnih krajevnih jedi in zlahtnih vin. Program je zaobjemal tudi ogled arhitekturnih biserov, predvsem palač savojske dinastije. Izletniki še zdaleč niso slutili s kakšnim razkošjem so se elitne družine obkrožale, da bi navzven dokazale svojo ekonomsko in politično moč. Tako so bili ob mnogih starodavnih palaca v osrčju Turina zgrajeni čudoviti gradiči in mogočne letne rezidence v okolici, ob rekah, jezerih in gricih. A o vsem tem pozneje ...

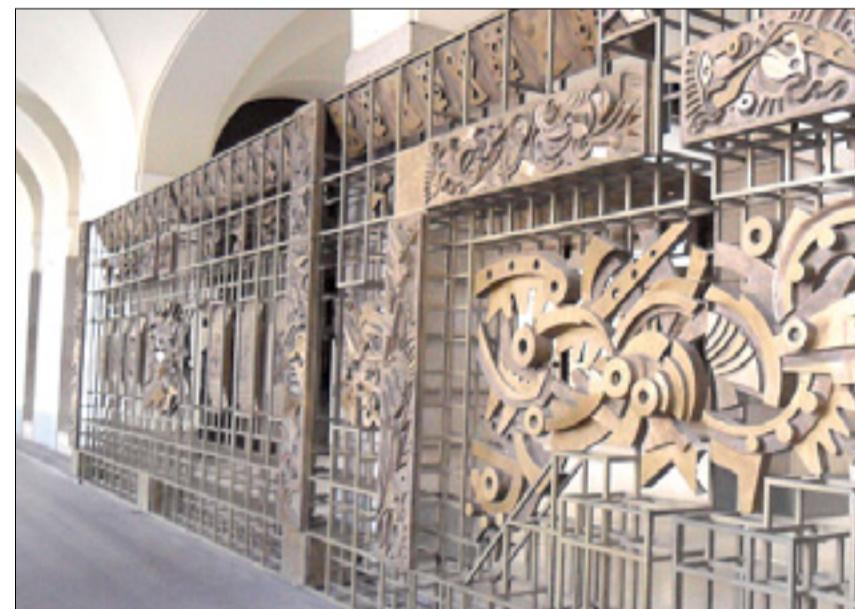
Pred Palmanovo so na avtobus vstopili še goriški izletniki in tedaj se je potovanje prav zares začelo. Spremljevalka je potnike prisrčno pozdravila z željo, da bi bili dnevi, ki jih bodo preživel skupaj, prijetni in sproščeni. Po krajši obrazložitvi programa in osnovnih priporočil, da ne pride do zamud ali drugih nerodnosti, so se izletniki predali klepetu, branju časopisov, zamknjenemu opazovanju pokrajine ali dremanju. Avtobus pa je mirno nadaljeval vožnjo po ne najbolj prometni avtocesti preko enolične padske nižine.

Na meji med pokrajinama Alessandria in Asti se je narava mahoma spremnila: vzelovala je v bujno porasle grice in obdelana polja, ki se niso več razprostirala v nedogled, ampak so njive drsele proti cestni trasi ali se leno dvigavale v hrib. In že se je sredi grickevne pokrajine Monferrato, ob levem bregu reke Tanaro, pričkal Asti. To je glavno mesto istoimenske pokrajine, ki se deli na nič manj kot 118 občin, preko katerih je na severnem delu tekla nekdanja stara rimska cesta, po kateri so v srednjem veku potovali romarji, predvsem iz Rima. Danes o tem pričajo lepo restavrirane cerkvice na vzpetinah in pokopališčih. Južnejši del pokrajine pa preplavlja vinograd, ki so poleg zgodovinskih kleti – pravih podzemnih katedral, kjer kraljujeta Moscato in Asti Spumante, razpoznavni znak tega območja.

Potovanje je dospelo do svojega prvega cilja, ko je avtobus zavil z glavne ceste in parkiral na dvorišču restavracije La grotta in Astiju, kjer je skupino čakalo prvo tipično piemantsko kosilo. Poleg odlične posrežbe so prijazni natakarji delili nasvetne za morebitne bodoče obiske in porazdelili brošurice z recepti. Dobro razpoložena skupina je po krajši vožnji mimo železniške postaje izstopila na trgu, kjer je že čakal vodič Piero. Kljub soparni popoldanski pripeki je pristni Piemontčan s svojo spontanostjo in duhovitim pripombarji osvojil izletnike, da so pozorno prisluhnili podajanju o Astiju in Piemantu. V gospojem redu so mu sledili in prečkali ogromen tržnični trg, na katerem se sredi septembra odvija znameniti »palio«. Pričovedoval je, kako bo trg v naslednjih dneh z dovozom na stotine kubikov peska popoloma spremenil svojo podobo in postal prava dirkalna steza. Med razlagom je skupina dospela do trga Alfieri, kjer se nekako začenja zgodovinsko – srednjeveško jedro. Pešačenje se je nadaljevalo vzdolž »contrade di San Secondo« z neskončnimi vrstami vlahnem vetru plapolajočih zastav, prav do mestne katedarale, grajene v značilni rdeče-beli kombinaciji iz opeke in lehnjaka. Cerkev velja za največjo v Piemantu, s posebnostjo, da ima stranski glavnih vhod. Sprehod po mestu se je nadalje-

Na fotografijah v smeri urinega kazalca: Grad Feletti v Barolu; Mole Antonelliana v Turinu; Trg Castello v Turinu; Izletniki v značilni turinski mestni kavarni; Vhodna vrata v Teatro Regio; Izletniki pred gradom Grinzane Cavour.

val po ulicah s tipičnimi opečnatimi stanovanjskimi hišami, ki so kar vabile obiskovalca, da se jih nagleda ali v fotografiski aparat ulovi kak detail. Zaustvili so se ob košati platani pri palači Alfieri, ki je bila posajena ob stolnici rojstva znamenitega literata daljnega leta 1849 in se danes bohoti s svojo ogromno krošnjo.

Iz Astije je pot peljala v Albo, mesto tipične opečnate barve, zgrajeno na izlivu potoka Cherasca v Tanaro. Med vožnjo je prijazni Piero govoril o Langah, območju, ki je bilo v davnini zalito z morjem, po odmiku pa je ostala peščena, skopa pokrajina, ki je le s težavo prečiviljala domačine. Pred drugo svetovno vojno in takoj po njej se je prebivalstvo množično izseljevalo, trend se je prekinil v sedemdesetih letih, ko so se začeli izseljenci vračati in tudi mladi so se začeli oprijemati kmeckega dela in posvečati obdelovanju zupuščenih polj. Z velikim zanimanjem je skupina sledila zornini razlagi, da se vino Barolo, ki mora biti vsaj tri leta staro, prideluje v samo enajstih občinah v Langah, v ostalih treh je doma Barbaresco. Više ležeči predeli Lang pa so znani po pridelovanju sira in lešnikovih nasadov, ki dajejo tako imenovano »la tonda gentile«. Je pa to predvsem dežela belega tartufa, ki privablja vsako jesen na mednarodni sejem v Albu ogromno obiskovalcev in oboževalcev tega redkega in cenjenega gomolja. Nadalje je mesto znano po prehrabbeni industriji Ferrero, tekstilu Miro in po založništvu. Srednjeveško jedro Albe označujejo slikoviti stolpi in hiše-utrdbe. Mesto je bilo naseljeno že v neolitiku, od leta 100 pred našim štetjem je pre-

šlo pod nadvlast Rimjanov, kasneje je kot svobodna »Comuna« prihajalo v pogoste spore z Astijem, potem pa prešlo pod nadvlast gospodov iz Monferrata, družine Visconti in Gonzaga in leta 1631 pod Savojske.

Dan je prehajal v sončni zaton, ko je avtobus zapuščal Albo in nadaljeval vožnjo preko valovite pokrajine do Barola. To je prijazna, strnjena vasica ob vznožju griča z gradom družine Feletti, ki ga obkroža park z mogočnimi kostanjevcji. Pred dobrimi stopetdesetimi leti se je sredi tega mirnega in prostornega parka sprehalja plemkinja Giulia Felletti Colbert in uživala v družbi gosta in prijatelja Silvia Pellica. Predvsem njenja je zasluga, da so na območju začeli spodbujati gojenje trte in prizvodnjo vina. Ob gradu stoji danes modernejša zgradba, kjer ima svoj sedež agencija za strokovno izobraževanje v vinarstvu, spodaj v vasi pa je urejen znamenit muzej odpiračev, kjer je zbranih nad 500 primerkov, izdelanih od sedmega stoletja dalej, ki prihajajo s celega sveta.

Po nastanitvi v prijaznem hotelu - kmetiji so se izletniki posedli in uživali ob posreženi večerji, ki se je odlično ujemala s pričakovanji po dobrini pristni hrani. Sledil je še pogovor, pogled v zvezdnato nebo, potem pa so se mahoma vsi porazgubili po sobah, z upanjem, da se odpočijejo in mirno prespijo prvo piemantsko noč. Šele zjutraj so se dodata razgledali po okolici in ugotavljali, da je hotel dobesedno obkrožen z vinogradi. Trte, obložene s sočnimi temnordečimi grozdi, ki so dozorevali pod septembrskimi sončnimi žarki, so

čakale na trgače. Izletniki so razmišljali o vsem, kar je Piero razlagal prejšnji dan. Ni čudno, da se v taki deželi med letom dogajajo vrste pobud enogastronske narave kot so pokušnja Barola in čokolade v mesecu marcu, junijnska pokušnja, nazdravljanje pod zvezdami v avgustu, septemerski praznik in ne nazadnje Martinovo.

Sklupino je čakal nov dan z natrpanim programom. Ko so bili vsi kovčki v prtljažniku, je avtobus odpeljal proti pokrajini Cuneo s krajšim postankom v mestecu La Morra. Tu so na vrh griča postavili spomenik vinarju, ki utrujen in izmučen mrko gleda v daljavo, na valovite vinograde, med katerimi se vijejo ozke poljske stene. Piero obrazloži, da vinogradniki ne puštijo neobdelane niti najmanjše površine. Razumljivo, saj gre cena vinorodnih zemljišč do 200.000 € na hektar!

Ponovno je bilo treba izstopiti v naselju Grinzane Cavour in po krajši hoji navkreber se je prikazal mogočni grad, v katerem se je državnik Camillo Benso di Cavour zelo rad zadrževal. Grad je bil dograjen okrog središčnega stolpa iz prve polovice XI. stoletja in je lepo ohranjen. Obkroža ga urejeno dvorišče z zelenicami in cvetjem, izpred njega je čudovit razgled na

leč naokrog. Tu je bil predviden obisk enoteke, ki je bila kot prva v Piemontu ustanovljena leta 1967. Ob pokusuji Barola in Moscata so obiskovalce zamikale police, založene z izbranimi vini, med katerimi prednjači prav Barolo, katega cena se od 6 evrov po steklenici bliskovito dviga do cen s tremi števili. V enoteki imajo naprodaj tudi tipične piemantske slaščice, kar je mnoge prepričalo, da je to pravi kraj za dober nakup.

Sledilo je kosilo v kraju Verduno, kjer so ob okusnih jedeh postregli vino Dolcetto. Sproščeni in dobro razpoloženi izletniki bi se kar tam zasedeli, a čas je preganjal, Piero pa tudi. S težavo se je skupina zopet posleda na avtobus.

Na obcestni tabli so zagledali napis Pollenzo, avtobus se je ustavil. Izstopiti je bilo treba na prao ulico in v gosjem redu pod popoldansko pripeki naprej do vhoda v nekdanje posestvo Carla Alberta. Posestvo je dobil v last leta 1831 in takoj zaslit rodovitnost kraja. Zgraditi je dal lepo cerkev v neogotskem stilu in druge obsežne zgradbe ter dal uređiti kmečko posestvo z vinogradi in kletmi, kjer so uvajali in preizkušali razne postopke za obdelavo vin, ki jih še danes upoštevajo pri slo-

Praznični fotoutrip 2011

Kljub ekonomski krizi, ki neizbežno pogojuje tudi naše kraje, so se na ulicah prižgale praznične lučke, trge pa krasijo osvetljene jelke. Ljudje se, tako ali drugače, pripravljajo na božični čas in prehod v novo leto. Kaj pa vi? Pošljite nam fotografijo - svoj praznični fotoutrip, da bo tudi naša spletna stran nekoliko bolj praznična.

Posnetke opremi s komentarjem in pošlji na našo spletno stran www.primorski.eu ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu.

nta

vitih rdečih vinih iz Lang. Celoten kompleks še vedno ohranja vez na prvotno nasebnost kraja: na pobudo Slow Fooda je bila leta 2004 ustanovljena visoka šola, danes ima tu sedež priznana zasebna Univerza kulinaričnih ved, ki vključuje triletno diplomo in podiplomske masterje. V šolo prihajajo kuharski mojstri s vsega sveta. Struktura gosti tudi Banko vina, kjer nudijo najzlahitejša piemontska in italijanska vina.

Mestec Pollenzo je zanimiv pomnik tudi starejše kulture. V času med prvim in drugim stoletjem je bilo cvetoče trgovsko središče, na kar spominjajo ostanki izkopanih, predvsem ogromnega amfiteatra, ki je lahko sprejel do 17.000 gledalcev in katerega ostanki služijo danes kot temelj malim in ličnim vrstnim hišam.

In zopet se je treba posesti, na srčno se vožnja v sveže hladnem avtobusu prav prileže. Piero iznenadi vseh s kulturnim utrinkom in prebrem odloomek Pavesejeve povesti, ki govorji o izseljencu iz Lange v Ameriko, ko se zopet vrne domov in ugotavlja, da vsakdo mora imeti nek kraj, kraj miru in zatočišča.

Skupina izstopi v naselju Racconigi, da si ogleda tamkajšnjo savojsko letno rezidenco, ki je vseh dobesedno presenetila s svojo mogočnostjo. Dejansko slovi, kot ena najlepših savojskih rezidenc. Sezidana konec XII. stoletja je bila popolnoma prenovljena do leta 1842 v neoklasičnem stilu. Ob vstopu obiskovalca preseneti razsežna in razkošna Dianina dvorana, občudovanja vreden je tudi kitajski del z dragocenimi orientalskimi tapetami, kjer so leta 1906 gostili carja Nikolaja. Izletniki so se čudili nad arhitekturnimi posegi, opromo, pa tudi tehnološkimi novostmi, kar pride že najbolj do izraza v kuhinjskem kompleksu s shrambami, ledenicami in sodobno zamišljenimi štedilniki. Ni pa bilo časa, da bi se sprehodili po prostranem, 170 hektarov velikem parku, ki se razprostira za gradom.

Sledila je vožnja po nekdanji »cesti nedoglednih kolon na plačilo« in prihodu z južne strani v Turin, mimo ene največjih električnih central in na vzpetini dvigajočega se gradu Moncalieri, ki je ena med najstarejšimi savojskimi rezidencami in je tokom stoletij doživelila številne lepotne poense in dozideve.

Naslednji dan, sobota, je bila dodeljena za ogled glavnega mesta Turina, zato se je skupina po zajtrku v hotelu odpeljala v center mimo »Porta Nuova«. Prvi cilj je bil ogled enega od simbolov mesta: »Mole Antonelliana«. Piero je obžaloval, da ni časa, da bi si ogledali notranjost zgradbe, je bil pa zato toliko bolj izčrpren. Razložil je, kako je leta 1863 judovska skupnost dala nalogo arhiterku Alessandru Antonel-

liju, da sezida sinagogo, vendar se je izkazalo, da je bil to prevelik zalogaj tudi za bogato judovsko skupnost. V zameno za začeto delo dobri od občine finančna sredstva in novo zazidljivo zemljišče. Po naročilu občine je zgradba dokončana in na vrh te 166,50 metrov visoke strukture pritrđio ogromnega angela z razprtimi perutmi. Nevita ga odtrga, angel zgrmi in se ustavi 60 metrov niže, kar pa celotno strukturo ošibi, zato jo morajo v notranjosti utrditi s cementnim ogrodjem. Leta 2000 v njej ponovno uredijo Muzej kinematografije, ki je bil ustanovljen že leta 1941 na pobudo zgodovinarke in zbirateljice Marie Adriane Prolo. Sprehod se je nadaljeval po na obeh straneh obokani ulici Po, s pogledom nazaj proti velikanskemu trgu Vittorio Veneto, potem pa mimo univerze do Teatra Regio, ki se bahavo kaže z novim gledališčem iz leta 1973 in notranjem delu dvorišča in umetniškimi vhodnimi vrat, delom kiparja Umberta Mastroianni iz leta 1994. Sledi že nekoliko utrujeno pešačenje mimo kraljeve biblioteke in orožarne. In kaj bi bil Turin brez tipičnih zgodovinskih kavar in slaćičarn, kjer so v teku stoletij posedali politiki in kulturniki na službenih in manj službenih sestankih in srečanjih ob turinskem »bicerinu«, kjer se okusi kave, čokolade in smetane prelivajo v božansko pijačo. Tako je »bicerin« predstavil Piero in ker mu izletniki niso do kraja verjeli, so si pijačo pozneje tudi privoščili. Pot je vodila do Duoma – katedrale Janeza Krstnika, ki jo je v letih 1491–1498 dal zgraditi te danji turinski škof Domenico della Rovere. Cerkev s tremi ladjami, ki jih ločujejo reliefno okrašeni oboki, gosti v stranski kapeli svetu Sindrono, ki je bila zadnjič izpostavljena leta 2010. Ob zunanjih strani cerkve je vidnih le malo ostankov staromanskih mozaikov. Hoja se je nadaljevala mimo Kraljeve palače do trga Castello, lepo urejenega z vodometri in klopčami, ki skupaj s trgom pred Kraljevo palačo sestavljata zgodovinski center mesta – nekdanjega središča politične moči, ki v svoji skladnosti različnih arhitektonskih stilov kaže na večstoletno razširjeno dvorno življenje Savojev.

Območje sestavlja velik otok za pešce, obdan s krasnimi palačami in nebottičnikom, kot edinem arhitektonskem motilnem elementu v vsej ostali skladnosti. Bližnja Palača Madama, zgrajena na vhodnih vratih Porta decumana, je bila najprej trdnjava, nato grad in uradna rezidenca dveh savojskih plemkinj Cristine in Marie Giovanne Battista, po katerih je tudi dobila ime. Maja 1848 je v palači zasedal senat sardinskega kraljestva, ko je sprejel obvezno, da bodo Savoje uresničili združitev Italije. Palača je danes sedež Muzeja antične umetnosti z več kot 70 tisoč primerki, ki gredo

dobje štirih tisočletij in nudijo pregled nad eno najbogatejših kultur iz preteklosti.

Sobotni večer se je zaključil s pravo pojedino v tipični turinski gostilni, kjer je pevec z znanimi italijanskimi hiti predramil od hoje in vtisov utrujeno skupino, da je z njim celo zapela.

Tudi v nedeljo ni bilo nobenega lenarjenja, takoj po zajtrku je bilo treba na avtobus. Peljal je preko okraja Crocetta, mimo univerze Politecnico di Torino, ki je danes svetovno znan tovrstni inštitut, mimo Muzeja sodobne umetnosti, zapora in sodne palače po izredno širokem korzu. Vodič Piero je obrazložil, da so bili tedanji korzi načrtovani po savojskem pravilu, da mora biti cesta široka, kolikor znaša vsota višine hiš ob straneh. Še bežen pogled na posodobljen juventusov stadion in že bi ločno treba izstopiti na parkirišču pred lovsko rezidenco Savojev Venaria Reale, ki velja za eno najlepših. Dolga leta je bila v razsulu, restavratorska dela so bila dokončana leta 2007, ko je ponovno zablestela s svojimi 50 dvoranami in prečudovito Dianino galerijo.

Pravo nedeljsko kosilo gre omeniti prevsem zaradi izredno gostoljubne restavracije Stazione Sassi, ki je dejansko del postaje, od koder se z 3100 metrov dolgo vožnjo povzpne tramvaj do Supere. Na istem griču je leta 1706 med francosko-španskim napadom stal Vittorio Emmanuele II., da bi opazoval sovražnikovo napredovanje.

Zaobljubil se je, da bo v primeru zmage nad Francozci dal zgraditi spomenik. Tako je arhitekt Filippo Juvarra dobil naročilo in na Supergi zgradil baziliko, ki v podzemnih

prostorih gosti grobove savojske dinastije.

Na povratku proti hotelu je autobus peljal mimo spomenika Fausto Coppiju in preko Pada do Lingotta, ki je bil po načrtu arhitekta Piana preurejen v ogromen komercialni center, s posebnostjo, da v vrhnjem nadstropju premre galerijo Gianini in Marelle Agnelli in preizkusno steno, ki pa ni vedno dosegljiva za obiskovalce.

Ponedeljkov program je vključeval obisk parka Valentino z urejenimi zelenicami, grmičevjem, cvetjem in drevojem, ki ga je skupina v prijetno sončnem jutru doživelka kot nekaj izjemnega. Park s svojimi 45 hektari predstavlja razkošje, ki ga premore le malokatero mesto. Ob nabrežju reke Pad stoji grad Valentino, ki je doživel največji blišč za časa Kristine Francoske. Danes je v njem sedež fakultete za arhitekturo Turinskega Politecnica. Ob sodelovanju zgodovinarjev, umetnikov in tehnikov in po zamisli in koordinaciji portugalskega arhitekta Alfreda d'Andrade so leta 1884 sredili parka začeli graditi srednjeveško naselje z ulicami, trgi, vodnjaki, trdnjavami in obrtnimi delavnicami, kjer si obiskovalec lahko ogleda obdelavo kovin in papirja in nakupi razne izdelke. Leta 1998 pa je bil urejen še srednjeveški vrt z rastlinjem kot dopolnil k pravi srednjeveški atmosferi.

S kasnejšim prostim potepanjem po mestnem središču, tržnici Porta Palazzo, posedanjem v kateri od središčnih kavarn in zadnjimi nakupi ob doživljaju turinskega utripa se je septembrski izlet Primorskega dnevnika dejansko zaključil. Sledila je samo še mirna in kar dolga avtobusna vožnja.

Popoldne je bil na vrsti pričakovani ogled Egipčanskega muzeja, ki je bil ustanovljen leta 1824, ko so Savoje pridobili zbirko Bernardina Drovettija, ki je služboval kot Napoleonov konzul v Egiptu. Sedanje zbirke izkopian krijejo ob-

SREČANJE KZ NA TURISTIČNI KMETIJI ROVNIK

Kmetje kljub težkim časom v gospodarstvu ostajajo zmerni optimisti

Posnetek z družabnega srečanja Kmečke zveze

STROKOVNI NASVETI

Glavna pravila kolobarjenja

V tem času, ko je pridelek pospravljen in ko nimamo večjih kmetijskih opravil, se lahko posvetimo načrtovanju nove kmetijske sezone. Lahko na primer pomislimo, kaj bomo gojili v zelenjadnem vrtu, s posebno pozornostjo na kolobarjenje. To je stara, vendar še vedno zelo dobra agronomika tehnika, s katero pripomoremo k izboljšanju rodovitnosti zemlje. Po pravilih kolobarjenja gojimo v različnih letih različne povrtnine na istem mestu. Če namreč na isti zemlji gojimo več let zaporedoma vedno isto kulturo, slednja rodi vedno manj. To dejstvo je znano že stoletja, imenujemo ga »utrujenost tal«. Zakaj pride do tega, ni še povsem znano. Glavni razlog je vsekakor, da iste rastline na isti zemlji stalno izkoriščajo vedno iste mineralne snovi. Zgleda tudi, da nekatere rastline izločajo določene snovi, ki zavirajo rast samim sebi. Obenem iste rastline raziskujejo vedno isti sloj tal.

Velika pozitivna lastnost kolobarjenja je, da lahko zelo omejimo širjenje bolezni in škodljivcev. Če namreč na nekem zemljišču več let zaporedoma gojimo vedno isto rastlino, se bolezni in škodljivci vedno bolj razmnožijo. S kolobarjenjem omejimo tudi razmnoževanje plevelov.

Zelo malo je gojenih rastlin, ki dobro uspevajo, če jih prihodnje leto spet gojimo na istem mestu. Večina rastlin, ki spadajo v isto družino, naj si prav tako ne sledijo. Primer so razne solatnice, razne vrste kapusnic, plodovki in druge. Špinaca naj ne sledi sami sebi, niti ne blitvi. Rastline, ki spadajo v družino čebulnic, kot so česen, čeba in por, naj ne sledijo samim sebi, pa tudi ne krompirju ter repi. V primeru bolezni ali škodljivcev ne smemo gojiti prstnic na istem mestu vsaj 3-5 let, da se ne bi zopet okužile. Solata pa lahko sledi skoraj vsem vrstam. Krompir lahko gojimo zaporedoma, pa čeprav mu najraje zamenjamo mesto zaradi hroščev, saj slednji prezimijo v zemlji. Če krompir gojimo na kakem drugem mestu, ga bodo hrošči verjetno vseeno napadli, vendar kasneje. Dober predhodnik za zeleno je špinaca, za njoo pa krompir.

Iz vidika izkoriščanja tal delimo rastline na tri glavne skupine: tiste, ki zemljo izčrpajo, kot na primer kapusnice in plodovke. V drugo skupino spadajo rastline, ki malo izčrpajo zemljo. To so solatnice, korenje, čebulnice, špinaca in druge. V tretjo skupino uvrščamo stročnice, ki zemljo obogatijo. Na njihovih koreninah se nahajajo nekakšni mozoljčki, v katerih živijo bakterije rodu Rhizobium. Slednje živijo v sožitju s koreninami, ki pod določenimi pogojimi vežejo prosti dušik in ga odstopajo korenini, od nje pa dobijo druge hranilne snovi, ki so zanje potrebne. Prostega duška drugače rastlina ne more vsrkati. Stročnice torej ne potrebujejo dušilkovih gnojil. Ker plodovke in kapusnice po navadi gnojimo s hlevskim gnojem, za njimi lahko sejemo rastline, ki malo črpajo zemljo. Opisane skupine naj si v kolobarju vrstijo.

Zaporedje rastlin v kolobarju bo razjasnil primer: prvo leto gojimo jajčevec in bučke, ki jih pognojimo. Naslednje leto gojimo radic, ki malo izčrpa zemljo, po tem isto leto fižol, ki zemljo obogati. Drugi primer je slednji: za dobro pognojenim krompircem sejemo čebulo, solato ali špinaco, zatem pa sejemo grah.

Včasih med kolobarjenjem ne gojimo nobene rastline na določeni površini za eno vegetacijsko dobo. V takem primeru zemlja počiva. To storimo predvsem če vidimo, da naše gojene rastline ne dajejo več takih pridelkov, kot bi morale. Lahko na prazno površino sezemo deteljo, ki zemljo obogati. Na koncu deteljo pokopljemo, tako zemljo obogatimo tudi z organsko snovjo.

Podobna agronomika tehnika je konsociacija. To je gojenje različnih rastlin na isti površini. Konsociacija je bila v preteklosti zelo razširjena, danes se pa dobro obnese v malih, družinskih vrtovih in v bioloških vrtovih.

Nekatera pravila konsociacije so sledeča: ne smemo gojiti skupaj rastlin, ki uporablajo isto plast zemlje, kot sta na primer krompir in čeba. V glavnem ni priporočljivo gojiti skupaj rastlin, ki pripadajo isti družini, razen če imajo zelo podoben ciklus in način gojenja. Dobro se obnese gojenje vrtini, ki imajo kratke življenske ciklus, skupaj z rastlinami, ki imajo dolg življenski ciklus, kot na primer špinaca in grah. Dobro moramo izračunati gojitevno obdobje vsake zelenjadnice tako, da si druga drugi ne bi motili rasti in da se ne bi osenčili. Dobro je, da ena rastlina pripada družini stročnic, ki zemljo obogatijo z dušikom, skupaj z rastlinami, ki zahtevajo veliko dušika.

Sledče rastline pa ne gredo skupaj: fižol s čebulo ali porom, solata s petršljem, paradižnik s krompircem, fižol z grahom, paradižnik z grahom, čeba s kapusnicami.

Spolh pa ni priporočljivo, da gojimo zelenjadnice skupaj z drevesnimi, in to zaradi škropljenja a tudi zaradi osenčenja.

Magda Šturmán

KZ OBVEŠČA

Prijave vina za leto 2011 do 16. 1. 2012

Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi na razpolago za izpolnjevanje prijave letosnjene proizvodnje vina. Termen za predstavitev prijave zapade v pondeljak, 16. januarja 2012.

Proizvedeno vino morajo prijaviti vsi vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda in - ali pridelajo več kot 10 hektolitrov vina, tudi če je proizvedeno vino namenjeno prodaji ali ne.

Za prijavo je potrebnova veljavna osebna izkaznica.

Prosimo člane, ki tega še niso opravili, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

Na turistični kmetiji »Rovnik« Damijane Gomizelj je imela Kmečka zveza v Repnu tradicionalno večerjo pred skorajnjim iztekom leta. Družabnega srečanja, ki je prijetna prilika za potrditev vezi ter izmenjavo božičnih in novoletnih voščil, se je udeležilo veliko članov s tržaške, goriške in videmske pokrajine ter uglednih gostov iz Slovenije in zamejstva.

Uvodoma je zbrane nagovoril predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, ki je original razvajajo dejavnost zveze in njeno premočrtno zavzemanje za pravice zamejskih kmetov ter ohranjanje teritorija. Poudaril je, da huda gospodarska kriza, ki pesti gospodarstvo na vseh ravneh, sicer negativno vpliva tudi na zamejsko kmetijstvo, to pa zna kljub vsemu kljubovati težkim časom.

Fabec je tudi izpostavil tesno sodelovanje z matico, predvsem z ministrom za kmetijstvo, z ministrom za slovene v zamejstvu in po svetu, s Kmetijsko in gozdarsko zbornico ter Zadružno zvezo. Uspešno in razvajano je bilo tudi sodelovanje z osrednjima organizacijama SKGZ in SSO, Deželo, Trgovinsko zbornico in Pokrajino.

V sklepni misli je Fabec izrazil zadovoljstvo nad delom, ki ga je med letom opravila Kmečka zveza ter zmeren optimizem glede bodočnosti zamejskega kmetijstva, ki pa je močno pogojeno od skupne kmetijske politike in njenega izvajanja

s strani Dežele na krajevni ravni. Zatem so pozdravili gostje in sicer minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, sekretar na ministrstvu za kmetijstvo Vladimir Čeligoj, direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Igor Hrovatič, podpredsednik Pokrajine Igor Dolenc, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, direktor Kmetijskega nadzorništva v Trstu in Gorici Aldo Cavani ter član odbora Trgovinske zbornice Walter Stanisa.

Minister Žekš je, ob priznanju Kmečke zvezi za njeno uspešno delo v korist zamejskega kmetijstva poudaril pomen plodnega sodelovanja med Slovenijo in Italijo, ki pozitivno vpliva na razmere med državama in posledično na odnos italijanske države do zamejske skupnosti. Drugi gostje so se v svojih posegih poohvalno izrazili o vlogi Kmečke zveze pri utrjevanju zamejskega kmetijstva in obrambi teritorija ter plodnem sodelovanju z ustavnimi, ki jih predstavljajo. To sodelovanje, kot je posebej poudaril sekretar ministrstva za kmetijstvo Vladimir Černigoj, tudi vezni člen med kmetijskimi institucijami na obeh straneh meje, ki iz leta v leto učinkovitejše pripomore k razvejanemu čezmejnemu sodelovanju.

Člani zveze in gostje so ob prijetnem kramljaju in sproščenem vzdusu nadaljevali družabni večer ter se po izmenjavi vončil razšli še ob pozni uri. (mg.)

GLAVNI SVET KMEČKE ZVEZE

Uresničevanje sporazuma o prosekarju ključnega pomena za uresničitev načrta za razvoj kmetijstva Masterplan

Pred kratkim se je v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah sestal glavni svet Kmečke zveze. V uvodnem poročilu je predsednik Franc Fabec izčrpno prikazal delovanje zveze v zadnjem obdobju in pri temenil program sodelovanja, ki ga stanovska organizacija že vrsto let uspešno vodi z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije. Poudaril je, da predstavlja program pomebno sredstvo za čezmejno sodelovanje na kmetijskem področju in za koristno vzajemno izmenjavo dobreih praks.

Fabec je nato namenil svojo pozornost problemu uresničevanja sporazuma Prosecco DOC. S tem v zvezi je podčrtal potrebo, da se čimprej izdela zakon, ki bi zajel omenjeni sporazum, kar podpirajo tudi tržaški deželniki svetniki. Na ta način bi lahko končno prišlo do dolgoročnega finančiranja dejavnosti, predvidenih v sporazumu. Govoril je o težavah, ki se pojavitajo zlasti pri pridobivanju finančnih sredstev za uresničevanje sporazuma in dokaz tega je predvsem nov deželnih finančni zakon, v katerem ugotavljamo splošno pomajkanje sredstev za razvoj kmetijstva in kmetijstva, kar bo posebej vplivalo na tržaški primarni sektor. Vsled tega je Kmečka zveza zahtevala pri pristojnih uradih, da se v deželnhem finančnem zakonu

nakažejo potrebnna sredstva in se tako spoštujejo obveze, sprejete s podpisom sporazuma Prosecco DOC. Pri tem je ključnega pomena, da se poleg ostalih točk, predvidenih v sporazumu, primereno upoštevajo finančne potrebe, ki izhajajo iz novega načrta za razvoj kmetijstva Masterplan.

V sporazumu Prosecco DOC so predvideni tudi posegi na tržaškem bregu, za katere je podčrtal Fabec, je nujo potrebno, da zainteresirane občine postnejo čimprej članice Konzorcija za melioracijo, na ta način koristijo razpoložljiva finančna sredstva in posledično začnejo s prvimi posegi na tem območju.

Širša razprava se je nato razvila glede zaščitnih norm, ki težko omejujejo razvoj kmetijstva na teritoriju. Kmetijska gospodarstva posebno skrbijo zaščiteno območje Natura 2000, za katero Dežela še ni izdelala upravljalnih načrtov. Vsled tega je na omenjenem območju močno omejena kmetijska dejavnost. Prisotni so izrazili zaskrblejnost tudi glede deželnega rezervata doline Glinščice in pri tem poudarili potrebo, da se čimprej izvrši reperimetracija rezervata. Nujno je potrebno, da se na tem območju upoštevajo razvojne potrebe teritorija, za katere bi se moralazaveti predvsem Občina Dolina.

EUROPEADA BO POTEKALA SOČASNO Z EVROPSKIM NOGOMETNIM PRVENSTVOM

V juniju 2012 pri Lužiških Srbih nogometno prvenstvo evropskih manjšin

Na slikah: pod naslovom udeleženci predstavitev Europeade 2012 v Berlinu; spodaj logotip Listine sprave.

Včas, ko bo junija prihodnjega leta v Ukrajini in na Poljskem potekalo evropsko nogometno prvenstvo, se bodo v Nemčiji, v organizaciji Lužiških Srbov, pomerile reprezentante nekaterih evropskih manjšin. Tekmovanje Europeada so leta 2008 prvič organizirali Retoromani v Švici (tam so zmago slavili Južni Tirolci), prihodnje leto pa bo prireditelj osrednja organizacija Lužiških Srbov Domowina v sodelovanju z evropsko zvezo manjšin FUEN. Europeada 2012 bo potekala ob 16. do 24. juniju. Pokrovitelj tega tekmovanja pa je predsednik nemške zvezne države Saške Stanislaw Tillich, ki je tudi sam Lužiški Srb.

Na tekmovanju bo sodelovalo 20 ekip iz 13, evropskih držav. Vse ekipe bodo zastopale manjšine, nekatere zelo majhne, druge pa velike manjšine. Pri nekaterih gre za manjšine, ki pripadajo velikemu narodu, a živijo izven meja matične države, druge pa so samostojne manjšine, torej brez lastne matične države.

Glavna teža organizacije sloni na krajavnih športnih društvenih, tako nogometnih kot drugih, ki bodo zagotovila ustrezne strukture, seveda v sodelovanju s krajavnimi upravami. Osrednja teža organizacije bo temeljila na prostovoljnem delu; priprave je vključenih nekaj tisoč ljudi in vsakdo bo prispeval po dvojih močeh. Med drugim bodo gostujčim tekmovalcem zagotovili tudi bivanje in hrano kar v družinah, kajti sicer bi bili stroški previsoki.

Organizatorji poudarjajo, da je Europeada 2012 sicer športni dogodek, vendar je njegov osrednji namen krepitev zavesti avtohtonih manjšin ter utrjevanje v promovirati njihove jezike in kulturno raznolikost Evrope. Seveda pričakujejo, da se bodo dogodka udeležili številni obiskovalci, predvsem iz regij, odkoder prihajajo gostijoče ekipe, za Lužiške Srbe bo pa to tekmovanje nepozabno doživetje, kakršnih si je ta manjšina v zadnjih dveh desetletjih omislila že nekaj, saj so Lužiški Srbi zelo dejavnji na vseh področjih družbenega življenja.

Z namenom, da na pomen tega tekmovanja opozorijo širšo javnost v Zvezni republiki Nemčiji so pred dnevi Europeado predstavili v Berlinu, kamor so prišli predstavniki vseh 20 nastopajočih ekip. Dogodek je vzbudil veliko zanimanja in temu ustrezna je bila tudi pozornost, ki so mu jo namestili nemški mediji. Novinarje je privabil tudi pokrovitelj tekmovanja, Hans Jürgen »Dixie« Dörner, dolgoletni nogometni reprezentant Vzhodne Nemčije, s katero je v Montrealu osvojil tudi zlato kolajno na olimpijskih igrah v Montrealu, sicer pa je bil trikrat razglašen za nogometnika leta v vzhodni Nemčiji. Poleg njega se je predstavitev udeležila tudi soproga predsednika deželne vlade Veronika Tillich.

Tekmovanje bo razdeljeno v pet kvalifikacijskih skupin, za nosilce skupin pa so določili poleg domačinov, Lužiških Srbov, še štiri najboljše ekipa prejšnjega turnirja, to je Južne Tirolce, Rome iz Madžarske, Hrvate iz Srbije in Dance iz Nemčije. Sicer pa bodo na tekmovanju nastopili še Nemci iz Poljske, koroški Slovenci, skupna ekipa manjšin iz Estonije, Nemci iz Rusije, švicarski Retoromani, Slovaki iz Madžarske, Turki iz Zahodne Trakije v Grčiji, Ladinci, Severni Frizijci, Nemci iz Madžarske, Nemci iz Danske, Karahaji iz Rusije, Kimbri, Valižani in Okcitanci.

Kot se za vsako tekmovanje spodbidi, so tudi za Europeado sestavili himno, pesem z naslovom Bala Bala Bala, ki jo seveda pojede v lužiškosrbsčini.

Listina sprave za Srednjo Evropo

Pobuda je nastala v madžarskem okolju, ki je že dolga leta zelo odprto za vsa vprašanja, ki zadevajo manjšine in večjezičnost nasploh, spoštjuje pa je do vseh, zato je na spletnem portalu <http://chartaxxi.eu> objavljena v enajstih jezikih, med katerimi je tudi slovenščina. Namenjena je srednjeevropskemu prostoru, njen naslov Listina sprave pa je vsekakor pomemljiv.

V kratkem času jo je podpisalo več tisoč prebivalcev srednjeevropskega prostora, podpisovanje pa je možno kar na spletni strani. V prejšnjih dneh do jo predstavili tudi delovni skupini za manjšine v Evropskem parlamentu, kjer so jo podprli številni evropski poslanci. Besedilo pobude objavljamo v celoti.

Mi, Srednjevropci, ki živimo v prostoru, ki ga objemajo Karpati, smo v preteklih stoletjih izkusili radosti pričnosti in skupnega dela, vendar tudi gremkovo razdeljenosti in sporov. Mejne črte, ki so se v preteklem tisočletju pogosto spremenjale, so ob koncu 20. stoletja označevale sedem držav.

Schleswig Holstein nič več srečna oaza manjšin

Nemška zvezna država Schleswig Holstein je vsa povojna leta veljala za nekakšno srečno oazo manjšin v Evropi. Danska manjšina v Nemčiji in nemška manjšina na Danskem so se vselej radi pohvalili z ustreznim zaščito. Vse od leta 1986 parlament te zvezne države vsako peto leto razpravlja o stanju manjšin in v teh dneh potejajo priprave ne to periodično razpravo, ki ne zadeva samo danske manjšine v tej zvezni državi, ampak zaobjema tudi stanje nemške manjšine na Danskem, severno od meje.

Temeljni dokumenti za to razpravo so poročila posameznih manjšin (poleg že omenjenih so to Severni Friziji ter Sinti in Romi) in pravila, ki so že pripravljena, kažejo na dokaj spremenjeno sliko stanja v regiji. Iz teh besedil namreč izhaja izreden padec ravnih zaščite.

Danci v Nemčiji

Prav nobena skrivnost ni, če zapisemo, da so odnosi med dansko manjšino in vložne zvezne države Schleswig Holstein zelo napeti. Razlog za to je znatno krčenje proračuna, za katere se je odločila vlada v Kielu zradi sedanje krize. Med varčevalnimi ukrepi so sprejeli tudi znižanje dotacij za danske šole s prejšnjih 100 odstotkov vseh stroškov na 85 odstotkov, medtem ko so dotacije za nemške šole ostale nespremenjene. Manjšina je ostro protestirala, protestirala pa je tudi danska vlada in v Berlinu so nekako zakrpalni lukanjno tako, da je nemška zvezna vlada zagotovila 3 milijone in pol evrov, ki so manjkali. S tem so kričali razliko za leti 2011 in 2012, vendar pa danska manjšina ni zadovoljna, ker bi bila dolžnost vlade v Kielu, da zagotovi enaka sredstva za šolanje vseh otrok, ne glede na to, ali obiskujejo nemške ali danske šole.

Po drugi strani pa je posebna delovna skupina, ki so jo sestavili v parlamentu zvezne države Schleswig Holstein ocenila, da znižanje dotacij za danske šole ni v nasprotju z mednarodnimi pogodbami in prav tako ni v nasprotju z zakonodajo; pri tem so se sklicevali na razlike med standardom v Nemčiji in na Danskem, na različno zakonodajo med državama in na druge pravne aspekte. Danci v Nemčiji pa tako stališče odločno zavračajo in vztrajajo, da gre zgolj za grobo diskriminacijo na račun manjšine. V manjšinskih krogih so, kot očenjuje dnevnik danske manjšine v Nemčiji Flensburg Avis, še predvsem zaskrbljeni glede leta 2013, ko ne bo več dotacije nemške zvezne vlade. Kaj lahko je namreč predvideti, da se bodo takrat zmanjšale dotacije tudi za nemške šole in obstaja resna nevernost, da bi za danske šole znižanje ra-

čunalni na 85-odstotno in ne na 100-odstotno dotacijo, kar pomeni, da bi bile manjšinske šole dvakrat prizadete. Stanje se torej zelo zaostriло.

Nemška manjšina

Nemška manjšina na jugu polotoka Jutland na Danskem prav tako preživlja letosno leto z velikimi skrbmi. Tudi v njihovi osrednji organizaciji BDN, ki ji predseduje Hinrich Jürgensen, doživljajo leto 2011 kot pravo moro. K sreči je nemška vlada v Berlinu prav pred kratkim zagotovila premostitvena sredstva v višini 460.000 evrov, s čimer so delno popravili rez, ki so ga zadali nemški manjšini na Danskem v letosnjem proračunu, saj so ji dotacija znižali za milijon evrov, kar je deset odstotkov vseh sredstev, ki jih manjšina prejema skupno od obeh vlad, nemške in danske, za vse svoje dejavnosti, vključno z dnevnikom in šolami. Zaradi tega krčenja so morale manjšinske ustanove zmanjšati število zaposlenih. Ta premostitvena sredstva so bila torej dobrodošla, vendar niso rešila vseh problemov, še zlasti pa niso omogočila ohranitve zaposlitvene ravni.

Zato nemška manjšina že več mesecev zahteva jamstva o višini financiranja, ki jih prejema iz sosednjih držav. V razliko od tega, kar se je zgodilo z dansko manjšino v Nemčiji, je zvezna država Schleswig Holstein za svoje rojake onstran meje ohranila prejšnjo raven financiranja, problemi pa so nastali zaradi rezov v Berlinu, kjer se zvezna vlada prav tako spopada z varčevalnimi ukrepi. Višina teh sredstev ne bila dolga leta nespremenjena, leta 2011 pa jih je, kot že rečeno, Berlin drastično rezal.

Predvidljivost in jamstva sta bessedi, ki se najpogosteje uporablja pri nemški manjšini. Vlada v Kielu naj bi sedaj ponujala oblikovanje posebne delovne skupine, ki bi jo sestavljali člani parlamenta, vladni uradniki in predstavniki zainteresiranih ministrstev, poleg predstavnikov manjšine. Na danski strani meje so pobudo z veseljem sprejeli, tudi zato, ker so med člani parlamenta države Schleswig Holstein zaznali nekakšen optimizem. Vendar bo pot še dolga, saj bodo moralni tudi politike v Berlinu prepričati, da je treba oblikovati predvsem tak model financiranja, ki bo manjšini jamčil dolgoročno ustrezno raven finančnih sredstev.

Obe manjšini se torej soočata s podobnimi problemi; največja težava je v tem, da morajo predstavniki manjšin vlagati velike napore predvsem v zagotavljanje sredstev in v ohranjanje obstoječega, nimajo pa nečasa in ne sredstev, da bi pripravljali in uresničevali razvojne načrte.

vira iz globokih ran v preteklosti. To da 21. stoletje zahteva nekaj drugega.

- Na podlagi ugotovitve, da lahko svoje nacionalne interese veliko učinkoviteje uveljavljamo, če si pomagamo, kot če se zoperstavimo eni drugim,
- vedoč, da moramo še posebej znotraj Evropske unije tesno sodelovati,
- z izkušnjo, da del političnih strank tvorstvu približevanju odločno nasprotuje,
- uvidevajoč, da so naše vlade pri izoblikovanju dobrososedskih odnosov dosegle le zanemarljive uspehe,

sмо spoznali, da je v 21. stoletju močne uresničitev tako zelo pomembne sprave med našimi narodi pričakovati predvsem od posameznikov, civilnih združenj in cerkva.

To spoznanje nas je vodilo k izoblikovanju pobude za ustanovitev Gibanja za spravo. Upamo, da bo vedno več ljudi razumelo, da se bomo podpirajoč drug drugega okreplili, če pa se bomo borili eni proti drugim, bomo posnjeni na obrobje Evrope.

Gibanje za spravo sta predvsem drža in način življenja. Pridružiti se mu je mogoče s podpisom te izjave. Pridruži se mi lahko vsak, ki

- se zaveda, da ima njegova domovina le koristi od tega, če imajo ta prostor radi tudi drugi,
- je odprt za odkrivanje in spoštovanje vrednot drugih narodov,
- zavrača vsakršno sovraštvo,
- je pripravljen spoznati zgodovino, kulturo in v nekaterih primerih celo jezik sosednjih narodov.

Pobudniki Gibanja za spravo iz sedmih držav se zavedamo svoje odgovornosti do bodočih rodov, zato smo namesto medsebojnega sovraštva izbrali pot sprave. Oklepamo se svojega maternega jezika, zgodovine in kulture. Ne zavzemamo se za odpravo razlik med nami, temveč za to, da bi te razlike znali sprejeti in spoštovati. Upamo, da bo tako vedno več ljudi spoznalo, da bomo močnejši le, če bomo drug drugemu pomagali. In nasprotno, da bomo boriли eni proti drugim, bomo posnjeni na obrobje evropske civilizacije.

Zadovoljno in kritično o prvem, obetavnem tromesečju novega šolskega leta

Ravnatelj Bogdan Kralj o novostih šolske dejavnosti, koncertih, sponzorijih

December je mesec, ko se na vseh šolah zaključi prvi del novega šolskega leta, a se lahko tudi potegne črto pod obračun sončnega leta za učinkovito načrtovanje nadaljnje dejavnosti. Ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj je zelo zadovoljen s prvim tromesečjem:

Začetek šolskega leta je zelo obetaven, saj so ga zaznamovale nekatere uspešno opravljene diplome, zelo verjetno zadnje, ki so jih naši učenci lahko podali na italijanskem državnem konservatoriju. Po zadnjih podatkih bo februarski izpitni rok na tržaškem konservatoriju zadnji iz starega sistema, nakar ne bo več mogoče polagati tovrstnih izpitov. Poleg diplom in opravljenih izpitov smo praznavali tudi druge dosežke naših učencev s slovensko in praznično otvoritvijo šolskega leta v razstavni dvorani sedeža ZKB na Opčinah. Imeli smo srečno roko priodelitvi posebnih priznanj, saj so se nagrajeni učenci pred kratkim ponovno izkazali na tekmovanju Spincich in so s tem novim uspehom potrdili našo izbiro. Učenci, ki jih na začetku leta nagradimo s posebnim priznanjem za študijske dosežke, delajo s še večjo vmeno. Naša primarna vloga je ravno ta, da s takimi nagradami spodbudimo odličnjake kot tudi vse tiste, ki kažejo potencial, voljo in željo, da bi se izboljšali.

To seveda velja za učence vseh sedežev na deželnem teritoriju. Zadovoljni smo na primer, da smo lahko izpeljali v Benečiji pomemben projekt o Reziji, ki so ga oblikovali predvsem učenci iz šperške Glasbene matice, ki so tudi pred kratkim pokazali dober nivo delovanja z izpitom na konservatoriju. Prednost goriškega sedeža pa je utrije na povezava s teritorijem, s krajavnimi kulturnimi društvami in Zvezo slovenskih kulturnih društev. Z društvom Jezero v Doberdalu sodelujemo na primer pri organizaciji posebne delavnice, v Sovodnjah pa se nadaljuje projekt mladinskega pevskega zbora Neocortex. Omenil bi, da smo v Doberdalu priredili visoki tečaj z violončelisti Vasio Legišo. V Trstu pa smo uvedli nov tečaj citer, ki poteka redno in je poobesnot med našimi učnimi predmeti, ki so jo zainteresirani sprejeli zelo pozitivno, saj je tečaj stekel s štirimi učenci, ki bodo ob koncu šolskega leta lahko pokazali svoj napredok na nastopu, na katerem bo širše občinstvo lahko spoznalo manj razširjeno glasilo.

Glavna novost šolskega leta pa je predmet „nauk o glasbi“. Po teh prvih, poskusnih mesecih, sem se pozanimal o odzivu pri učencih in starsih. Vsi so navdušeni nad poukom, učenci radi obiskujejo obvezne lekcije, ki presegajo mejo teorije in solfeggia, saj se učijo poslušati skladbe, jih obvladati iz ritmičnega vidika, razlikovati med stilji in podobno. Nauk o glasbi je predmet, ki smo ga do letos pogrešali, zdaj pa smo končno posodobili programe in jih prilagodili slovenskemu sistemu, kar predstavlja velik napredok.

Med glavnimi dosežki novega šolskega leta je tudi vključitev v seznam članov Zveze slovenskih glasbenih šol.

Kot polnopravni člani Zveze smo na primer vabljeni na mnoge izpopolnitvene tečaje, kar se že obrestuje, saj so se naši profesorji že udeležili raznih tečajev v Sloveniji. Zaradi večje prisotnosti v slovenskem prostoru kot tudi nove usmeritve učnega programa pa ne pozabljamo, da delujemo v Italiji in da naša prva skrb ostaja vsekakor dolgo pričakovano priznanje v tem prostoru, kjer stalno dokazujemo visoko kakovost klub neugodnim finančnim in logističnim razmeram. Zavedamo se namreč, da nismo primerenega sedeža, saj profesorji nimajo na primer zbornice in učilnice so akustično neprimerne, iz finančnega vidika pa

ne vemo niti, če bomo prejeli potrebna sredstva za iztekanje leta. Pred kratkim smo bili kot predstavniki Italije najbolje uvrščeni na mednarodnem tekmovanju, tovrstnih uspehov pa ne znamo oz. ne utegnemo izkoristiti, da bi se obrestovali in žal ne cutimo potrebne podpore niti s strani naše manjšine.

Vejči stik z javnostjo je vezan predvsem na koncertno dejavnost, ki pa je v zadnjih letih doživila velike spremembe po konceptu in načinu izvajanja.

Opustili smo prirejanje koncertov v bolj tradicionalnem smislu zaradi finančnih razlogov in tudi ker smo opazili, da je nemogoče doseči potrebno koordiniranje sredstev naših glasbenih ponudnikov znotraj manjšine. Zato smo ubrali novo formulo, da bi ponudili manjše število dogodkov na zelo visokem nivoju. Tako smo se povezali s Slovenskim stalnim gledališčem za skupno koncertno ponudbo. V prejšnjih mesecih so v tem sklopu nastopili baskovski zbor, simfonični orkester RTV-ja, izvedli smo večer Kogojevih dnevnov, v prihodnjem letu pa bomo priredili v Trstu opero Črne maske Marija Kogoja. Žal pa smo izgubili stik z občinstvom, ki se težko odloči za obisk koncertov v dvorani Kulturnega doma. Cena vstopnic ni glavni vzrok, saj je bil koncert Kogojevih dnevnov na primer z brezplačnim vstopom. Verjetno se premalo zavedamo pomena koncertov, premalo prepričujemo starše in otroke, da je tudi obisk koncerta del glasbene vzgoje posameznika, tako kot redne lekcije ali udeležba na tekmovanju. Glasbenik raste tudi ob poslušanju drugih, ko spozna nove izraze, literaturo in razvije kritični čut. Zato bomo skušali okrepliti to zavest znotraj šole in v našem bomo zatočili nadaljevali tudi z glasbenimi aperičivi v kavarni San Marco, saj je prvi poskus doživel velik uspeh. Povečali bomo tudi našo prisotnost na teritoriju v vrsto koncertov z našimi izstopajočimi koncertantami, ki jih bomo izvedli v povezavi s krajavnimi društvimi in javnimi upravami.

Za realizacijo vseh načrtov so potrebni sponzorji.

Lanske, vrhunske koncertne ponudbe so okrepile naš ugled, mednarodno vlogo Glasbene matice pa sta utrdila tako Festival kitare Kras kot harmonikarsko tekmovanje Fisa...armonie. Za realizacijo takih dogodkov so seveda potrebljeni sponzorji. Zadružna kraška banka nam že dolgo let storji ob strani, Fundacija CRTIESTE se ravno tako angažira za podporo naših pobud in poskrbi za denarne nagrade, ki jih podeljujemo zaslужnim učencem. Posebno zahvalo moramo nameniti tudi slovenskemu Mistrstvu za kulturo in Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu za realizacijo posebnih koncertov, nenazadnje deželneemu sedežu RAI za promocijo naših dogodkov in snemanja, ki trajno dokumentirajo našo dejavnost. Hvala tudi vsem kulturnim društvom in didaktičnim ravnateljstvom, ki nam nudijo prostore za pouk na podružnicah.

Šesterica nagrajencev na mednarodnem tekmovanju Spincich

Učenci Glasbene matice se redno udeležujejo mednarodnega tekmovanja, ki ga Akademija Ars Nova od leta 2005 posveča spominu na klarinetista Paula Spincicha. Letošnja izvedba je bila posebno uspešna za mlade slovenske glasbenike, ki so se uvrstili med najboljše tekmovalce in so celo osvojili dve prvi absolutni nagradi zaradi najvišega točkovanja v posamezni kategoriji. Žiranti petih različnih komisij koncertantov in pedagogov so ocenjevali nastope v kategorijah: klavir, prečna flauta, violina, komorna glasba in violončelo. Nastopi so se odvijali na sedežu Akademije, v cerkvi sv. Silvestra, v palaci Gopčevića, na Domu glasbe, v gledališču Miela in v dvorani Tripćovich. Absolutni prvi nagradi sta prejela flautist Marco Obersnel iz razreda prof. Erike Slama in klavirski duo Simon Kravos-Max Zuliani iz razreda prof. Tamare Ražem. Odlično sta se uvrstila tudi pianista Rok Dolenc (prof. Tamara Ražem) in Katarina Visintin (prof. Vesna Zuppin), ki sta v kategorijah za klavir štiriročno in za solo klavir prejela drugo nagrado. Violinistka Maša Kocijančič iz razreda prof. Jagode Kuder se je uvrstila na tretje mesto kategorije najmlajših; bronasto priznanje za solo nastop je prejel tudi pianist Max Zuliani.

MARCO OBERSNEL (flauta, kat. B - 98/100 1. ABSOLUTNA NAGRADA)

Do nagrade sem prišel z vztrajnostjo. Tega tekmovanja sem se udeležil že petkrat; prvič je prevladovala trema, nakar sem iz leta v leto izboljšal način studija in torej rezultate. Priprava na tekmovanje se namreč bistveno razlikuje od priprave na koncert. Obvezna skladba je bil Cantabile iz Vivaldijevega koncerta v d duetu Il cardellino, izbirna skladba pa Chaminadin Concertino. Prav v slednji skladbi je pri izvedbi prvega stavka nastal tehnični problem, ki je močno vplival na zvok, zato nisem bil zadovoljen z izvedbo in

nisem pričakoval, da bom prejel prvo absolutno nagrado, čeprav je bil tekmovalni nastop v celoti dober. Ko sem prebral rezultata na spletu in ugotovil, da sem se uvrstil na najvišje mesto, nisem zadržal svojega veselja in mislim, da so se tega zavedali še sosedje.

MAX ZULIANI (klavir štiriročno, kat. P - 96/100 1. ABSOLUTNA NAGRADA / klavir, kat. B - 85/100 3. nagrada)

Nagrado v duu sva osvojila z obvladanjem programa, saj sva že dalj časa preigravala te skladbe in je bilo zato vse lažje in bolj sproščeno. Imela sva tudi

dodatnega programa za klavir štiriročno vzaime precej časa, da nekoliko zanemariš glavni študij klavirja. Škoda, da sem bil tokrat prehljen, zato sem tekmovanje in nagrado doživel drugače, brez običajnega navdušenja.

ROK DOLENC (klavir štiriročno, kat. C - 94/100 2. nagrada)

V duu z Evo Škibin igrava že drugo leto, zato naju je izkušnja utrdila, da lahko delava bolj resno in z večjo gotovostjo. Tokrat sva doživila novo izkušnjo igranja v višji kategoriji; po starosti naj bi spadala namreč v C kategorijo za klavir štiriročno, žal pa ni bil drugih udeležencev, zato so naju vključili v kategorijo za komorno glasbo, kjer je bilo veliko starejših in bolj izkušenih glasbenikov. Z rezultatom sem zelo zadovoljen, čeprav bi lahko igrala boljše, bolj prepricano, medtem ko naju je malce zaskrbelo zaradi omenjene spremembe. Klub temu pa sva očitno prepricala žirante.

KATARINA VISINTIN (klavir, kat. A - 92/100 2. nagrada)

Zame je bilo to že četrto tekmovanje, zato lahko primerjam s prejšnjimi in moram priznati, da sem bila tokrat bolj sproščena in se mi je zdelo vse lažje, čeprav sem naredila nekaj malih napak. Počutila sem se zelo dobro, ker mi je bil program zelo všeč; igrala sem Coplanda, Bacha in Liszta. Raje igram na tekmovanjih kot na koncertih, ker imam priložnost poslušati druge glasbenike, ki igrajo iste skladbe ali spadajo vsekakor v mojo starostno in študijsko stopnjo, da se lahko primerjam.

MAŠA KOČIJANČIČ (violina, kat. A - 86/100 3. nagrada)

Violino igram četrto leto in to je bilo moje prvo tekmovanje. Izkusnja je bila prijetna, čeprav sem se v določenih trenutkih malo bala. Jagoda me je spodbujala, naj igram pogumno in naj se ne bojem. Nisem pričakovala višjih nagrad, ker so ostali tekmovalci igrali težje skladbe. Zdaj pa imam že v načrtu drugo tekmovanje, ki bo februarja v Ljubljani.

V pričakovanju božičnih praznikov

Božič je vedno čas za praznično obarvanje nastope, s katerimi učenci Glasbene matice podajajo svoja glasbena voščila staršem, prijateljem in širšemu občinstvu. Za šolo je osrednja božičnica tudi dodatni trenutek povezovanja s teritorijem, zato je prireditve potujajočega značaja in se vsako leto odvija v drugi cerkvji, da bi bila Glasbena matica prisotna s to prijetno tradicijo v vseh krajih, kjer so učenci doma. Letošnja božičnica se bo odvijala v cerkvi svetega Vincencija na ulici Petronio v sodelovanju s tamkajšnjim cerkvenim pevskim zborom. V četrtek, 22. decembra ob 20. uri bodo solisti, komorne skupine in otroški zbor oblikovali tematski spored, ki bo z nežnimi, sanjavimi in radostnimi melodijami pričaral božično vdružje. Z učenci bo sodeloval organist pri cerkvi sv. Vincencija Andrej Pegan. Osrednji božičnici se bosta odvijali tudi na Goriškem in v Benečiji.

Učenci goriške Glasbene matice bodo nastopili v torek, 20. decembra ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah, učenci videmske pokrajine pa v sredo, 21. decembra ob 18.30 v Slovenskem kulturnem centru v Špetru.

NAPOVEDNIK

BOŽIČNICE IN NASTOPI V BENEČIJI

V nedeljo, 18. decembra ob 15.30 v Bardu (v okviru revije Nativitas)
V sredo, 21. decembra ob 18.30 v Slovenskem kulturnem centru v Špetru
V petek, 6. januarja ob 15.00 v gledališču Ristori v Čedadu (Dan emigranta)

BOŽIČNICE NA GORIŠKEM

V ponedeljek, 19. decembra v Tumovi dvorani
V torek, 20. decembra ob 18.00 v Kulturnem domu v Sovodnjah
V sredo, 21. decembra v dvorani društva Jezero v Doberdalu

V četrtek, 22. decembra v dvorani društva Jezero v Doberdalu

BOŽIČNICE NA TRŽAŠKEM

V ponedeljek, 19. decembra ob 17.00 in ob 18.30 v Gallusovi dvorani
V torek, 20. decembra ob 18.00 v Našbrežini in ob 18.30 v Barkovljah
V sredo, 21. decembra ob 17.00 in ob 18.30 v Gallusovi dvorani
V četrtek, 22. decembra ob 20.00 v cerkvi sv. Vincencija
V petek, 23. decembra ob 16.00 v Gallusovi dvorani

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel./fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebiana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

STOLETNICA - ZMAGA NORVEŽANOV IN TRAGEDIJA ANGLEŽEV

Amundsen proti Scottu v tekmi za južni tečaj

V četrtek 15. decembra je poteklo točno 100 let, odkar je človek prvič dosegel Južni tečaj. Gledano iz take časovne oddaljenosti je zadeva prej kot raziskovalna in znanstvena, športna. Šlo je namreč za pravo tekmo med Angleži in Norvežani. Prvi so se letili dela z zvrhano mero osabnosti, v prepričanju, da samo oni, kot pridniki svetovne velesile, lahko osvojijo tak cilj. Skandinavci so stvar vzeli v roke z izrazito športnim duhom. In uspeli! Zmaga ni bila »po točkah«. Šlo je za krit »knock out«, ki se je za Britance končal tragično.

Južnih predelov treh oceanov niso oblegali kot severni Atlantik, kjer so že v začetku 16. stoletja iskali znamneniti severozahodni prehod v Azijo. S plovbami predvsem Jamesa Cooka in še pred njim Abela Tasmana je bilo jasno, da na jugu poloble ni česa iskat. Ledene ploskve so preprečevalo plovbo, prodiranje globlje in globlje pa je na koncu le razkrilo obstoj neznane celine, dolgo vidne le z očesom ali daljnogledom.

Presenetljivo so skrvinostno zaledeno celino prvič zagledali 26. januarja leta 1820, bila pa je oddaljena kakih dvajset milij. Naslednji korak je izvedel Anglež Ross, ki je v letih 1839 do 1843 vodil odpravo ladij »Erebus« in »Terror«. Ross je v dnevnik zapisal: »Gora visoka 12 tisoč čevljev, iz katere sta se dvigovala ogenj in dim v velikih količinah. Še delujejo ognjenik je dobil ime po ladji Erebus, moderne meritve pa so mu prisodile 3784 metrov, 130 več kot so izmerili Angleži.«

24. januarja 1895 so prvič stopili na kopno. Ladji »Antarctic« se je uspelo prebiti skozi razpoke v ledu. Iz nje so spustili manjši čoln, ki je dosegel dovolj trden led, da je človek lahko prišel na celino. Ladjo vodil Norvežan Kristensen, ki je na Novi Zelandiji na krov vzel tam živečega rojaka Carstena Borchgrevinka. V naslednjih letih sta si bila moža v laseh in vsak zase terjala absolutno prvo izkrcanje.

Ker so na svetu odkrili skoraj vse, je postal raziskovanje Antarktike stvar pretinja. Posebno pomemben cilj pa je bila zemljepisna širina 90 stopinj in točka, ki je pomenila južni tečaj. Angleška odprava, ki jo je vodil Robert Falcon Scott je 30. decembra 1902 dosegla 82 stopinj 17 minut. Ernest Shackleton, ki je sam sodeloval v tej odpravi, je šest let kasnejško skoraj na lastno pest opremil nov poskus. Kolearsko so več kot mesec prej kot Scott dosegli isto širino. Pri 84 stopinjah so izgubili vlečne pse in sani vlekli sami. Dosegli so 88 stopinj 23 minut, kjer so spoznali, da ne morejo več naprej.

V zraku je viselo prepričanje, da se bo prihodnji poskus posrečil. Z velikim pompom so z režijo Roberta Scotta stekle priprave v Angliji, skoraj tajno pa na Norveškem, kjer je zadevo prevzel Roald Amundsen. Oba sta za začetek pohoda jemala v poštev točko v Rossovem morju,

kar je južno od Nove Zelandije. Globok zliv je tam prekrival led, ki je omogočal del poti po tehnično manj zahtevni površini. Občasne razpoke v ledu so obetale izkrcanje opreme daleč v notranjosti. Mogočna ledena pregrada v zaledju je bila na vsak način grozeca. Od velike ledene pregrade do tečaja je bilo v ravni črti nekaj manj kot 1400 kilometrov, manj ob upoštevanju samo kopnega.

Angleži so svojo ekipo sestavili s pridniki raznih vej vojske. Izkazalo se je, da je šlo za politično delitev med mornarico in kopenskimi silami. Izdelali so nekaj motornih sanij in iz Mandžurije naročili 19 konjičev, ki so jih prevzeli na Novi Zelandiji. Psom niso preveč zaupali. Priskrbeli so si samo 33 sibirskih vlečnih živali. Podcenjevali so uporabo tekaških smuči, ki niso imele v Angliji nobene tradicije. Nad vsem pa je kraljeval večvrednostni kompleks. Ladja »Terra nova«, ki jih je pripehljal na Novo Zelandijo, je bila zelo portna glede goriva. Z nakladanjem premoga si je nabrala nekaj zamude na časovnici. S seboj so nosili montažno hišo s kvadraturo 150 metrov, ki bi po postavljavi omogočala udobno življenje v baznem taboru.

Ladjo so zasidrali na kraju, ki je danes označen kot MacMurdo in se letili izkrcanja in postavljanja tabora. Na predvideni smernici je del članov odprave začel razmeščati vmesne zaloge hrane, goriva in drugega materiala. Imeli so velike težave s konjiči, ki niso bili primerni za okolje. Kmalu so se pokvarili tudi motorne sanij. Leta 1982 so slučajno odkrili eno od kant goriva in analiza je pokazala, da je imelo preveliko oktanov za značilnosti motorjev. Na vrhu lednika Beardmore so vse spravili z vleko psov in ljudi, pri tem pa potrosili preveč moči. Oskrbovalno linijo so raztegnili do 210 kilometrov od baze. Vojaški red in hierarhija, ki sta vladali v odpravi, sta preprečili, da bi linijo še podaljšali. Tak nasvet je namreč prihajal iz činovno nižjih članov.

Po postavljivosti linije in povratku v bazni tabor je Scotta čakala neprjetna vest, da so se na Antarktiki izkrcali tudi Norvežani. Njihovo izhodišče je bilo od an-

Na fotografijah z leve v smeri urinega kazalca: Roald Amundsen; Zmagovita norveška ekipa pred šotorom na Južnem tečaju; Nesrečna skupina Roberta Scotta (stoji na sredini); Scottova ladja Terra Nova; Scott v oficirski uniformi; Norveški premier Jens Stoltenberg govori na proslavi stoljetnice 14. decembra letos na Južnem tečaju.

gleškega oddaljeno 650 kilometrov, pred njimi pa se je raztezala znatno daljša ravnina ploskev zaledenelega zaliva. Imeli so približno 100 kilometrov krajo pot, kar je pomenilo prednost od treh do šestih dni.

Angleži so se dejansko podali na pot 1. novembra 1911 pod pritiskom moteče prisotnosti Norvežanov. V zmedri so kar pozabili na zastavo, ki bi jo moral zasaditi na tečaju. Scottu jo je dala kraljica Alexandra, paradoksalno pa je napako rešil Norvežan, ki je bil v angleški ekipi. S smučmi je dohitel pohodnike in jim izročil državni simbol.

Po izkrcanju iz ladje »Fram« so Amundsen in njegovi Vikingi, uredili znatno skromnejši tabor. Njihova montažna hiša je merila samo 32 kvadratnih metrov. S seboj so prinesli veliko zalogo čokolade in kar 400 zavojev polenov. Njihova oprema je bila sad intenzivnih raziskav, saj so številni proizvajalci med seboj tekmovali, kdo bo ponudil boljše izdelke. Potrebno opremo so naložili na deset štiri metre dolgih sanij. Razpolagali so z več desetimi parov dva metra in pol dolgimi tekaškimi smuči, s katerimi še danes kraljujejo na športnih tekmovanjih. Na ladjo »Fram« so vkrcali 97 grenlandskih psov. Ob izkrcanju jih je bilo 110, ker so nekatere samice skotile mladiče. K sveži hrani je spadal nekaj prašičev, kokoši in zaradi mleka, skupina koz. Izračunali so, da se bodo med napredovanjem zaloge manjšale. Pse, ki niso bili več potrebni, so sproti klali in jih dajali sotriponom za hranilo. Pohod so začeli 20. oktobra, 11 dni pred Angleži, in imeli zelo veliko srečo z vremenom. Velika izkušenost na smučeh jim je nudila dnevne etape tudi po 50 kilometrov! Angleži so imeli stalno slabo vreme, izbrali so težjo in daljšo pot, na smučeh so bili nerodni.

Napredovanje Norvežanov je bilo podobno biltenu zmage: 31. oktobra pri 81 stopinjah, 5. novembra pri 83, 8. novembra so prehodili 50 kilometrov, 13. no-

vembra pri 84 stopinjah južne širine. 17. novembra so dosegli kopno, kajti dotele so hodili in tekli po zaledenelem Rossovu morju. Začeli so vzpon po ledenuku Heilberg in na njegovem vrhu dosegli največjo nadmorsko višino 3280 metrov, kjer so zaklali 24 psov. Od tam je šlo pretežno navzdol. 12. decembra so bili pri 89 stopinjah 30 minutah in se začeli ozirati na okrog. Dva dni kasneje so se ob treh poldan ustavili in namerili 89 stopinj 55 sekund. Postavili so drog in nanj obesili svileno norveško zastavo. Več članov je obredno okolico in na koncu so sklenili, da napredujejo še za kakih devet kilometrov, da bi zanesljivo dosegli točko 90 stopinj.

15. decembra južneje niso mogli več. Ponovili so obred, kraj poimenovali po kralju Haakonu VII in se po dnevu počitka začeli vračati. Vsi zdravi in z 11 psmi so dosegli ladjo »Fram«, ki je 30. januarja odplovila proti domovinam.

Angleška ekipa je beležila težave od samega začetka. Zaklali ali odslovili so konjiči, sani so se pokvarile in psov je bilo premalo. Pokazali so se znaki skorbuta, ker niso imeli s seboj limoninega soka. Ta namreč v angleški vojski ni bil predviden. 5. decembra je Scott zapisal v svoj dnevnik: »Bogove, če je tudi Amundsen v takih razmerah?« Neprilike so jih za štiri dni začrnila na istem mestu. Na vrhu ledenuka so 15. decembra dosegli nadmorsko višino 3300 metrov. Istri dan je Amundsen praznoval zmago! Na dan novega leta 1912 so bili od tečaja oddaljeni 270 kilometrov. Scott je določil sebe in četverico za končni naskok. 15. januarja je Scott zapisal: »Dve etapi nas bosta priveli do cilja. Obstaja moreča možnost, da bomo tam našli norveško zastavo.« In res so našli zastavo, ostanke tabora, zaledene sledove smuči in psov. Scott je zapisal: »Povratek bo trd boj za preživetje. Sprašujem se, če nam bo uspelo.«

Južni tečaj so Angleži dosegli 18. januarja. V norveškem šotoru so našli pismo, ki ga je Amundsen napisal norveškemu kralju, če bi mu povraten spodeltel.

Potolčena se je angleška peterica premikala vsak dan počasneje. Dolgo so iskali vmesna skladišča, kazale so se nevarne ozeblbine, vreme ni bilo naklonjeno. 18. februarja je umrl član odprave Evans. 1. marca so dosegli večje skladišče materiala in z grozou ugotovili, da je bila kanta z gorivom prazna. Zaradi pokvarjenega zamaška je kemikalija izhlapela. Deset dni kasneje so se samo vlekli po snegu in ledu. Scott je v dnevniku omenil možnost, da bi jih opij in morfin uspavala in bi tako umrli. Pohodnik Oates se je zmešalo. Odšel je iz tabora in se izgubil, šlo je za samomor. 19. marca so prehodili zadnjo etapo, postavili štor in napisali poslovilna pisma svojem. Zadnji Scottov zapis nosi datum 29. marca.

Nastopala je polarna zima in reševanje ni bilo več mogoče. Reševalna ekipa je šla na pot komaj 12. novembra. Nasli so skoraj zasut štor in točno vedeli kaj je v njem. Scott in Bowers sta bila v svojih spalnih vrečah, Wilson pa naslonjen na steber šotorja. V usnjeni torbi so bila pisma in Scottov dnevnik, ki je omogočil točno rekonstrukcijo nesrečne poti. Štor so podrli in trupla pustili v njem. Ker se ledeneki premikajo, obstaja možnost, da so že dosegli morje. Reševalci so ugotovili, da je Scott občutil le 17 kilometrov od pomembnega skladišča, kjer je bilo na voljo dovolj hrane, goriva in oblačil.

Več desetletij kasneje je kraj obiskal Scottov sin Peter in pokusil konzervo s fižolom. Hrana je bila popolnoma ohranjena in užitna. V sklopu praznovanja osvojitev južnega tečaja se je tja na smučeh podal nekdanji vrhunski norveški tekač na smučeh Vegard Urvang. V zadnjih letih so številne postojanke, ki delujejo na Antarktiki, do južnega tečaja v snegu in ledu izravnale skoraj avtocesto.

Bruno Križman

ITALIJA - Po odobritvi varčevalnega odloka v poslanski zbornici

Šef države zadovoljen, sindikati ostajajo zelo kritični

Za Napolitana se je parlament izkazal - Camussova in Bonanni ne popuščata

RIM - »Parlament se je zelo izkazal,« je dejal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko je včeraj zapuščal baziliko v Assisiju, kjer se je z ženo udeležil božičnega koncerta. In kaj misli o poslancih, ki niso sodelovali na glasovanju? Na novinarsko vprašanje je takole odgovoril: »Ne vem, kako je bilo z vidika sodelovanja ali ne-sodelovanja pri glasovanju, vendar menim, da se je parlament zelo izkazal, ko je sledil razpravi o varčevalnem dekreту in ga na koncu odobril.« Se moramo poleg Montija oprijeti tudi tudi sv. Frančiška, zaščitnika Italije? Na to vprašanje enega od kronistov je Napolitano odgovoril: »Oprijeti se moramo predvsem samih sebe.«

Če je predsednik države zadovoljen, pa med sindikati raste nezadovoljstvo. »Varčevalni paket je tak, kot če bi ga naredil moj stric, ki nima pojma o ekonomiji,« je včeraj izjavil generalni sekretar sindikata Cisl Raffaele Bonanni med mirnim protestom pred palačo poslanske zbornice. Bonanni je tudi ponovil, da so varčevalni ukrepi nepričutni in usmerjeni proti odvisnim delavcem in upokojencem. Zato se Cisl ne bo vdal in bo protestiral vse do božiča in še naprej.

Tudi sekretarka največjega italijanskega sindikata Susanna Camusso ostaja pri oceni, da je varčevalni dekret neuravnovešen in brez elementov pravičnosti, ki bi jih moral vsebovati. Te bo po njenih besedah treba doseči, po možnosti med razpravo v senatu. Camussova se je v Padovi udeležila posveta svoje sindikalne zveze Cgil, ki je imel pomenljiv naslov Najprej delo. Globoko nepravičnost vidi sindikalna voditeljica pri obdavljanju odvisnega dela, upokojencev in družin. »Te ukrepe bo treba popraviti tudi zaradi recezijskih učinkov, ki jih bodo imeli na prebivalstvo v obliki zmanjšane kupne moči in postopnega krčenja proizvodnega sistema,« je posvarila Camussova in dodala: »Mi smo vedno nezaupljivi, ko nam obljubljajo prvo fazo in potem še drugo, za rast, ki pa navadno ne pride.«

Kot je znano, je premier Mario Monti odobritev svoje dekreta v poslanski zbornici plačal z 61 glasovi manj, kot jih je prejel ob zaupnici svoji vladi. Konsenz, čeprav še zelo visok, mu upada, vendar se premier ne predaja in poziva politiko k njenim odgovornostim. Monti zavrača izsiljevanja in opozarja, da »če ne bomo vsi naredili svoje dolžnosti, je država v resni nevarnosti.«

EGLPT - Izbruh nasilja z žrtvami

Trg Tahrir spet gori, protestniki ne popuščajo

KAIRO - V spopadih med vojsko in protivladnimi protestniki v egiptovski prestolnici Cairo je bilo v petek ubitih osem ljudi, ranjenih in poškodovanih pa okrog 300. Nasilje, ki se je nadaljevalo tudi včeraj, je blizu trga Tahrir divjalo več ur, sprožil pa naj bi ga napad vojakov na enega od protestnikov. Protivladni protestniki sicer bližu vladnih prostorov vztrajajo že od konca novembra in tako preprečujejo vstop novoimenovanemu premieru Kamalu al Ganzuri.

Včeraj se je nad trgom Tahrir vil gost dim, protestniki pa so vojake obmetali s kamenjem in bencinskimi bombami. Policisti in vojaki so nadzor nad ulicami prevzemali tudi s pomočjo barikad iz bodeče žice. Napetost je še povečal premier al Ganzuri, ki je protestnike obtožil, da so proti-revolucionarji. »To ni revolucija, to je kontrarevolucija,« je dejal in ob tem zanikal poročila, da so varnostne sile protestnike izpred prostorov vlade poskušale razgnati s strelnjem.

FIRENCE - Protest Senegalcev v spomin na umorjena rojaka

Za Samba in Diopa

Na tisoče ljudi proti rasizmu - Manifestacije po številnih italijanskih mestih

FIRENCE - Več tisoč senegalskih priseljencev je včeraj v mestnem središču omikano protestiralo proti rasizmu. Na čelu sprevoada so bili sorodniki 40-letnega Madoua Samba in 54-letnega Morja Diopa, učilnih prodajalcev, ki jih je v torek na pravem morilskem pochod ustrelil desničarski skrajne Gianluca Casseri. Ob njih so hodili sorodniki in prijatelji drugih treh Senegalcev, ki jih je Casseri ranil.

Na enem od plakatov je bila ob fotografiji Modoua Samba slika njegove žene in 13-letne hčerke. Pod njo je pisalo, da je umorjeni očka ni mogel videti, ker mu ni bilo izdano dovoljenje za bivanje. Ko bi odšel k družini, domov v Senegal, bi se ne mogel več vrniti ...

Protestniki so nosili plakate z gesli proti rasizmu in senegalske zastave. Peli so svoje pesmi in zahtevali človeku dostojno življene. Po navedbah organizatorjev se je na pohodu po firenških ulicah zbral približno 12.000 udeležencev.

»Želimo si, da bi danes vzšlo novo upanje, da naši bratje niso umrli zamaši,« je dejal predstavnik senegalske skupnosti v mestu Papa Diaw. Zavzel se je za miroljubno sožitje in spoštovanje med ljudmi, ki »mora biti resnično, ne zgolj fasada.« Opozoril pa je tudi, da »ni mogoče razširjati sovraščvo in nestrost, kot se je to dogajalo zadnjega leta.« »Kdor je sejal sovraščvo, bi se moral ob pogledu na

omikane ljudi v sprevodu sramovati,« je še poudaril. Med tistimi, ki jih je Papa Diaw objel, je bil tudi tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani.

Podbobe manifestacije proti rasizmu so priredili tudi v številnih drugih italijanskih mestih. V Bologni pod napisom: Dovolj z institucionalnim rasizmom! Udeleženci so ponavljali, da niso drugorazredni državljeni, da plačujejo davke, protestirali pa so proti zakonu Bossi-Fini in proti uvedbi kaznivega dejanja ilegalnega priseljevanja.

Množična je bila tudi manifestacija v Neaplju, ki se je je drugimi udeležil tudi župan Luigi De magistris.

FILIPINI - Pustošenje tropске nevihte Washi

Na jugu filipinskega otočja krepko čez štiristo smrtnih žrtev

MANILA - Tropska nevihta Washi, ki je opustošila južni del otočja Filipinov, je po zadnjih podatkih Rdečega križa terjala najmanj 436 življenj, številne pa še pogrešajo. Največ ljudi je umrlo med spanjem, saj so reke zaradi obilnega 12-urnega deževja hitro narastele in s seboj odnesle njihove domove.

Kot je povedal predstavnik lokalnega Rdečega križa, podatki o smrtnih žrtvah temelijo na preštevanju trupel v mrtvašnicah. Največ žrtev, 215, je bilo v pristaniškem mestu Cagayan de Oro, medtem ko so v bližnjem Iliganu, prav tako ob morju, došle našteli 144 mrtvih. Obe mesti ležita na južnem otoku Mindanao.

Več smrtnih žrtev je bilo tudi v osrednji provinci Negros Oriental in v provincah Compostella in Zamboanga del Norte na jugu države. Mnogo ljudi je utonilo, saj so narasle vode dosegale strehe, druge pa so pod seboj pokopalni zemeljski plazovi. Obračun katastrofe bo nedvomno še višji, saj sta voda in močan veter odplavila številne vasi.

Oblasti so na pomoč prizadetim območjem poslale na tisoče vojakov, policistov, rezervistov, pripadnikov obalne straže in prostovoljcev. Vodja filipinske civilne zaščite Benito Ramos je ocenil, da je visoko število žrtev na otoku Min-

V Siriji nove žrtve hudega nasilja

DAMASK - V nasilju vladnih sil nad nasprotniki sirskega režima je bilo včeraj ubitih 34 ljudi, največ v nemirnih provincial Homs in Idlib. Arabska liga medtem, kot kaže, obupuje nad razmerami v državi, saj razmišlja, da bi sirske dosje predala Varostnemu svetu ZN. Katarski premier Šejk Hamad bin Jasem al Tani je namreč dejal, da bo liga Sirijo poslala pred VS, če bo še naprej odklanjala prihod tujih opazovalcev. Kot je napovedal, se bodo zunanjji ministri Arabske lige o tem pogovarjali na sredinem srečanju v Kairu.

Tunizija slavi prvo obletnico revolucije

TUNIS - Na tisoče Tunizijcev se je včeraj zbralo na ulicah in praznovalo prvo obletnico dogodka, ki je sprožil ljudski upor. V mestu Sidi Bouzid, kjer se je pred letom začgal 26-letni Mohamed Bouazizi, se je ljudem pridružil tudi novoizvoljeni tunizijski predsednik Moncef Marzouki. Tunizijcem je uspelo, vstaja pa se je razširila tudi na druge države in botrovala odhodu avtoritarnih voditeljev v Egiptu, Libiji in Jemnu, ako imenovana jasminova revolucija je v Tuniziji terjala približno 200 življenj.

Obama po telefonu z Medvedjevom

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v telefonskem pogovoru z ruskim kolegom Dmitrijem Medvedjevom izrazil zaškrbljenost zaradi obtožb glede izvedbe parlamentarnih volitev v Rusiji 4. decembra. Pozdravil pa je pravljivost Medvedjeve za temeljito preiskavo očitanih nepravilnosti. Iz Bele hiše so sporočili, da je Obama Medvedjevu čestital ob vstopu Rusije v Svetovno trgovinsko organizacijo (WTO) in dejal, da je to tudi rezultat novega odnosa med Rusijo in ZDA, ki je bil vzpostavljen v času predsedovanja Medvedjeva. Slednji je sicer kritike zavrnil in Obam je dejal, da »je ocena naših volitev s strani ZDA za nas brez pomena«.

Napeto v Kazahstanu

ASTANA - Kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbajev je v mestu Žanaozen, kjer je v petek izbruhnilo nasilje med protestniki in policijo, razglasil izredne razmere. Medtem iz države prihajo različne ocene števila žrtev in ranjenih. Visoka predstavnica EU za zunanjopolitiko Catherine Ashton je izrazila zaskrbljenost nad dogajanjem.

ZADETEK V ZADNJI MINUTI? NOVICA OB PRVI KAVI.

Jan Grgič, novinar

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni, da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna! Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**" darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doc:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

NOGOMET - Vnaprej odigrane tekme A-lige

Milan na vrhu lestvice Pravi »show« v Firencah

VERONA/MILAN - Allegrijev Milan je brez večjih težav odpravil Sieno in se v pričakovanju današnjih obračunov povzpel na sam vrh lestvice. V prvem polčasu se je Siena odlično upirala Milantu, ki je napadal precej jajlovo. Ibrahimović in Seedorf sinoči nista bila v najboljši formi. Milan je oba zadetka dosegel v drugem polčasu. Iz zagate je Allegrijeve varovance v 54. minutu rešil Nocerino, ki se je letos že večkrat izkazal za odločilnega. Nocerino strel je v mrežo preusmeril branilec Siene. Devet minut kasneje je sodnik slabo ocenil Brkičev poseg nad Boatengom v kazenskem prostoru. Milanov igralec je simuliral prekršek (dotika z vratarjem ni bilo), sodnik pa je pokazal na belo točko, s katere je bil natančen Ibrahimović. Milan je v zadnjih treh tekma imel na razpolago prav toliko enajstmetrovk. Milan je imel v drugem polčasu vsaj 70 odstotkov posesti žoge. Siena tokrat ni bila kos rdeče-črnim.

Na uvodni tekmi 15. kroga A-lige med Chievom in Cagliarijem so slavili zmago nogometniki iz Verone. Pri moštvi iz Sardinije je trener Conti pogrešal kar nekaj standardnih igrateljev, kar se je poznalo pri igri. Medtem ko sta bila veronska napadalka tokrat uigrana in predvsem natančna pred vratni. Pellissier se je trudil in iskal svoj stoti gol v dresu Chieva. Bil pa je neuspešen. Gostitelji so povedli po zaslugu Thereaua. Prvi polčas se je končal s temnim vodstvom Chieva. V drugem delu ni bilo reakcije gostov. Domači so spremno vodili igro in dosegli še drugi gol s Sardom. Nogometniki sardskega kluba so na plin pritisnili le proti koncu tekme. Bilo pa je prepozno. Od slovenskih nogometniki Chieva je tokrat igral le Boštjan Cesar, medtem ko Jočka ni bilo niti na klopi.

Pravi spektakel so gledalci videli v Firencah, kjer so padli štirje zadetki. Fiorentina je v prvem polčasu povedla po zaslugu Gilardina. V drugem polčasu je letos presenetljiva Atalanta

Oba strelca Milana proti Sieni, Antonio Nocerino in Zlatan Ibrahimović

ANSA

najprej izenačila z Masiellom in nato pred iztekom srečanja še povedla z Denism (enajsti zadetek v letošnji sezoni). Ko je vse kazalo, da bodo gostje iz Bergama odnesli domov celoten izkušček, je stopil v ospredje Črnogorec Jovetić, ki je uspel premagati gostujajočega vratarja. Obe ekipi, ki imata enako število točk na lestvici, sta igrali čvrsto in dinamično.

Danes bodo na sporednu ostale tekme. V ospredju bosta večerna dvojava med Laziom in Udinejem ter Napolijem in Romo. Prvenstvo se bo nato nadaljevalo v torek in v sredo, ko bodo igrali zaostale tekme prvega kroga.

NOGOMET - Prva poklicna divizija

Triestina na »Roccu« Še ena Alettijska ...

Triestina želi danes (proti Pratu na Roccu ob 14.30) zaključiti sončno leto z zmago, ki bi Tržačanom omogočila, da bi prešli v drugi del sezone s 25 točkami na lestvici, kar bi bil velik uspeh, če pomislimo, da so Allegretti in soigralci po dvanaštih krogih imeli le 12 točk in so bili skorajda vpletjeni v boj za obstanek.

V petek zvečer je bila prijetna družabnost, ki jo pred božičnimi prazniki organizirajo navijači. Ob prisotnosti celotne ekipe je predsednik Aletti znova poudaril, da je prepričan v napredovanje v B-ligo, privočil pa si je tudi zavrnivo izjavilo, da bo Triestina »primorana osvojiti prvo mesto, saj bo v Trstu 11. junija, ko naj bi bila na sporednu končnico za napredovanje, koncert Brucea Springsteena«. Predsednik Aletti gleda torej z optimizmom na nadaljevanje sezone, kar je tudi razumljivo po uspešnih nastopih v zadnjem mesecu, ko je Triestina v štirih tekma osvojila 10 točk. Počitnice bodo prav prišle tudi zato, ker bodo medtem lahko okrevali Thomassen, Rossetti in Allegretti (medtem ko je Curiale še kaznovan). Galderisi se torej stalno ubada s težavami pri sestavi ekipe. Vprašljiv je nastop Motte, vendar je De Vena v pondeljek v La Spezii dokazal, da lahko dobro nadomesti bolj izkuše-

nega soigralca. V obrambi je manjše fizične težave imel Lima, ki pa bo – kot je v njegovem značaju – stisnil zobe. Njegov nakup je še kako koristil obrambi Triestine, ki je v zadnjih štirih krogih prejela le dva zadetka.

Današnji nasprotnik je Prato, ki ga trenira Vincenzo Esposito. Ekipa iz Toskane je s 14 osvojenimi točkami pred zadnjim na lestvici, tako da zmaga Triestini – navkljub odsotnosti – ne sme uiti. Razen izkušenega napadala Maxa Vierija, gre za brata bolj znanega Christiana, je Prato v povprečju mlada ekipa, ki ima kot cilj obstanek v ligi. V gosteh je doslej osvojil le pet točk v osmih nastopih (1-2-5). (LE)

B-LIGA - Izidi 20. kroga: Albino-leffe - Gubbio 0:0, Bari - Vicenza 2:2, Crotone - Ascoli 1:2, Empoli - Grosseto 2:2, Juve Stabia - Cittadella 3:1, Livorno - Brescia 0:2, Modena - Torino 2:1, Padova - Nocerina 2:2, Reggina - Sassuolo 1:1, Varese - Verona (danes ob 12.30), Pescara - Sampdoria (jutri ob 20.45). **Vrstni red:** Torino 41, Sassuolo, Verona 37, Padova 35, Pescara 33, Reggina 30, Juve Stabia, Grosseto 28, Varese 27, Sampdoria 26, Vicenza, Bari, Cittadella 25, Crotone 24, Empoli, Brescia 22, Albino-leffe 21, Livorno, Modena 20, Gubbio 18, Nocerina 16, Ascoli 15.

Izidi A-lige

Chievo - Cagliari 2:0 (1:0)

Strelca: Thereau v 35. in Sardo v 57. min.

Fiorentina - Atalanta 2:2 (1:0)

Strelci: Gilardino (F) v 9. min.; Masiello v 81. in Denis v 86., Jovetić (F) v 88. min.

Milan - Siena 2:0 (0:0)

Strelca: Nocerino v 54., Ibrahimović v 63. min. iz 11-m

Lestvica

Milan	15	9	4	2	33:16	31
Juventus	14	8	6	0	25:11	30
Udinese	14	9	3	2	18:7	30
Lazio	14	8	4	2	22:11	28
Napoli	14	5	6	3	22:14	21
Palermo	14	6	2	6	16:16	20
Inter	14	6	2	6	17:18	20
Genoa	14	5	3	6	16:17	20
Chievo	15	5	4	6	13:18	19
Cagliari	15	4	6	5	12:15	18
Roma	14	5	3	6	16:18	18
Catania	14	4	6	4	15:20	18
Parma	14	5	2	7	15:20	17
Atalanta (-6)	15	5	8	2	19:18	17
Fiorentina	15	4	5	6	15:15	17
Bologna	14	4	3	7	13:20	15
Siena	15	3	5	7	14:16	14
Cesena	14	3	3	8	7:15	12
Novara	14	2	5	7	15:25	11
Lecce	14	2	2	10	13:26	8

DANES 15.00 Catania - Palermo, Cesena - Inter, Genoa - Bologna, Juventus - Novara, Parma - Lecce, 20.45 Lazio - Udinese, Napoli - Roma

Klubsko SP se seli v Afriko, danes finale Barcelona-Santos

TOKIO - Maroko bo gostil svetovno klubsko prvenstvo leta 2013 in 2014, je sporočil predsednik Mednarodne nogometne zveze (Fifa) Sepp Blatter. Maroko bo prva afriška država, ki bo gostila tekmovanje, je odločil izvrsni odbor Fifo po seji v Tokiu. Prvenstvo leta 2012 je bilo že pred tem oddano Japonski. V Tokohami, nedaleč od Tokia, bo danes (tekma se bo začela ob 11.30 po evropskem času) znameniti zmagovalec po finalnem dvoboju med evropskim prvakom Barcelono in brazilskim Santosom.

Ayew najboljši afriški nogometni igrač leta

JOHANNESBURG - Ganski reprezentant Andre Ayew, znan z vzdevkom Dede, je najboljši afriški nogometni igrač leta po izboru britanske mreže BBC. Ayew je premagal takšne zvezdne, kot so Yaya Touré, Gervinho, Samuel Eto'o in Malian Seydou Keita. Ayew nadaljuje družinsko tradicijo. Lovoriku je sinu izročil ganski Pele Abedi Ayew, ki je omenjeni naslov osvojil pred 20 leti. Z omenjenim naslovom so se ovenčali še trije Ganci, in sicer Samuel Kuffour, Michael Essien in Asamoah Gyan.

ČERNIC IN KOSMINA - Na včerajšnji vnaprej igrani tekmi odbokarske A1-lige je Vibo Valtellina s 3:2 premagal Verono. Pri Valentiji je Matej Černic dosegel 9 točk. Pri Veroni je na igrišče stopil tudi Damir Kosmina, ki je zbral dve točki. Tretji Slovenec, Mitja Gasparini, je tekmo končal z 12 točkami.

Košarka - Državna divizija A

Trento dohitelj tržaški Acegas Aps

Bitumcalor Trento - Acegas Aps 65:63 (20:14, 13:18, 15:16, 17:15)

Acegas Aps: Carra 18, Zaccariello 9, Gandini 4, Ruzzier 15, Ferraro 9, Moruzzi 6, Mastrangelo 2, Zecchin. Trener: Dalmasson.

Tržaški Acegas Aps je Prato, ki ga trenira Vincenzo Esposito. Ekipa iz Toskane je s 14 osvojenimi točkami pred zadnjim na lestvici, tako da zmaga Triestini – navkljub odsotnosti – ne sme uiti. Razen izkušenega napadala Maxa Vierija, gre za brata bolj znanega Christiana, je Prato v povprečju mlada ekipa, ki ima kot cilj obstanek v ligi. V gosteh je doslej osvojil le pet točk v osmih nastopih (1-2-5). (LE)

Zenska A2-liga

Odlöčilne so bile slovenske košarkarice

Miljski Petrolavori je v ženski košarkarski A2-ligi na domaćem parketu zanesljivo premagal Collegno. Končni izid je bil 75:65. Varovanec trenerja Matije Jogana so si na koncu priigrale prednost desetih točk. Od košarkaric miljskega kluba se je tokrat razigrala Jessica Cergol, ki je bila na koncu tekme najboljša strelnica. Doseglj je kar 27 točk. Njena sestra Samantha je tekmo končala s 13 točkami, tretja Slovenka Anja Gabrovšek pa s 16.

VATERPOLO - Moška A2-liga: Brescia - Pallanuoto TS 9:9.

ROKOMET - Elitna A-liga

Podvig Tržačanov

Pallamano TS - Junior Fasano 27:26 po 7-metrovkah (24:24)

Pallamano TS: Modrušan, Zaro, Čermelj 1, Radojković 2, Oveglia 1, Sirotić 4, Anici 8, Pernic 1, Nadoh 7, Di Nardo, Carpanese, Dapiran, Leone, Visintin. Trener: Bozzola.

Tržaški rokometni igralci so v zadnjem krogu prvega dela prvenstva po streljanju sedemmetrovk premagali še trdoživi Junior Fasano. Drugi polčas ni bil za srčne bolnike, saj je bila tekma zelo živčna in napeta. Gostje iz Fasana so v zadnjih minutah vodili celo za tri gole, kar pa ni prestrašilo varovancev Marca Bozzole. Z izjemno borbeno in požrtvovalno igro so izid nadoknadiли in v zadnjih sekundah so celo imeli priložnost, da bi zmagali. Gostujuči vratar pa je ubranil Nadohov prosti strelni. Po novem pravilniku se po neodločenem izidu izvajajo kazenski strelni, ki odločajo o zmagovalcu (zmagovalec prejme dve točki, poraženec pa eno). Pri sedemmetrovkah so bili natančnejši gostitelji, ki so v polno zadezi trikrat. Izkazal pa se je predvsem domači vratar Diego Modrušan, ki je ubranil tri kazenske strele.

V drugem polčasu se je žal huje poškodoval Di Nardo. Po močnem udarcu v kostno nos je moral z rešilcem v bolnišnico.

Trener Marco Bozzola je bil po tekmi zadovoljen z nastopom svojih varovancev: »Fantje so pokazali izjemno voljo do zmage. V napadu nismo igrali najboljše. Kljub temu nam je uspelo izenačiti. Nikomur nimam kaj očitati. Vedeli smo, da je Fasano dobra ekipa.« Tržaška ekipa zaostaja za vodilnim Bocnom, ki je izgubil proti Brixnu, le eno točko. Prvenstvo elitne A-lige se bo nadaljevalo 21. januarja.

Ostali izidi: Brixen - Bozen 32:30, Pressano - Noci 32:31, Mezzocorona - Conversano 33:36, Mosconi - Teramo 33:32, Ambra - Bologna 36:37.

ZIMSKI ŠPORTI - V Val Gardeni in Courchevelu

Letos odpovedali že osem tekem alpskih smučarjev

Zaradi neugodnih vremenskih razmer brez smuka in slaloma - Nor. kombinacija: Pittin 3.

21-letni Alessandro Pittin iz Cerciventa v videmski pokrajini je letos že drugič stopil na zmagovalni oder. Prvič je bil uspešen v Lillehammerju pred dvema tednoma, ko je osvojil 2. mesto. Tudi včeraj je dosegel najboljši čas v teku na smučeh, potem ko je bil po skokih 18. Nase je opozoril že na OI V Vancouveru, ko je osvojil bronasto kolajno

ANSA

VAL GARDENA/COURCHEVEL - Sneg in veter sta včeraj prekrižala načrte alpskim smučarjem in smučarkam. V francoskem Courchevelu je odpadel ženski slalom za svetovni pokal zaradi velike količine – več kot meter – novozapadlega snega. Slalom bodo poskušali v Courchevelu izpeljati danes (prva vožnja ob 9.30, druga ob 12.30), veleslalom pa je odpovedan.

Veter pa je odpihnil smuk v Val Gardeni. Po skrajšani proggi – tudi včeraj so znižali start – se je spustilo 21 smukačev, nato pa so tekmo dokončno prekinili, ni pa še znano, ali bodo tekmo nadoknadi. Danes se smučarji selijo v Alto Badio, kjer bo veleslalom, jutri pa še slalom. Z včerajnjima prekinitvama so letos zaradi neugodnih vremenskih razmer odpovedali že osem tekem.

NORDIJSKA KOMBINACIJA - Na tekmi svetovnega pokala v nordijski kombinaciji v avstrijskem Seefeldu je spet odlično nastopil tekmovalec iz naše dežele Alessandro Pittin, ki je bil tretji. Zdaj zaseda šesto mesto na skupnem razvrsttvitvi pokala.

SMUČARSKI TEK - Poljska smučarska tekačica Justyna Kowalczyk je zmagovalna tekme svetovnega pokala na Rogli. Drugo mesto na 10 kilometrov klasično s skupinskim startom je zasedla Norvežanka Therese

Johaug, tretja pa je bila rojakinja slednje Vibeke Skofterud. Edina slovenska predstavnica Barbara Jezeršek je bila 17., najboljša Italijanka pa deželna tekačica na smučeh Silvia Rupi na 24. mestu. Pri moških (15 km) je zmagal Norvežan Petter Northug, pred Švicarjem Dariom Cologno in Kazahstancem Aleksejem Poltaranicom. Tekma je bila zelo izenačena, saj so bile razlike med prouvrvršenimi minimalne. »Azzurro« Valerio Checchi je bil 15., od prouvrvršenega Norvežana je zaostal »le« 16 sekund.

V ženski konkurenči na Rogli ne bo nastopila vodilna v skupnem seštevku Norvežanka Marit Bjørgen, saj se želi v miru pripraviti na novoletno turnejo Tour de Ski. Danes bo na vrsti še sprint.

SMUČARSKI SKOKI - Včeraj je na tekmi svetovnega pokala v smučarskih skokih v Engelbergu dosegel uspeh kariere Jurij Tepeš (244,7 točke), ki je zasedel osmo mesto. Do točk sta prišla še dva slovenska skakalca: Robert Kranjec je bil 13., Jure Šinkovec pa je bil na koncu 22. Zmagal je Norvežan Anders Bardal (266,2), drugi je bil Avstrijec Martin Koch (258,1), tretji pa njegov rojak Thomas Morgenstern (257,4). Skakalec iz naše dežele Colloredo je bil 14.

CHEERDANCE MILLENIUM

Pri Briščikih
Novoletni plesni festival

Enajst društev iz Trsta, Gorice, Slovenije in Hrvaške bo sestvarjalo tradicionalni novoletni plesni festival, ki ga prireja danes Cheerdance Millennium ob 16.00 v telovadnici pri Briščikih. Program vključuje 21 točk, poleg navijaških skupin Cheerdance Millennium – belih in plavih Zajčkov, palčkov in Škratov – se bodo staršem in sorodnikom predstavile še skupine SKD Škamperle, ŠD Kontovel, KD Vigred, SKD Vipava, ŠD Dom, SKD Timava, A.C.D.T. Country Team. Plesni popoldan bo sklenila skupna božična točka članic in članov Cheerdance Millennium.

RITMIČNA GIMNASTIKA
Na 1. maju Božična akademija Bora

Sekcija ritmične gimnastike športnega združenja Bora bo danes na Stadionu 1. maja Trstu organizirala tradicionalno božično akademijo, na kateri bodo svoje znanje prikazale vse borovke, od najmlajših do največjih, ki se stavljajo tekmovalno skupino. Božična akademija se bo začela ob 15.30 v veliki dvorani Bojana Pavletiča.

prej do novice

www.primorski.eu

Domači šport

DANES

Nedelja, 18. decembra 2011

KOŠARKA

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Azzura A

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Fontanafreddi: Fontanafredda - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Trieste Calcio; 14.30 v Kršu: Vesna - Union Martignacco

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gorici, Stražice: Azzurra - Sovodnje; 14.30 v Trebčah: Primorec - Sistiana

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Beljanu: Begliano - Breg; 14.30 v Bazovici: Zarja - Centro Sedia; 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje - Romana

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Villa

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras - CGS

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA - 10.30 v Gradišču: Torriana - Olympia Terpin

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Zalet rumene

UNDER 16 MOŠKI - 16.00 v Trstu, Morpugo: Coselli - Sloga Tabor

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Fincantieri azzurra

UNDER 14 ŽENSKE - 11.00 na Proseku: Kontovel B - OMA

JUTRI

Ponedeljek, 19. decembra 2011

KOŠARKA

UNDER 19 ELITNI - 20.30 v Trstu, Ul. Carli: Barcolana - Jadran

UNDER 17 DEŽELNI - 18.15 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Romans

Obvestila

SK DEVIN vabi na predstavitev tečajev smučanja in deskanja v novi sezoni. Večer bo jutri, 19. decembra 2011 ob 19. uri v Kamnarski hiši v Nabrežini.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR vabi na božično akademijo, ki bo danes, 18. decembra, ob 15.30 na Stadionu 1. maja, v veliki dvorani B. Pavletiča.

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo tečaji smučanja začeli v nedeljo, 15. januarja 2012. Po potrebi organiziran avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 347-0473606.

AŠD SK BRDINA opozarja, da se nadaljuje vpisovanje glede tečajev smučanja za sezono 2012. Informacije na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. 340-5814566 (Valentina). V nedeljo, 8. januarja, bo možen avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki ESSO na Opčinah. Tel. 335-5476663 (Vanja).

AŠD SK BRDINA obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje med božičnimi počitnicami od 26. do 29. decembra v Forni di Sopra. Informacije na tel. št. 345-4093732 (Rado Šuber).

ŽENSKI NOGOMET - V meddeželnem prvenstvu C-lige

Slovensko obarvana Sistiana

Ekipo iz Vižovlj vodi trener Mario Adamič - Pet slovenskih nogometničic - Druge na lestvici

Mario Adamič

KROMA

Damjana Gregori in Gaia Mauri

KROMA

Sistiane. Pred več kot petimi leti je bilo v deželnih prvenstvih C in D-lige nad 15 ekip. »Zdaj jih je ostalo le sedem. V višjih državnih ligah pa imamo tri ekipe. Tagavaccino in Chiasiellis v A-ligi ter Pordenone v A2-ligi. Sodelovanja med deželnimi klubni ni. Mi jim sicer posojamo igralke, oni pa nam ne.« Letos pri Sistiani igrajo tri igralke, ki so že nastopale v A-ligi: Giulia Inglese, Elisabetta Del Gaudio, Sara Giovannini in Luisa Usenich. »S temi igralkami lahko letos igramo pomembno vlogo. Zdaj smo drugi na lestvici. Real Spinea

ima pet točk prednosti. V nedeljo bomo igrali še v Padovi in bo konec prvega dela prvenstva je zaradi pomanjkanja ekip v naši deželi meddeželno obarvana. Igramo tudi proti ekipam iz Veneta. Naše domače tekme igramo v Vižovljah, kjer tudi treniramo,« je povedal Adamič, ki je še dodal o letošnji ciljih tržaške ženske ekipe: »Po pravici rečeno naš cilj ni bilo napredovanje v višjo ligo. Letošnje prvenstvo je bilo prava neznanka, saj nismo poznali ekip iz Veneta. Vsekakor nisem pričakoval, da bomo začeli tako

dobro. Upam, da bomo nadaljevali po tej poti.« Zakaj pa raje ženske kot moške? »Ženske mi dajejo več zadoščanja, saj se bolj potrudijo in so na treningih bolj pozorne,« razmišlja Adamič.

Pa se zanimivost. Nogometnice Sistiane so se letos fotografirale za kaledar. »Za to so se s puncami odločili, da bi si delno odplačali stroške za dolga gostovanja, ki nas letos čakajo v Venetu. Dekleta si sama plačujejo stroške. S koledarjem pa bomo tudi pripomogli k večji vidnosti ženskega nogometna,« je obrazložil trener Sistiane. (jng)

DRŽAVNA B2-LIGA - Sloga Tabor se je z gostovanja vrnila s točko

Poraz po petem setu, slabo sojenje in polemike

Nekateri nasprotnikovi igralci po zmagi vzklikali »duceju«

Metallsider Argentario Trento - Sloga Tabor
Televita 3:2 (25:17, 28:30, 18:25, 25:21,
15:13)

Sloga Tabor: Cernuta 8, Jerončič 8, Kantere 24, Ambrož Peterlin 6, Slavec 14, Vatovac 17, Privileggi (L), Cettolo, Matevž Peterlin, Veljak. Trener: Battisti.

Odprava Sloga Tabor Televita v Trenetu je bila bolj podobna potupoči bolnišnici kot ekipi: Cettolo zaradi poškodbe gležnja še ne more igrati, podajalec Veljak je staknil povščino mišice, Matevž Peterlin, ki bi moral biti tokrat glavnih sprejemalcev, pa je na poti spet začutil bolečine v hrbtni in seveda ni mogel stopeiti na igrišče. Tako je poleg Nicole Cernute v vlogi napadalca zaigral Vatovac (s poškodovanim in povezanim prstom), kot režiser pa Ambrož Peterlin. Čeprav je bila po petih letih to njegova prva tekma v tej vlogi, se je odlično odrezal, dinamično zalagal svoje napadlce, ob tem pa še branil in blokliral, odpadel pa je seveda njegov doprinos v sprejem. Glavno vlogo v polju je tako imel libero Privileggi, ki je svojo nalogu dobro opravil, trener Battisti pa ni imel na razpolago nobene menjave.

Preden preidemo na kroniko same tekme pa nekaj negativnih vidikov, ki so povsem zagrenili veselje ob doseženi točki: slogaši so naleteli na povsem »domača« sodnika, ki sta tekmo krojila preveč po svoje in večlikorat tudi brez poznavanja osnovnih pravil.

ŽENSKA D-LIGA

Vse bolj oddaljena skupina za napredovanje

Zalet D - Azzano X 1:3 (25:14, 21:25, 25:27, 16:25)

Zalet D: Spanio 9, Lisjak 3, A. Zuzič 14, Vodopivec 6, Verša 15, Starec 10, Gantar 7, Cassanelli 1, Zavadal, Cernich, Micussi n.v. Trener: Berlot.

V pomembni tekmi za uvrstitev v skupino za napredovanje so igralke Zaleta D izgubile, tako da postaja zaželjena pot vse bolj strma. Igralke trenerja Berlota so sicer srečanje proti Azzano X, ki je imel le točko manj, začele odlično. Predvsem s servisom – kar 8 točk so doseglo po začetnem udarcu – so povsem nevtralizirale nasprotnice in tako brez težav vknjižile prvi niz. V nadaljevanju pa so nerazumljivo popustile. V drugem in tretjem nizu so gostje že v uvodu visoko povedle, nato so igralke Zaleta nadoknadle, a jim preobrat ni uspel. Najbolj izenačen je bil tretji niz, ko je Azzano X že povedel s 13:6, nato so Zuzičeva in soigralke reagirale in izenačile (17:17). V nadaljevanju sta si ekipo stalno izmenjivali v vodstvu, Zalet D je imel tudi prvo zaključno žogo (24:23), vendar sta bili dve naivni napaki ključni za poraz. zadnji niz je bil le labodji spev igralk, ki so včeraj – z izjemo igre v prvem nizu – naleteli na črn dan, tako da so nasprotnice imele lahko pot do končne zmage. Igralke Zaleta so od drugega seta dalje predvsem popustile na servisu, ki je bil v prvem nizu glavno orozje, igra v obrambi je bila preveč statična, veliko napak pa si je sledilo ravno v ključnih trenutkih.

ŽENSKA C-LIGA - V Repnu

Premagali konkurenta v boju za četrto mesto

Zalet C - Sant'Andrea 3:2 (12:25, 25:11, 18:25, 25:21, 15:13)

Zalet C: Bukavec 20, Colarich 0, Crissani 2, Cvelbar 15, Grgić 5, Štoka 11, Kapun (libero), Antognoli 0, Balzano, Babudri 10, Pertot 0, Spangaro. Trener: Maver.

Po izredno izenačeni in dramatični tekmi je Zalet C v Repnu včeraj tenu premagal svojega najnevarnejšega konkurenta v boju za četrto mesto. Začetek srečanja je bil vse prej kot obeta: trener je moral spremeniti standardno začetno postavo, saj si je Vera Balzano na treningu poškodovala gležn, tako da ni mogla igrati, Alice Spangaro pa je bila ves teden bolna. Rahla neuigranost in premajhna zbranost sta pripomogli h gladkemu porazu, mato pa je bila v drugem nizu slika diametralno nasprotna: odbojkarice Zaleta so igrale kot prerojene in nasprotnice res-

nično niso mogle storiti ničesar. Prvič letos je igrala Tania Babudri, ki se je po daljši odsotnosti vrnila v Trst, z ekipo opravila le 4 treninge, a je dokazala, da bo ekipo še kako koristna. Po izidu 1:1 se je v bistvu tekma šeprav začela.

Sant'Andrea (za katerega igra tudi Chiara Fazarinc, bivša kontovelovka v slovenskih, ki je bila prav gotovo najboljša v svojih vrstah) je zaigral odlično v obrambi, kjer je pobiral tudi najbolj nemogoče žoge. Zalet C je imel veliko boljšo igro v napadu, kjer so naše igralke izvedle veliko kombinacij, vendar je bila nasprotnika obramba skoraj vedno na mestu. Vsi trije seti so bili izenačeni, ekipo sta se izmenjavalni v vodstvu. Zaletovke so zmogle iznitičiti vodstvo Tržačank v setih, v odločilnem pa so bile vedno v rahli prednosti, ki so jo hladnokrvno zmoreno obdržati do konca, ko so upravičeno lahko dale duška svojem veselju.

MOŠKA C-LIGA - Skoraj vsi izpolnili načrte

Pomembni zmagi Olympie in Vala

Soča zamudila edinstveno priložnost, da bi odnesla domov vse razpoložljive točke - Mladi odbojkarji Olympie U17 brez moči v D-ligi

MOŠKA C LIGA

Skupina A

Val IMSA - Fincantieri 3:1 (30:28, 21:25, 25:19, 25:15)

Val: Lavrenčič 18, Ombrato 17, D. Nanut 3, Farfolja 1, Vidotto 13, Faganel 9, Plesničar (L), Sfiligoj, Fedriga, Palmieri 0, Masi 6. Trener: Berzola.

Odbojkarji Vala so z zmago proti tržiškemu Financantieri pršli do druge prvenstvene zmage in ohranili možnost, četudi dokaj težavno, da se potegujejo za četrto mesto na lestvici, ki omogoča igranje končnice za vstop v finalni del prvenstva v skupini za napredovanje. Srečanje proti mladi in perspektivni gostujujoči ekipi iz Tržiča se ni izkazalo za lahko. Uspeli so ohraniti primerno stopnjo zbranosti skozi celotno srečanje in v odločilnih trenutkih četrtega niza se izkazali z dobrim blokom, ki je razorabil učinkovit nasprotnikov napad. Tudi v napadu sta Luka Lavrenčič in Michele Ombrato delovala dokaj konstantno in na tak način strla solidno obrambo v polju s strani gostov.

Val je v prvem delu prvega niza prikazal zelo preudarno igro v napadu in si prislužil solidno vodstvo. Ko je pri stanju 20:14 že vse kazalo na lahko osvojitev niza, se je prava drama šele začela. Gostje so pošteno reagirali in stanje izenačili pri 22 točki. Ekipi sta si večkrat izmenjali vodstvo, ko so domaći igralci le izkoristili četrto niz žogo in osvojili pri 30 točki pomemben niz. Dobra igra gostov se je nato nadaljevala tudi v drugem nizu, ko so obenem prišle na dan že običajne napake štandreske ekipe. Trener je sicer z menjavo podajalca skušal spremeniti potek niza, vendar spremembu ni obrodila zaželenih sadov. V tretjem nizu so gostitelji takoj v začetku priigrali 4 točke prednosti,

ki so jih brez večjih težav ohranili, oz. povečali, vse do zaključka niza. V začetku zadnjega odločilnega seta so valovci izkoristili serijo napak nasprotnika in z učinkovitim napadom prišli do vodstva 19:15. Z dvema uspešnima blokadama centra Vidotta in asom Masi je so zapečatili srečanje v lastno korist. Gostje so dokončno popustili, kar so Plesničar in soigralci izkoristili in z delnim 6:0 prišli do pomembne zmage. (J.P.)

Skupina B

Volley Club - Soča Zadružna banka Doberdob
Sovodnje 2:3 (25:20, 23:25, 25:23, 18:25, 13:15)

Soča ZBDS: Braini 3, Černic 7, M. Devetak 11, E. Juren 4, M. Juren 17, G. Testen 23, Kragelj (L), M. Testen 10, Škorjanc, I. Devetak, Butkovič. Trener: Andrej Berdon.

Odbojkarji Soče so tudi v povratnem delu premagali tržiški Volley Club, a so mu na žalost prepustili točko, tako da svojega položaja na lestvici niso bistveno popravili. Druga zaporedna zmaga pa dopušča upanje, da bo naša ekipa v povratnem delu precej bolj uspešna in se ji bo uspelo prebiti vsaj do 4. mesta, ki omogoča igranje dodatnih tekem za uvrstitev v skupino.

Tekma v Trstu sicer ni bila najlepša, čeprav so si tako domaćini kot Soča močno želeli zmage. Obe ekipi sta igrali zelo nihajoče in precej grešili tako na servisu kot na mreži, tako da so lepšim in občasno tudi daljšim akcijam sledile serije napak in zmedena igra. Naši odbojkarji bi gotovo lahko zmagali bolj gladko, po drugi strani pa bi lahko tudi izgubili, če pomislimo, da so tako v drugem kot v zadnjem setu tudi izgubljali.

V prvem nizu so Sočani na začetku povedli 7:4, nato pa pobudo prepustili Volley Clubu, ki pa si je večjo prednost priigral še na koncu, ko je bila naša ekipa premalo natančna. V drugem je kazalo, da bo razplet podoben, ko so Tržačani sredi seta povedli, a se je nato razigral Gregor Testen, pri Volley Clubu pa je v končnici dve napaki zagrešil viši valovce Spinelli. V tem setu je Marko Testen v vlogi korektorja zamenjal Eriko Jurna in nato igral do konca tekme. Tudi v 3. nizu je Soča vodila do 10. točke, nato pa je vajeti igre spet prevzela domaća ekipa in proti koncu seta povedla 23:20. Berdonovi varovanci so se jih približali na eno samo točko zaostanka, a so nato zapravili priložnost za izenačenje. V četrtem je bil Volley Club stalno v podrejeni vlogi, Soča pa je v tem setu tudi boljše bloklirala. Tie-break pa se za našo ekipo ni začel najboljš, ki je s svojimi napakami omogočila nasprotniku, da povedejo 4:1. Matej Juren je z uspešnimi napadi in blokom takoj poskrbel za preobrat in Sočani so nato vdoli do 10. točke, ko jih je Volley Club spet prehitel. Tržačani so zadnjič vodili pri rezultatu 13:12, Sočani pa nato niso več grešili in so se na koncu zasluzeno veseli tretje letosnje zmage. (T.G.)

Olympia - Basiliano 3:0 (25:13, 25:17, 25:22)

Olympia: Komljanc 13, Terčič 9, Vogrič 4, Pavlovič 9, Persoglia M. 9, Vizin 2, Sanzin 0, Hlede F. 11, Persoglia S. 0, Čavdek (L). Trener: Jerončič.

Odbojkarji Olympia so spravili pod streho pomembno zmago. Sedaj štejejo nihov izkupiček na skupni lestvici 21 točk, od tretjeuvrščenega pa so oddaljeno 9 točk. »Z zmago smo obdržali drugo mesto na skupni

lestvici in s tem si skoraj zagotovili nastop v drugi fazi za napredovanje, čeprav moramo odigrati še štiri kroge. Še ni matematično, a je skoraj nemogoče, da nas C.U.S. in Volley Club dohitita. Igrati morata tudi še med seboj. V ligi smo novinci, fantje so garali in so zasluzeno na drugem mestu. Ponosni smo nanje,« je dejal športni direktor Andrej Vogrič.

Čeprav je bil nasprotnik zadnji na lestvici, je bil ta tekma pomembna in ne lahka. Prva dva niza sta bila enosmerna in je Olympia gladko zmagala, v tretjem pa so se borili do 20. točke. Na igrišču je bil zelo učinkovit kapetan in podajalec Filip Hlede, ki je dal 8 točk na servisu. Pohvala pa gre celotni ekipi, saj so napadali z vseh pozicij in igrali zbrano skozi celo tekmo.

Ostali izid skupine B: C.U.S. - Ferro Alluminio 0:3.

MOŠKA D-LIGA

Cordenons - Olympia U17 3:0 (25:22, 25:18, 25:14)

Olympia U17: Terpin 8, Princi 3, Bossi 8, Leghini 1, Corsi 2, Cobello 2, Burello 2, Rossi 3, Leisa (L) 1, Čavdek 0, Guccione n.v. Trener: Casarin.

Mladi odbojkarji Olympia niso mogli ugnati premočno ekipo iz Cordenonosa. Nasprotniki so namreč na domaćem igrišču igrali krepko ojačeni: igrali so štirje igralci dvajsetih let, ki so rezerve v prvi ekipi B1-lige. Varovanci trenerja Casarinija so se v prvem nizu še nekoliko borili, nato pa so povsem popustili. V ključnih trenutkih ekipa ni odgovorila. Čeprav je bil nivo nasprotnikov dokaj višji od naše ekipe, ki jo sestavlja šestnajstletniki, bi lahko tekmo odigrali boljše. Morali bi biti bolj požrtvovalni.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Derbija Zaletu in Soči Govolleyu

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Na Tržaškem

Zalet - Breg 3:0 (25:18, 25:17, 25:20)

Zalet: Bembi, Cicib, Ghezzo, Ferluga, Klobas, Kralj, Škerl, Škerlavaj, Valič, Vidoni, Gregori, Paoli (L). Trenerka: Tania Cerne

Breg: Amabile, Barut, Branković, De Rota, Giorgi, Grgić, Kalin, Pincer, Preprost, Zeriali, Zobec, Pettiroso (L). Trener: Mikica Desimirović

Igralke Zaleta so brez večjih težav slavile na derbiju z Brežankami, ki so na mreži igrale premalo odločno, domačinkam pa so precej točk podarile tudi s servisom. Varovanke Tanie Cerne pa so na splošno manj grešile, dobro pa so tudi blokirale. V napadu pa tudi same niso bile posebno učinkovite, saj so Brežanke zelo dobro branile. Med posameznikami lahko tokrat pri Zaletu pohvalimo centra Nicole Kralj in Niko Škerlavaj ter tolkačico Carol Ghezzo, pri Bregu pa Saso Preprost in Ulyano Pettiroso.

Bor Kmečka banka - Libertas 3:2 (25:20, 25:20, 20:25, 23:25, 15:11)

Bor Kmečka banka: Virgilij 13, G. Zonch 17, M. Zonch 15, Kneipp 6, Costantino 12, Kraljčič 5, Rabak (L1), Venier 4, Pučnik 0, Olivo 0, Ghersi, Quaia (L2). Trener: Marco Coloni

Borovke so zasluženo premagale bolj izkušene odbojkarice Libertasa, čeprav so igrale brez kapetanje Mateje Košuta in podajalke Lucrezie Pozzo. Slednjo je dobro nadomestila Lara Kraljčič, ki je po poldrugem mesecu odstotnosti zaradi poškodbe sele pred kratkim začela spet trenirati, namesto Košutove pa je zaigrala Giulia Zonch, ki je bila celo top scorer srečanja. Plave bi lahko osvojile vse tri točke, a so po prvih dveh setih rahlo popustile in več grešile (skupno so naredile 40 napak, nasprotnice pa 34). (T.G.)

Na Goriškem

Soča Pizzeria Frnažar - Soča/Govolley

Kmečka banka 0:3 (12:25, 8:25, 13:25)

Soča Pizzeria Frnažar: Cotič, Černic, M. in S. Devetak, Paulin, Feric, Braini, Mošetti (L1), Čajič (L2), Brumat, Lupin, Kerševan. Trener: Andrej Berdon.

DRŽAVNA DIVIZIJA C - Vatovčevi fantje so na najlepši način končali nastope v letu 2011

Jadran Qubik Caffè predčasno zimski prvak

Jadran Qubik - San Vendemiano 83:65 (21:24, 34:32, 56:55)

Jadran: Ban 11 (3:4, 4:9, 0:3), Slavec 16 (-, 2:5, 4:6), Marusič 17 (2:4, 6:10, 1:1), Franco 3 (-, -, 1:5), Spigaglia 25 (6:6, 5:10, 3:4), Malalan 11 (3:3, 4:11, -), M. Batic, n.v. Bernetič, Daneu, Škerl. Trener: Vatovec. Izgubljene žoge: 10, pridobljene žoge: 13, skoki v obrambi: 26, v napadu 15, podaje 11.

Jadran Qubik je leto 2011 zaključil na najboljši možni način. Pred domaćimi igralci je suvereno zmagal in tako še utrdil prvo mesto na lestvici, ki ga bo zagotovo obdržal do konca prvega dela prvenstva (manjka še en krog, Jadran pa vodi s 4 točkami prednosti).

Z izjemo prve in tretje četrtnine je Jadran prevladal na celi črti, predvsem s svojo pozorno in zagrzeno igro v obrambi, še bolj pa z uspešnimi napadi iz vseh pozicij. Začetna četrtnina sicer ni obešala nič dobrega, saj so nasprotniki v peti minutki povedli na 12 točk (7:18). Trojki Marusiča in Slavca ob koncu prvega dela pa sta povrnili jadranovcem samozavest, ki se je izrazil v vseh obrisih v drugi četrtnini. Takrat so z dobro obrambo omejili nasprotnika, pozorni so bili tudi pri skokih, v napadu pa so se razigrali. V 15. minutki so tako že povedli na 9 točk (37:28) in z delnim izidom 20:8 zaključili četrtnino v prednosti (34:28). Ritma pa Jadran, ki je tokrat igral brez izključenega Batica, ni zadržal. V samcatih treh minutah so gostje po odmoru vse nadoknadiли (delni izid 0:7) in izenačili 43:43, povesti pa nikakor niso uspeli. Jadran je s Spigaglia na čelu (najboljši igralec, 25 točk, 10 skokov) obdržal raflo prednost predvsem po zaslugu uspešnih prostih metov. Manjše vodstvo pa se je v zadnjem delu iz minute v minute večalo in ob zvoku sirene doseglo maksimalnih 18 točk. Edini stik z Jadranom sta pri nasprotnikih držala branilec Lena (22 točk) in center Capri (24 točk).

Matteo Marusič, igralec Jadra: »Odsotnost Batica je bila občutena, v kolikor smo imeli manj rotacij na zunanjih pozicijah, vendar klub temu nam je uspelo zmagati. Mislim, da smo se na začetku prilagodili njihovi igri, potem pa smo reagirali: nikakor nismo hoteli izgubiti pred domaćimi igralci zadnje tekme leta.«

Torazza Fabrizio, trener San Vendemiana: »Ko doživji tak poraz, ni nikoli prijetno, vendar smo vsekakor pokazali igro, ki se približuje naši najboljši predstavi. Upoštevati moramo, da nas v tem obdobju pestijo poškodbe in nismo v najboljši fizični kondiciji. Jadran pa je vsekakor zelo dobra ekipa, ki klub odsotnosti Batica igra zelo prodorno. Zmagali so zasluženo, čeprav je taka razlika za nas mogoče prehuda kazeni.« (V.S.)

Ostali izidi: Latisana - Marghera 58:57, Cormons - Oderzo 69:65, Conegliano - Limena 60:68, Servolana - Venezia 80:75.

DEŽELNA C-LIGA - Še o derbiju na Stadionu 1. maja

Navijači, zastave in bobni

Peter Sosič (Bor): »Brežani boljši pod košema« - **Kristjan Ferfoglia (Breg):** »Na teh tekmah lahko zmaga kdorkoli«

Še o Boru in Bregu. Vsi se lahko strinjam, da je bil petkov derbi zanimiv in atraktivni za številne navijače obeh ekip, ki so napolnili dvorano Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maja v Trstu. Kot se dogaja po vsaki tekmi, eni so se veselili (brežani), drugi pa žalovali (borovci). Vse do zadnjne minute je bilo stanje na igrišču izenačeno. Bolj izkušeni košarkarji Brega so bolj spremno speljali srečanje do konca. »Vedeli smo, da je Bor dobra ekipa. Klub temu, smo večji del tekm imeli pobudo v svojih rokah. V zadnji minutki smo bili zbrani in se nismo pustili presenetiti. Upam, da so se zabavali tudi gledalci ob igrišču,« je po tekmi komentiral trener Brega **Tomo Krašovec**, ki se je prijateljsko objel in rokoval s kolegom na klopi. **Bora Bobanom Popovićem**. Slednji je takole ocenil nastop svojih varovancev: »V napadu smo izgubili preveč žog, površ tege moram priznati, da sem izbral napako obrambno strategijo. Brežani so uspeli zadeći nekaj trojk, ki so bile nato odločilne. Klub temu smo jih v končnici dohiteli, zadnje mete pa smo metali nezbrano. Klub porazu sem s fanti zadowoljen, saj so v drugem polčasu pokažali pravo reakcijo.«

Koškar Bora **Peter Sosič**, ki je bil z 22 točkami najboljši strelec na tekmi, je bil po tekmi precej razočaran: »Nismo igrali najboljše. V prvem polčasu smo zatajili v obrambi. Res je tudi, da so bili brežani boljši pod košema. Škoda, ker smo na koncu vseeno uspeli izničiti zaostanek, nato pa smo v odločilnem trenutku pokazali pravo reakcijo.«

Upričenčno bolj zadowoljen je bil koškar Breg Kristjan **Ferfoglia**: »Derbi je pač derbi. Na teh tekmah lahko zmaga kdorkoli, saj so motivacije večje. V prvem polčasu smo se po zaslugu dobrih metov iz razdalje uspeli oddaljiti in smo

si priigli prednost desetih točk. Bor, ki je zelo dobra ekipa, je nato reagiral in zadnje minute so minile v znamenuju izenačenja. Mislim, da smo na koncu zasluženo zmagali. Zdaj smo dohiteli Bor na vrhu lestvice. Vsekakor vse si lahko strinjam, da je bila tekma lepa in na visoki ravni.«

Pomembno vlogo na derbiju so imeli navijači, ki so poskrbeli za lepo in živahno scenografijo. Vihrali so zastave, piškale so na trobente in tolkli na bobne. Dokaz, da je derbi občuten. Borovi navijači so se precej razburzali na sodnika, ki je pustil bolj moško igro. Zgražali pa so se tudi nad trenerjem Brega Krašovcem, ki se je prav tako jezil s sodnikom. Ampak to je »must« tako na košarkarskih kot odbojkarskih in nogometnih tekmah. (jng)

Ostali izidi: Tarcento - Roraigrande 67:66, Latte Carso Ubc - Santos 73:86, Don Bosco - San Vito 80:66, Ardit - Venezia Giulia 79:86.

Navijači Bora so bili v petek zelo glasni

Brežani so se tako veselili zmage na derbiju

KROMA

KROMA

D-LIGA

Kontovel izgubil že šestič zapored

Mossa - Kontovel 50:49 (11:14, 24:24, 41:37)

Kontovel: Škerl 2 (-, 1:1, 0:1), Paoletič n.v., Križman 5 (1:2, 2:6, 0:1), Gantar 2 (-, 1:4, 0:2), Švab 6 (2:6, 2:9, 0:1), Lijjak 16 (4:11, 6:13, 0:3), D. Zaccaria 8 (-, 4:11, -), Regent (-, 0:2, -), Hrovatin 9 (4:6, 1:3, 1:1), trener Brumen.

Kontovel je v petek doživel šesti zaporedni poraz. Tokrat so Brumnovi varovanci, ki so sicer igrali v okrnjeni postavti (brez Šušteršiča, Paoletič pa je celo tekmo preselil na klopi, ker si še ni opomogel po gripi), izgubili proti predzadnje uvrščeni Mossi, ki je z novima točkama dohitela Kontovel (6 točk).

Že nizek končni rezultat kaže, da tekma ni bila dopadljiva. Izenačenost je kdaj pa kdaj prekinila manjša prednostene in druge ekipe, ki pa se je vsakič prav kmalu razblinila. Tako je Kontovel za nekaj točk povedel v prvi in tudi v zadnji četrtni, domaća ekipa pa v tretji, nobena izmed ekip pa svoje prednosti ni znašla konkretizirati. Tudi zadnjo prednost šestih točk je Kontovel po napakah v napadu prav kmalu izgubil, tako se je Mossa približala in v zadnjih sekundah zadeła tudi oba prosta meta za vodstvo in končno zmago. Tokrat je pri Kontovel odpovedal napad: metali so 11:24 proti petek mete, 16:41 za dve in 1:8 za tri točke.

Ostala izida: Libertas - Monfalcone 63:67, Fogliano - Goriziana 72:98.

PROMOCIJSKA LIGA

Goriška skupina

Athletismo - Dom 53:31 (12:11, 28:15, 45:27)

Dom: Voncina, Fabrissin, Bernetič 12, Zavadlav M., Cej 4, Abrami 2, Dellisanti 5, Collenzini 6, Graziani, Čotar, Ambrosi, Termini 2. PON: Nihče. 3T: Dellisanti 1. Trener: Zavrtanek.

Verjetno je končni izid tekme bolj značilen za tekmo minibasketa, kot pa za promocijsko ligo. Vsekakor rezultat petkovega obračuna med Domom in Athletismom jasno priča o grdi predstavi obeh moštov, ki sta (pre)veliko grešili pod obema košema. Domovci pa so tekmo proti še nepremaganemu Athletismu zeli spodbudno in v prvi četrtni bili čisto enakovredni nasprotniku. Žal pa se je v drugi četrtni nekaj zataknilo. Zavrtanekovi varovanci so namreč prihajali do izdelanih metov, žoga pa ni hotela skozi obroč. Slika se je nato ponovila tudi v drugem polčasu, ko so prav vsi domovci zapravili veliko število »zicerjev«. Škoda, saj so Cej in soigraci v obrambi dobro opravili svoje delo in zaustavili nasprotnike ostrostrelce. Naj povemo, da je Athletismo v prvih petih prvenstvenih tekmah dosegal v povprečju 76,4 točk na tekmo, tokrat pa samo 53. Žal pa domovci niso znali dobrimi obrambi dodati še dober napad. Ekipa, ki zadene v štiridesetih minutah zgolj 31 točk v nobenem primeru ne more tekme zmagati. Za nekaj lepši večer je poskrbel mladi Justin Termini (letnik 1996), ki je dosegel svoj prvi koš s člansko ekipo. (av)

TV KOPER - Jutri Na Športelu nogometni Krasa

Voditelj športne oddaje Športel na TV Koper-Capodistria Igor Malalan bo jutri v koprskem studiu prvič v letošnji sezoni gostil predstavnika nogometnega kluba Kras iz Repna, predsednika Gorana Komana in trenerja vratarjev Bojana Guliča, ki bosta ocenila prvi del sezone. Športelovi sodelavci bodo pripravili prispevke z nogometne tekmne Vesne v Križu, košarkarske tekmne Jadranu v državni divizi C, odbojkarski tekmki Zaleta C in Novoletnega plesnega festivala navijaškega kluba Cheerdance Millenium pri Briščičih.

Jutrišnja bo zadnja letosnja odaja v živo. Po dveh snemanih odajah (26.12. in 2. 1.) bo Športel znova v živo oddajal v eter 9. januarja.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

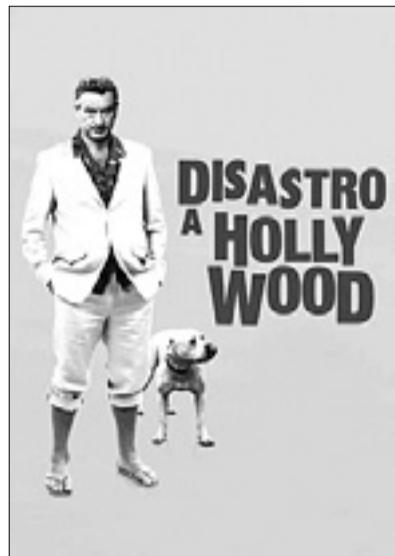
Na kanalu 103

- 20.25** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Osemjene opice
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Šport: Easy Driver **10.55** Aktualno: A Sua immagine, Prenos svete maše in Angelusa **12.20** Božični koncert **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Focus **14.00** Variete: Domenica in - L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Tutti pazzi per amore **3 23.30** Dnevnik - kratke vesti **23.35** Aktualno: Speciale Tg1 **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: Applausi

'74, r. T. Ricci) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Nan.: Downton Abbey

23.25 Film: Disastro a Hollywood (kom., ZDA, '08, r. B. Levinson, i. R. DeNiro, B. Willis) **1.35** Nočni dnevnik **2.00** Dok.: Ricordo d'attore

5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.00** Nan.: Finalmente soli **10.30** Film: Cara, insopportabile Tess (kom., ZDAM, '94, r. H. Wilson) **12.45** 13.40 Resnič. show: Grande Fratello **12.13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Aktualno: Domenica cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Show: Paperissima Sprint **21.30** Nan.: Distretto di polizia **11.22.35** Nan.: Squadra antimafia Palermo oggi **23.40** Aktualno: Terra! **0.40** Variete: Nonsolomoda 25 e oltre... **1.10** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** 11.30 Risanke **11.00** Nan.: Power Rangers Samurai **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Risanka: Simpsonovi **14.25** Film: Dragonheart (fant., ZDA, '96, r. R. Cohen) **16.20** Film: Dungeons & Dragons (fant., ZDA, '01, r. C. Solomon) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Mr. Bean

13.45 Talk show: Quelli che aspettano... (v. Victoria Cabello) **15.40** Variete: Quelli che il calcio (v. V. Cabello) **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.10** Šport: Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 Sezione 2 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **0.30** Nočni dnevnik **0.50** Variete: Sor gente di vita

Rai Tre

6.00 Fuori orario - Cose (mai) viste **7.30** Nan.: La grande vallata **8.25** Film: Maigret e il caso Saint-Fiacre (krim., Fr., '59, r. J. Delannoy) **10.05** Glasb.: Concerto della Ju-niOrchestra dell'Accademia di Santa Cecilia **10.55** Aktualno: Tgr EstOvest **11.15** Aktualno: Tgr Mediterraneo **11.40** Aktualno: Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, rubrike **12.25** Aktualno: TeleCamere Salute **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Rubrika: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Alle falde del Kiliangiaro **19.00** Dnevnik in deželni dnevnik **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Report **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Variete: Lilit - In un mondo migliore **0.40** Nočni dnevnik **0.50** Aktualno: TeleCamere Salute **1.45** Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

Tele 4

7.30 Variete: L'èta non conta (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** 20.40 Rotocalco ADNKronos **11.30** Šport: Super Sea **12.00** 1.00 Šport: Ski magazine **12.25** Dok.: Dolomiti Doc **12.45** Dok.: Borgo Italia **13.10** Dok.: Agriapori **13.40** Variete: Camper Magazine **14.00** Dok.: Piccola grande Italia **14.40** Glasb.: ...E oggi, tutti all'opera **14.55** Lirika: I Capuleti e Montecchi **17.15** Variete: Videomotori **17.30** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgia **20.00** Pagine e fotogrammi **20.20** Aktualno: Dai nostri archivi **21.00** Dnevnik **21.30** Film: Mission (kom., r. L. Marsh) **23.00** Nedeljski dnevnik **23.30** Film: Duello al Rio d'Argento (western, ZDA, '52) **1.00** Ski Magazine **1.30** Dok.: Piccola grande Italia

Rete 4

7.30 Aktualno: Superpartes **8.55** Reportaža: Storie di confine **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Aktualno: Life **14.15** 17.50 Talk show: Benessere - Il ritratto della salute **15.20** Film: Zanna Bianca alla riscossa (pust., Nem./It.)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** La7 Doc **11.25** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Ma anche no **17.10** Film: I due volti della vendetta (western, ZDA, '61, r. i. M. Brando, i. K. Malden) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda

21.15 Film: Il giurato (dram., ZDA, '96, r. B. Gibson, i. Demi Moore, A. Baldwin) **23.30** Dnevnik **23.40** Film: Gli occhi del testimone (det., ZDA, '59, r. C. Guggenheim, i. S. McQueen, D. Clarke) **1.35** Aktualno: Bookstore

Slovenija 1

6.40 Ozemlje na preipihu (pon.) **7.00** 9.05, 9.45, 18.40 Risanke **8.40** Ris. nan.: Palček David **9.20** Ris. nan.: Smrkci **10.15** Šport špas **10.45** Sledi - odd. Tv Maribor **11.15** Obzorja duha **13.00** Ljudje in zemlja - odd. Tv Maribor **13.00** Porocila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdravje! **15.10** Prvi in drugi **15.25** 1.25 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz Srednje Evrope **17.00** Porocila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti (pon.) **2.40** Dnevnik Slovencov in Italiji **3.10** Infokanal

Slovenija 2

7.30 Skozi čas **7.55** Globus (pon.) **8.35** Turbolanca **9.15** Nordijsko smučanje, SP: smučarski teki, studio Rogla **9.25** Alpsko smučanje, SP: slalom (ž), 1. vožnja, prenos iz Courchevela **10.20** Alpsko smučanje, SP: veleslalom (m), 1. vožnja, prenos iz Alte Badie **11.15** Nordijsko smučanje, SP: sprint (m in ž), vključitev v prenos iz Rogle **12.40** Alpsko smučanje, SP: slalom (ž), 2. vožnja, prenos iz Courchevela **13.20** Alpsko smučanje, SP: veleslalom (m), 2. vožnja, prenos iz Alte Badie **14.15** Nordijsko smučanje, SP: soiki, vključitev v prenos iz Engelberga **15.30** Judo: Grand Prix, posnetek iz Quingdoja **16.30** Častni krog: pregled sezone formule, (pon.) **17.00** Migaj raje z nami! (pon.) **17.30** Dok. felton: Gib stene **18.00** Dok. odd.: 2Cellos, Luka Šulić in Stjepan Hauser **18.50** Dok. film: Oltarji Špika **19.50** Žrebjanje lota **20.00** Nad.: Mali širni svet **21.00** Dok. felton: Bukovinske točke **21.30** Dok. odd.: Nedokončani film **23.00** Kratki igr. film: Vrt **23.10** Kratki igr. film: Jezero **23.25** Kratki igr. film: Rop stoletja **23.45** Zavodni infokanal

Slovenija 3

6.05 Žarišče **7.30** Tedenski pregled **8.40** 20.30 Kronika **11.25** Iz svetovnih agencij **13.30** Poročila Tvs1 **13.40** Satirično oko **15.05** Na tretjem... **15.50** Iz svetovnih agencij **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** TV Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa **20.50** Zrcalo tedna **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **13.00** SP v AS: VSL 1. in 2. vožnja **14.15** Rogla: SP in smučarskih tekih **15.15** Čezmejna Tv - deželne vesti **15.25** Vsedanes - Svet **15.40** Tednik **16.10** Glasb. odd.: Ma che festa è **17.30** Sredozemje **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00, 0.05 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25 Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok.: Rex **21.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Alpe Jadran **23.00** Glasba: Komorni zbor Akademije za glasbo Ljubljana **23.20** Glasba: Homenaje Astor Triestango **0.20** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.00 Tv prodaja **6.30** Risane serije **10.50** Mlad. serija: Živalski fenomeni **11.10** Radovedni George (ris. serija) **11.20** Beverly Hills 90210 (nan.) **12.15** Nan.: Dobra mačka **12.45** Film: Mladi očka **14.25** Resnič. serija: Prenovimo kopalnico **14.55** Resnič. serija: Kuhrske mojster **15.55** Dok. serija: Kamera teče **16.25** Film: Zgodba o Kristu sovremenskem rostvu (ZDA) **18.15** Ljubezen skozjih želodcev (hrana v piča) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Božiček Fred **22.15** Film: Sfera (ZDA) **0.50** Film: Ljubezen kot v filmu (ZDA) **2.40** 24UR (pon.) **3.40** Nočna panorama

Kanal A

7.50 TV prodaja **8.05** 14.05 Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** 12.25 Nan.: Zoey 101 **9.25** Film: Deset zapovedi **11.00** 19.05 ŠKL, mladinska oddaja **11.55** Hum. nan.: Družina za umret **12.30** Film: Božič Denisa pokore (ZDA) **15.00** Film: Atl (ZDA) **17.00** Top Gear **18.00** Norci na delu **18.30** Naj reklame **19.05** ŠKL **20.00** Film: Popolni umor **22.00** Film: Popolni spomin (ZDA) **0.10** Nan.: Terminator **1.00** Dok. serija: Šola seksa **1.55** Love Tv 3.55 Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A
 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tečnik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: ANA-TOMI-JA, piše Matja Gal Štromar; 11.40 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Zgoriške scene; 16.00 Šport v glasbi, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditvev; 19.35 Zlaklječ oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 15.30 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Albeni Cards; 19.00, 21.30 Scala ete musicale; 20.00-21.55 E-state freschi

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: Unomattina **7.00** Dnevnik
7.30 Dnevnik L.I.S. **7.35** Dnevnik Parlament
8.00 Dnevnik in Focus **9.00** Dnevnik **9.05**
Aktualno: I Tg della Storia **9.30** Dnevnik Flash **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Dnevnik Focus **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30**
1.35 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Aktualno: Speciale Superquark **23.20** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.30 8.20 Risanke: Cartoon flakes **8.05** Variete: L'albero azzurro **9.30** Aktualno: Protagonisti **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.55 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **21.20** Dnevnik **21.05** Nan.: Senza traccia **23.25** Dnevnik

23.40 Film: Messengers 2 (srh., ZDA, r. M. Barnewitz, i. N. Reedus)

Rai Tre

7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprescindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: Lassie **15.55** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Talk show: Speciale Che tempo che fa **23.35** Dok.: Correva l'anno

Rete 4

7.30 Nan.: Starsky e Hutch **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Monk **10.50** Aktualno: Ri-

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (17. decembra 2011)**

Vodoravno: Asola, Vilas, nebuloznost, Spen, doktor, atlas, R. V., N. A., E. A., E. I., Ida, S. M., maturant, Robert, senca, Radenko, Nias, parket, Rio, Ante, Aberda, Bari, LEN, kalif, strankar, N. U., udi, Oakie, Ionesco, lokarda, kit, satir, antidot, Ava, Alamo; *na sliki:* Robert Redford. **Mala križanka, vodoravno:** 1. sako, 5. Okopi, 7. Bonča, 8. Anti, 9. Tone, 11. Kavec, 12. Ace, 13. Bilač, 16. ujeda, 17. Laci.

cette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Di-stretto **21.16.15** Nad.: Sentieri **17.00** Nan.: Il commissario Cordier **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger

21.10 Film: Arma letale (akc., ZDA, '87, r. R. Donner, i. M. Gibson, D. Glover) **23.30** Film: Shadow program - Programma segreto (triler, ZDA, '96, r. G.P. Cosmatos, i. C. Sheen) **1.30** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik **11.00** Resnič. show: Grande Fratello 12 **11.05** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Resnič. show: Uomini e donne **16.15** Aktualno: Pomeriggio Cinque **17.50** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resnič. show: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.30** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Aktualno: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: No Ordinary Family **16.25** Nan.: La vita secondo Jim **16.50** Nan.: Giovani campionesse **17.45** Risanka: Dragon Ball **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - New York **23.00** Nan.: White Collar **0.50** Variete: Modamania **1.25** Aktualno: Poker1mania

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.35** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Dok.: Piccola grande Italia **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Nan.: The F.B.I. **12.00** Variete: Camper magazine **12.50** Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Luoghi magici della Terra **16.00** Šport: Ski magazine **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Dok.: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.00** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Pallacanestro Trento - Pallacanestro Trieste **23.32** Nočni dnevnik **0.05** Koncert: Voci dal Ghetto

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.30** Resničnostni show: SOS Tata **12.25** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Una vita in pericolo (dram., ZDA, '01, r. N. Gomez, i. D. Delany, B. Burke) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: The District **19.20** 1.40 Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.20 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele (v. G. Lerner) **23.45** Aktualno: InnovatiON **0.20** Dnevnik

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.40** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Risani film: Krto božič (pon.) **10.35** 18.35 Risanka **10.40** Sprehodi v naravo **11.00** Iz popotne torbe (pon.) **11.20** Šport špas (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Alpe-Donava-Jadran, podobe iz Srednje Evrope **13.55** Na lepše (pon.) **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Družinske zgodbe **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 0.45 Duhovni utrip **17.40** Pogled na... **17.55** Otr. nad.: Erazem in potepuh **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odnevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.05** Pisave **23.35** Glasbeni večer **1.00** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti (pon.)

bljenca (ZDA) **21.50** 24UR Zvečer **22.20** Nan.: Razočarane gospodinje **23.10** Nan.: Mentalist

Kanal A

7.05 Nan.: Obalna straža **7.55** Svet: Povečava (pon.) **8.25** Ris. serija: Tom in Jerry **8.50** Ris. serija: Shaggy in Scooby-Doo **9.15** Ris. serija: Požeruh **9.45** Iz Jimmyjeve glave (ris. serija) **10.10** 16.10 Nan.: Teksaški mož postave (pon.) **11.00** Astro TV **12.00** 17.05 Na kraju zločina: CSI NY (krim. serija) **12.50** Tv prodaja **13.20** Vsi županovi možje (hum. nan.) **13.45** Film: Bes pod kontrolo (ZDA) **15.40** Nove pustolovščine stare Christine (hum. nan.) **18.00** Svet **18.55** Nan.: Policisti New York **19.45** Svet **20.00** Film: Blisk smrti (ZDA) **21.45** Film: Za vsako ceno (ZDA) **0.00** Nan.: Will in Grace

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 1.50 Zabavni infokanal **10.20** Alpsko smučanje, SP: slalom (m), 1. vožnja, prenos iz Alta Badie **11.30** Dobro jutro (pon.) **13.20** Alpsko smučanje, SP: slalom (m), 2. vožnja, prenos iz Alta Badie **14.45** Videozid (po.) **15.35** Sobotno popoldne (pon.) **16.45** Hum. nad.: Pri Pearsonovih **17.10** Ars 360 (pon.) **17.20** Dober dan, Koroška (pon.) **17.50** Alpsko smučanje, SP: slalom (m), posnetek iz Alta Badie (pon.) **18.55** 1.00 Aritmia **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dediščina Evrope **21.45** Na utrip srca **23.20** Film: Zunaj sezone (pon.)

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.05** Iz svetovnih agencij **8.30** Poročila Tvs1 **11.10** 16.10 Slovenija in Evropa **11.50** Kronika **12.15** Tedenški pregled **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **17.50** Kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Mala Nell **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione - pripravila Laura Vianello **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **23.35** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.50 9.00, 10.10, 11.30 Tv prodaja **7.20** 16.45, 17.10 Nad.: Ko se zaljubim **8.10** Nan.: Beverly Hills 90210 **9.1** Resnič. serija: Zmenki milijonarjev **10.40** Resnič. serija: Kuhrske mojster **12.00** 17.50 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Resnič. serija: Čista hiša **14.55** Nad.: Moji dve ljubezni **15.50** Nad.: Eva Luna **17.00** 24UR po-poldne **18.50** Ljubezen skozi želodec **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** Novice **20.00** Film: Ameriška lj

Praznični fotoutrip 2011

Kljub ekonomski krizi, ki neizbežno pogojuje tudi naše kraje, so se na ulicah prižgale praznične lučke, trge pa krasijo osvetljene jelke. Ljudje se, tako ali drugače, pripravljajo na božični čas in prehod v novo leto. Kaj pa vi? Pošljite nam fotografijo - svoj praznični

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

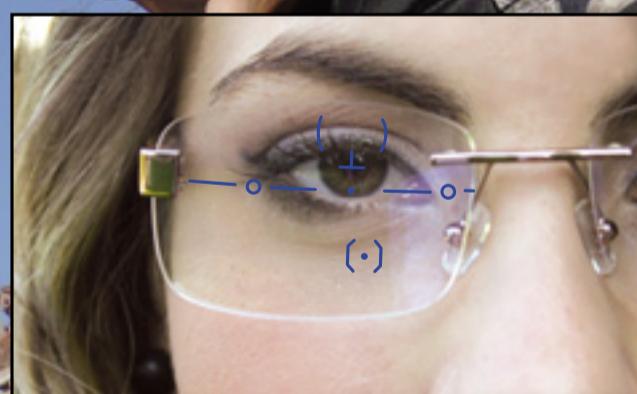
V NAŠIH PRODAJNIH MESTIH NAJDITE
ŽE NOVE KOLEKCIJE ZA
POLETJE 2012

NOVE PROGRESIVNE LEČE
ALTA DEFINIZIONE®

Jih najdete samo v trgovinah Spaccio Occhiali Vision
(na voljo tudi enožariščne)

Izdelane z notranjo dodelavo,
omogočajo **30%-no**
povečanje vidnega polja tako za
gledanje od blizu kot na daleč.

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA
TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

www.spacciocchialivision.it

Codognè (TV) - Visnadello (TV)
Mestre (VE) - Portogruaro (VE) - Videm
Codroipo (UD) - Tavagnacco (UD) - Gorica
Montecchio M. (VI) - Sesljan (TS)
Treviolo (BG) - Capriolo (BS)
Fontanafredda (PN) - Jesolo (VE)

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I - Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu. ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

GORICA

Ulica Trieste 225/1 - Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135 - Tel. +39 0432 660524
V TRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO
Najdete nas v prvem nadstropju (vhod iz športnega oddelka)

**400 KVM POVRSINE Z VEČ KOT
7000 PAROV OČAL NA OGLED!**

LJUBLJANA - Decembske prireditve

Praznično pričakovanje najbolj nore noči v letu

V Sloveniji je zadnji mesec v letu vedno nekaj posebnega. Razne prireditve se v sklopu t.i. »veselega decembra« vrstijo kot na tekočem traku. Najbogatejša je seveda ponudba slovenske, praznično okrašene prestolnice Ljubljane. Novost v letošnjem letu je velik oder na prenovljenem Kongresnem trgu, ki bo nadomestil oder na Prešernovem trgu.

Veseli december 2011 se je v Ljubljani že začel s prizgom lučk. Letos je svoje avtorske projekte svetlobne okrasitve mesta *Vesoljna Ljubljana, Pot življenja in Rojstvo oblik umetnik Zmago Modic nadgradil s Prinjalci luči* na Prešernovem trgu. Vse do konca meseca bodo na sporednu sejmi, ulične predstave in koncerti. Kot običajno bo za zabavo na prostem poskrbljeno tudi na najdaljšo noč v letu, ko bodo obiskovalce zabavali Novi Fosili, Jan Plestenjak, Čuki, Nina Pušlar, Niet, Pankrti in drugi. Minuto čez polnoč bo nebo nad Ljubljano razsvetil tradicionalni ognjemet z gradu. A poglejmo nekoliko bolj podrobno koledar letošnjih prireditv:

KONGRESNI TRG - danes ob 26.12. ob 20. uri Avven, Siddharta; 27.12. ob 20. uri Tanja Žagar, Tabu; 28.12. ob 20. uri Društvo mrtvih pesnikov, Dan D; 29.12. ob 20. uri Klapa Kampanel, Jelena Rozga (oba Hrvaška); 30.12. ob 20. uri Alya, Elvis Jackson; 01.01. ob 20. uri Rock'n Band, Kingston.

NOVI TRG - danes ob 20. uri Ana Pupedan; jutri ob 20. uri Blue Angel Band z gostjo Nino Bauman; 20.12. ob 20. uri Misija Evrovizija, Bo!; 21.12. ob 20. uri Max Bend; 22.12. ob 20. uri Balkan Boys; 23.12. ob 20. uri Soddiha; 25.12. ob 20. uri Spev; 26.12. ob 20. uri Cover Lover; 27.12.

ob 20. uri ICE; 28.12. ob 16.30 Jerica Habr s skupino; 29.12. ob 16.30 Latino.si; 30.12. ob 16.30 Lucienne Lončina in Daniel Rampre.

POGAČARJEV TRG - 27.12 ob 16.uri Korado, Rusko Richie, pevka Andreja, Ansambel Azalea - koncert narodnozabavne glasbe; 28.12 ob 20. uri Ansambel Šantej, Ansambel Obvoz, Vanilla Vanilla, Harmonikarski orkester Puštok - koncert narodnozabavne glasbe; 29.12. ob 16.uri ansambel Topliška pomlad, Mariachi, Ansambel Petan - koncert narodnozabavne glasbe; 30.12. ob 16.uri Ansambel Rubin, Folk Idoli - koncert narodnozabavne glasbe;

SILVESTROVANJE - Silvestrovanje na prostem bo potekalo na štirih trgih: na Kongresnem, Mestnem, Pogačarjevem trgu in Trgu francoške revolucije. Na Silvestrovo bodo zabavali Novi Fosili, Jan Plestenjak in Čuki na Kongresnem trgu, Anika Horvat z bendom Time to Time in Nina Pušlar s skupino na Mestnem trgu, The Canyon Observer, Negligence, Pankrti, Niet, in The Toasters na Trgu francoške revolucije. Narodno zabavni ansambl bodo v novo leto popejali na Pogačarjevem trgu.

Po Ljubljani bo nameščenih preko 60 kilometrov lučnih girland na drevesih in na sedmih smrekah, ki bodo na Prešernovem trgu, pri Figovcu, na Levstikovem trgu, pod Transčo, pri Magistratu ter v notranjosti Magistrata in na Ljubljanskem gradu. Brezplačne brošure s programom December v Ljubljani so na voljo na vseh Turistično informacijskih centrih (v slovenščini, angleščini, nemščini in italijansčini). Vse podrobnosti dobite na spletni strani www.visitljubljana.si. (I.E.)

TRST - Drevi v Kulturnem domu

Na Danceproject festivalu tudi plesalka Daša Grgić

Nastopila bo s plesno-gledališko predstavo *Val* posvečeno vodi

V tržaškem Kulturnem domu se drevi ob 20.30 začenja devečeta izvedba Danceproject festivala v organizaciji tržaškega društva ACTIS. Med številnimi nastopajočimi se bo občinstvu predstavila

tudi tržaška plesalka in koreografinja Daša Grgić s plesno-gledališko predstavo *Val* v sodelovanju z igralko Niklo Petruško Panizon (foto: Wiktor Bernatowicz).

Predstava *Val* se poglablja v nekatere simbolne pomene vode, iz katere vse izhaja in v katero se vse spet vraca. Voda je vir življenja, simbol neskončnosti, v sanjah simbolizira čustveno življenje in ustvarjalno energijo. Neskončnost vode, ki je

neizmerno potrebna za ohranitev življenja, postane v predstavi metafora in protislovje sedanja potrošniške družbe, ki si želi vsemogočnosti. Navdih je Grgičeva našla v delih francoškega filozofa Gastona Bacchelarda in ob ogledu filmskih posnetkov Andreja Tarkovskega, kjer voda nastopa kot sanjski element.

Končno sporočilo pa je to, da nam voda ponuja ključ življenskega ravnovesja.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 18. decembra, ob 16.00 / Reinaldo Povod: »Roman e il suo cuccolo« / Prevod: Edoardo Erba / Režija: Alessandro Gassman.

Dvorana Bartoli

Danes, 18. decembra, ob 17.00 / Prevereto od knjige Williama Shakesperja "Sogno di una notte di mezza estate": »Nel bosco delle fate: un sogno« / Režija: Luciano Pasini. / Ponovitve: v torek, 20. in v sredo, 21. ob 21.00.

SLOVENIJA

BRANIK

Kulturni dom

Danes, 18. decembra ob 17.00 / Georges Feydeau: »Krojač za dame«. Komedia v treh dejanjih. Prevedel Tone Smolej, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režisera Minu Kjuder. / Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

KOPER

Gledališče Koper

Jutri, 19. decembra, ob 17.00 in ob 18.30 / Franjo Francič: »Imej se rad!« / Ponovitve: v četrtek, 22. ob 16.00, v petek, 23. decembra, ob 17.00.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 19. decembra, ob 15.30 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarownica«. / Ponovitve: v četrtek, 29. ob 17.00 in v petek, 30. decembra, ob 11.00.

V torek, 20. decembra, ob 19.30 / Milena Marković: »Barčica za punčke«. / Ponovitve: v sredo, 21., ter v petek, 30. decembra, ob 19.30.

V četrtek, 22. decembra, ob 17.00 / William Shakespeare: »Beneški trgovci«. / Ponovitve: v petek, 23., ob 11.00 in v soboto, 31. decembra, ob 19.00.

Mala dvorana

Jutri, 19. decembra, ob 17.00 in ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011 »MandičStroj«. / Ponovitve: v sredo, 21. ob 13.00 in v petek, 30. decembra, ob 20.00.

V torek, 20. decembra, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitve: v torek, 27. decembra, ob 20.00.

V petek, 23. decembra, ob 20.00 / György Spiró: »Prah«.

V sredo, 28. decembra, ob 20.00 / Jean Anoulith: »Orkester«.

V četrtek, 29. decembra, ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Dorianova Graya«.

V soboto, 31. decembra, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«.

Slovensko mladinsko gledališče

Zgornja dvorana

Danes, 18. decembra, ob 19.30 / Re-de-/konstrukcija: »Razredni sovražnik«. / Režija: Borut Šeparovič.

Jutri, 19. decembra, ob 10.00 in ob 11.30 / Svetlana Makarović: »Pekarna Mišmaš« / Režija: Robert Waltl / Ponovitve: v torek, 20. decembra, ob 10.00 in ob 11.30.

V sredo, 21. decembra, ob 10.00 in ob 11.30 / Josip Vandot / Draga Potočnjak, Olga Grad: »Kekec« / Režija: Branko Počtan.

V petek, 23. decembra, ob 9.40 in ob 11.15 Mark Ravenhill: »Kok ti men zdej dil višiš«. / Režija: Vito Taufer.

Stara pošta

Jutri, 19. decembra, ob 19.00 / Oscar Wilde: »Ribič in njegova duša«. / Režija: Robert Waltl.

V sredo, 21. decembra, ob 20.00 / Norman Allen: »Zadnji ples Nižinskega« / Režija: Marko Mlačnik / Ponovitev. v četrtek, 22. decembra, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V nedeljo, 18. decembra, ob 20.30 / Balet / »Val«. / Nastopajo: Daniela Benediti - koreografija in plesalka; Daša Grgić - plesalka in Nikla Petruša Paniz.

Gledališče Verdi

Danes, 18. decembra, ob 16.00 / Koncert / »Oraggio ai Beatles« / Nastopa zbor gledališča Verdi.

V soboto, 31. decembra, ob 17.00 / »Concerto di fine anno« / Nastopa orkester gledališča Verdi.

NABREŽINA

Cerkev Sv. Roka

Danes, 18. decembra, ob 17.00 / Na

križišču poti / Nastopajo: OPZ Igo Gruden iz Nabrežine; dirigent: Mirko Ferlan / OPZ Fran Venturini iz Domja; dirigent: Susanna Zeriali ter Me-MIPZNeokortex iz Gabrijah; dirigent: Jana Drasic.

GORICA

Kulturni dom

V torek, 27. decembra, ob 20.30 / gospel koncert z ameriško skupino iz Virginije »Earl Bynum As we are« in »Cora Sister Armstrong«.

VIDEM

Nova gledališče Giovanni da Udine

V soboto, 31. decembra, ob 18.00 Koncert: »Ohne sorgen: senza pensieri!« / Strauss Festival Orchester / Dirigent in solist: Willy Büchlér - violina.

V torek, 20. decembra, ob 20.45 / Balet / Pétr Il'ič Čajkovskij: »La bella addormentata«. / Dirigent: Yuri Petuhov.

BARDO

Cerkev Sv. Jurija

Danes, 18. decembra, ob 17.00 / Božič v Terski dolini / Nastopajo: Barški orkester iz Barja; dirigent: Davide Clodig / MoPZ TABOR iz Opčin; dirigent: David Žerjal / OPZ Mali Iugerji iz Špetra; dirigent: Davide Clodig ter gojeni glasbene matice Bardu; dirigent: Davide Clodig.

SLOVENIJA

BORŠT

Cerkev Sv. Antona

Danes, 18. decembra, ob 17.00 / Božični sijaj / Nastopajo: MePZ Slovenec Savec iz Boršt-Ricmana; dirigent: Daniel Grbec / Vokalna skupina Anakrousis iz Gropade; dirigent: Maurizio Marchesich ter društvo Portoroški zbor; dirigent: Sonja Mezgec.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

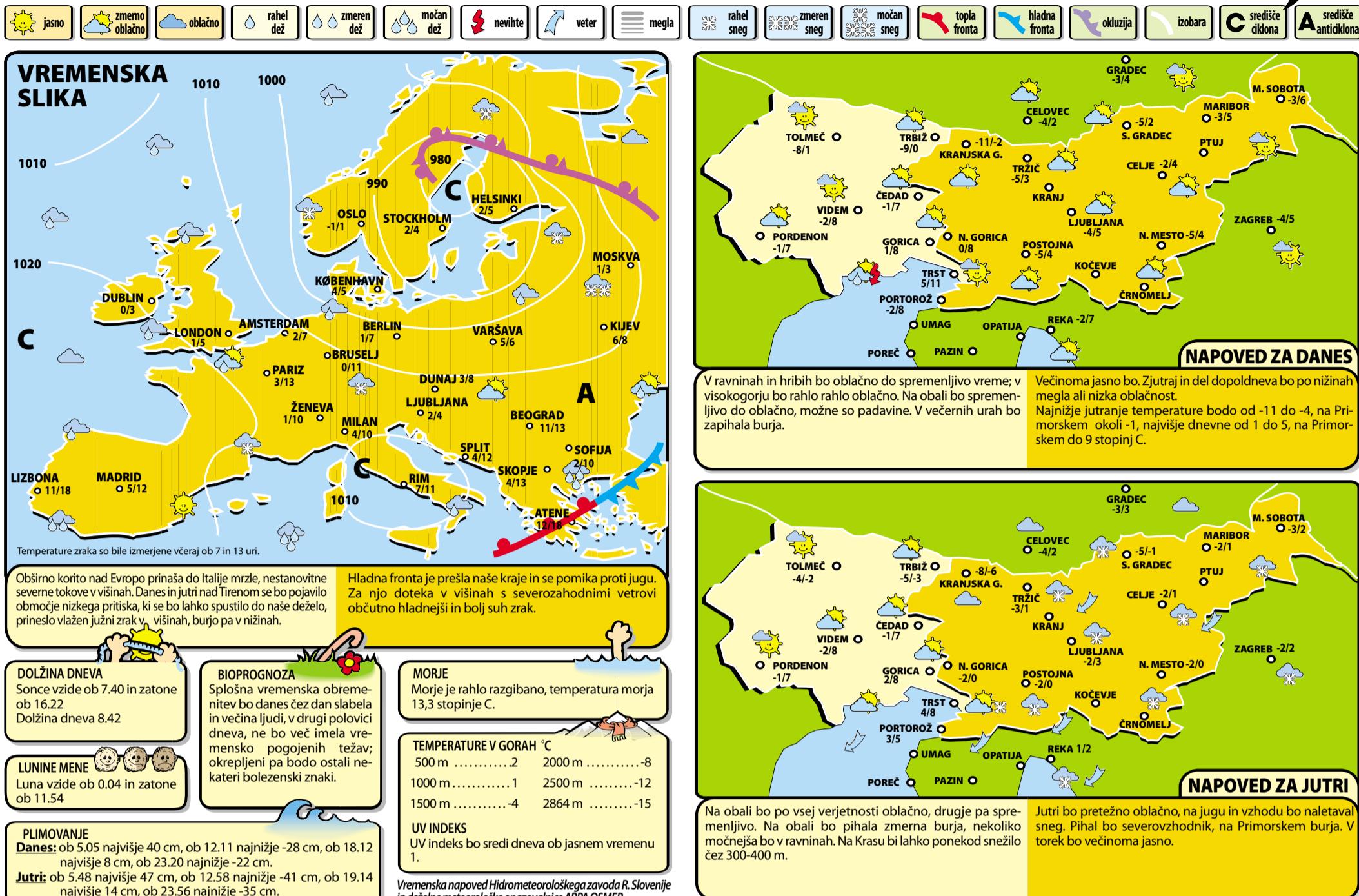
TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptiški, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotokom; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob 14.30 in med 15.30 in 19.30.

Kulturni dom(UL. Brass, 20): je na ogled samostojna razstava priznanega slikarja Jožeta Ceja na naslovom: »Poklon umetniku ob njegovem življenskem jubileju«. Razstava prirejata Kulturni dom Gorica in Slovenska kulturno gospodarska zveza, v sodelovanju s Kulturno zadrugom Maja iz Gorice. / Razstava bo na ogled do 31. decembra: od torka do sobote med 9.00 in 12.00 in med 13.30 in 19.30.

Kulturni dom(Ul. Brass, 20): je na ogled samostojna razstava priznanega slikarja Jožeta Ceja na naslovom: »Poklon umetniku ob njegovem življenskem jubileju«. Razstava prirejata Kulturni dom Gorica in Slovenska kulturno gospodarska zveza, v sodelovanju s Kulturno zadrugom Maja iz Gorice. / Razstava bo na ogled do 31. decembra: od torka do sobote med 9.00 in 12.00 in med 13.30 in 19.30.

SLOVENIJA

DORČE SARDOČ
Sklad / Fondazione

PODELITEV ŠTIPENDIJ SKLADA DORČE SARDOČ ZA ŠOLSKO LETO 2011 – 2012

19. decembra 2011 ob 17.00
v občinski dvorani Občine Devin - Nabrežina

Sklad Dorče Sardoč je za šolsko leto 2011 – 2012 dodelil **10 štipendij:**

Učenci Dvojezične osnovne šole v Špetru

DORBOLO' ALESSANDRO
OVISZACH MARTINA
GARBAZ LORENZO
FINETTI SARA
CENCIG LISA ALASKA

Univerzitetni študentje

BERNETIČ REBEKA
KOREN SIMON
LUCAS MONIKA
SLAVEC NASTJA
TOMSIČ ERIKA

Iskrene čestitke letosnjim dobitnikom!

V sklad so za letosnje štipendije prispevali:

Banca di Cividale
Gruppo Banca Popolare di Cividale

BCC
Doberdò e Savogna
Doberdob in Sovodnje

ZKB
1908 credito cooperativo del corso
zadruga kreditna banka

NLB

mark medical™
empowering healthcare.

**Urad Vlade Republike Slovenije
Za Slovence V Zamejstvu**

Sklad »D. Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev štipendij.